Winterfeldt, J. B.

1760.

637–642
687
693–708
711

Lit A
~~640~~ Werke 48 f. 4. 8.
Leihanweisung 14 Tage, Leihe 1 f. täglich
1828.
A. Hansen

Marinens Bibliotek
000000928380

Skriv- og Reyse-
Calender

Paa det Aar efter Christi Fødsel

MDCCLX.

Som er et

Skud-Aar.

Med et kort Dage-Register

Over

Maanens Løb paa Himmelen.

Høyde 55. Gr. 40. Min. 59. Sec.

Til Kiøbenhavns Meridian og Polis.

Beregnet og sammenskrevet af

Mag. Christian Horrebow,
Philos. Prof. P. O. Math. & Astr. Prof. desig.

KIØBENHAVN,
Findes tilkiøbs udi Hans Kongel. Majests. og Univ. Bogtrykkerie, hos N. C. Hoppsner, boende i Skindergaden.

A. i – No 15.
SØE OFFICIERS ARCHIV STEMPEL

EXTRACT

Af den Kongelig trykte Forordning om Almanakkerne.

Ingen enten i Dannemark eller Norge maa understaae sig, nogen Slags Almanakker, Skrif-Calender Prognostiske Tillæg at trykke eller forhandle, uden de alleene, som Universitets Forordnede dertil udvælger og beskikker, under Tre Hundrede Rixdalers Forbrydelse, til det runde Astronomiske-Taarn ved Trinitatis-Kirke i Kiøbenhavn, og alle medbetreffende Exemplarers Fortabelse til dem, som Almanakkerne, med bemeldte Universitets Tilforordnedes Tilladelse, lader trykke og forfærdige.

(○)

Nærværende Aar regnes:

Efter Christi Fødsel 1760.

Efter Verdens Skabelse	5727
Periodi Julianæ	6473
Siden Reformationen	243
Siden den Oldenborgiske Stammes Regierings Anfang i disse Riger	311
Fra vor Allernaadigste Arve-Konges Kong Friderich den Femtes Fødsel	37
Fra Kong Christian den Femtes Danske Lovs Publication	77

● Nye Maane. | ● Fuld Maane.
☽ Første Qvart. | ☾ Sidste Qvart.

Søndags Bogstaver : : : F. E.

Imellem Juul og Fastelavn ere 7 Uger og 4 Dage.

☉ i ♒ den 20. Kl. 0. 47. min. Efterm.

Ti 1	Nyt-Aar	✱ ☉ ♄	Frost-
O 2	Abel	☉ 0.8.27. ●	kl 5.49.
T 3	Enoch	n. 3. 33.	m. efter.
F 4	Methusalem	✱ ♄ ☿	△ ♀
Lø 5	Simeon	□ ♀	Værligt

✠ De Vii e af Øster and, Matth. 2.

S 6	Hellig 3 Kong.	☌ ♄	△ ☿ med
M 7	Knud Hertog	✱ ♃ ♀	☌ ♂
Ti 8	Erhard	△ ♃	✱ ♀ Taage
O 9	Julianus	☉ 0. 8. 20. n. 3. 40.	
T 10	Paulus Erem.	☾ kl. 6. 47. min. for.	
F 11	Hoginus	△ ♄	✱ ☿ og tyk
Lø 12	Reinhold	✱ ♂	Luft, hvor-

✠ Der JEsus var 12 Aar gammel, Luc. 2.

S 13	1 S. e. 3. Kong.	Hilarius	paa
M 14	Felix	✱ ♃	□ ♄ følger
Ti 15	Maurus	□ ♂	☌ ☿ reenere
O 16	Marcellus	☉ 0. 8. 10. n. 3. 50.	
T 17	Antonius	✱ ♄	og klarere
F 18	Prisca	● kl 7. 33. min. far.	
Lø 19	Pontianus	□ ♄ ♀	✱ ☿ Vair

✠ Om Bryllupet i Cana, Joh. 2.

S 20	2 S. e. 3. Kong.	Fab. Sebast.	✱ ☿
M 21	Agnes	☌ ♄	□ ♀ med Øst-
Ti 22	Vincentius	✱ ♃	☌ ♂ lige og
O 23	Emerentius	☉ 0. 7. 58. n. 4. 2.	
T 24	Timotheus	☌ ☉ ♃	□ ♃ Nord-
F 25	Pauli Omven.	☽ kl. 8. 34. m. form.	
Lø 26	Polycarpus	△ ♂	△ ☿ lige

✠ JEsus gik ned af Bierget, Matth. 8.

S 27	3 S. e. 3. Kong.	□ ♄	△ ♃ Vinde.
M 28	Car. Magnus	□ ♂	☌ ♀ Atter
Ti 29	Dr. Christian	△ ♄	☌ ☿ tykkere
O 30	Louise	☉ 0. 7. 46. n. 4. 16.	
T 31	Vigilius	☌ ♃	Værligt.

✱ Den 13. er Takksigelse-Fest i Norge.

☉ i ♓ den 19. Kl. 3. 42. min. Form.

F 1 Brigida	● Kl. 7. 24. min. for.	
Lø 2 Kyndelmisse	△♀	Uangenem-

✠ Arbeyderne i Viingaarden, Matth. 20.

S 3 Septuagesima	♂♄ △♀	me
M 4 Veronica	♂♂ □♀	kolde
Ti 5 Agatha	△♃	Vinde
O 6 Dorothea	☉ 0. 7. 31. M. 4. 30.	
T 7 Richardus	△♂♀ □♃	
F 8 Cornitha	△♄ ✶♀	fra
Lø 9 Apollonia	☾ Kl. 4 21. min. for.	

✠ Om de 4re Slags Sædejord, Luc. 8.

S 10 Sexagesima	□♄ ✶♃	Nor-
M 11 Fastelavns Fest	□♂	dre og
Ti 12 Eulalia	♂♀	Vestre
O 13 Benignus	☉ 0. 7. 16. M. 4. 45	
T 14 Valentinus	△♂ ♂♀	Kan-
F 15 Faustinus	♂♃	ten med
Lø 16 Juliana	● Kl. 9 34. m. efter.	

✠ Om Christi Daab, Matth. 3.

S 17 Fastelavn	♂♃♀	♂♄ Frost
M 18 Concordia	✶♄♀	♂♂ og
Ti 19 Hvide Tirsdag	✶♃ □♀	Snee,
O 20 Aske Onsdag	☉ 0. 7. 0. M. 5. 1.	
T 21 Samuel	□♃ □♀	hvorefter
F 22 Ved. Stoel	△♂ △♀	Luften
Lø 23 Papias	☽ Kl. 4. 29. m. efter.	

✠ JEsus fristes af Diævelen, Matth. 4.

S 24 1 S. i Faste	Skuddag	□♄
M 25 Matthias	□♂ △♀	bliver
Ti 26 Victorinus	△♄ ♂♀	meere
O 27 Tamperdag	☉ 0. 6. 44. M. 5. 15.	
T 28 Procopius	♂♃	klar med
F 29 Ohlegaard	♂♀	Soelskin.

☉ i ♍ den 20. kl. 4. 7. min. Form.

Lø 1	Albinus	● kl. 9. 57. m. efter.

☞ Om den Cananæiske Qvinde, Mat. 15.

S 2	2 S. i Faste	♂♂ Kulden ta-
M 3	Lucius	△♃ △♀ ger
Ti 4	Adrianus	nu mærkelig
O 5	Theophilus	☉ d. 6. 31. n. f. 30.
T 6	Gotfred	♂♄♂ △♄ af
F 7	Perpetua	♂☉♂ ✶♂ for-
Lø 8	Beata	♂☉♄ ✶♀ me-

☞ JEsus drev en Diævel ud, Luc. 11.

S 9	3 S. i Faste.	♂♂♀ □♂ delst
M 10	Ebel	☾ kl. 0. 54. m. form.
Ti 11	Thala	✶♄ △♂ ind-
O 12	Gregorius	☉ d. 6. 15. n. f. 46.
T 13	Macedonius	♂♃ ♂♀ fal-
F 14	Euthychius	♂♃♀ dende
Lø 15	Zacharias	Tøe-Vairligt

☞ JEsus spiser 5000 Mænd, Joh. 6.

S 16	Midfaste	♂♄ ♂♂ med
M 17	Gertrud	● kl. 8. 54. m. form.
Ti 18	Alexander	✶♃ ✶♀ Slud
O 19	Joseph	☉ d. 5. 59. n. 6. 2.
T 20	Gordius	Jevnd. Vaar begynd.
F 21	Benedictus	✶♄ ✶♀ og
Lø 22	Paulus	△♃ □♂ Blæst

☞ Jøderne vilde steene JEsum, Joh. 8.

S 23	5 S. i Faste	△♀ □♄ fra Be-
M 24	Ulrica	☽ kl. 0. 46. m. form.
Ti 25	Maria Bebud.	✶♃♀ □♀ stre
O 26	Gabriel	☉ d. 5. 43. n. 6. 18.
T 27	Castor	△♀ Kanten.
F 28	Eustachius	♂♂ ♂♀ Noget
Lø 29	Jonas	♂♄ klarere Luft

☞ Christi Indtog i Jerusalem, Matt. 21

S 30	Palm. Sønd.	med Soelskin.
M 31	Frid. f. Fødsel	● kl. 1. 58. m. efter.

☉ i ♈ den 19. Kl. 4. 56. min. Efterm.

Ti 1	Hugo	☌♀	For-Aar:t
O 2	Theodosia	☉ o. 5. 27. N. 6. 34.	
T 3	Sk. Torsdag	☌☌♀ □♃	mel-
F 4	Lang-Fredag	Ambrosius	□♂
Lø 5	Irene	△☉ ✶♃	der

✠ Om Christi Opstandelse, Marc. 16.

S 6	Paaskedag	□♀ □♄	sig
M 7	2 Paaskedag	△♂ △♀	m d
Ti 8	3 Paaskedag	☾ kl. 6. 32. min. efter.	
O 9	Procopius	☉ o. 5. 11. N. 6. 50.	
T 10	Ezechiel	✶☉♃ ☌♃	ube-
F 11	Leo	☌♂	standigt
Lø 12	Julius	☌♀	Værligt

✠ JEsus kom ind ad lukte Døre, Joh. 20.

S 13	1 S. e. Paaske	☌♄	med Regn,
M 14	Tiburtius	☌♄♀	Soelskin,
Ti 15	Chr. f. Fødsel	● kl. 6. 0. min. efter.	
O 16	Mariane	☉ o. 4. 54. N. 7. 7.	
T 17	Anicetus	✶♄ ✶♀	Kast-
F 18	Eleutherius	□♂	Vinde og
Lø 19	Daniel	□♄ △♃	stærke

✠ JEsus er en god Hyrde, Joh. 10.

S 20	2 S. e. Paaske	✶♂ ✶♀	Jlin-
M 21	Florentius	△♄ △♀	ger,
Ti 22	Cajus	☽ kl. 9. 56. min. for.	
O 23	Georgius	☉ o. 4. 39. N. 7. 22.	
T 24	Albertus	☌☌ △♀	hvorpaa
F 25	Marc. Evang.	△☌♀	☌♄ folger
Lø 26	Cletus	☌☉♀	angenem

✠ Christi Bortgang til Faderen, Joh. 16.

S 27	3 S. e. st. Paaske	Charlotta	☌☌♀
M 28	Vitalis	△☉☌ △♃	og
Ti 29	Petr. Martyr	✶☌ ☌♀	klar Luft.
O 30	Severus	☉ o. 4. 24. N. 7. 37.	● kl. 6. 12. for.

☉ i ♎ den 20. kl. 5. 47. min. Efterm.

T 1	Philip. Jacob.	Angenemt og
F 2	Bededag	□♂ △♀ smukt
Lø 3	Kaarsmisse	□♄ ✶♃ Væir-

✠ Den Hellig Aands Sendelse, Joh. 16.

S 4	4 S. eft. Paaske	△♂ △☿ ligt
M 5	Gothardus	□♀ △☉ med
Ti 6	Joh. ante port	✶♄ □♄ bestan-
O 7	Flavia	☉ 6. 4. 10. n. 7. 52.
T 8	Stanislaus	☾ kl 8. 10. min. for.
F 9	Casparus	☌♂ ✶☿ dig
Lø 10	Gordianus	☌♄ og klar

✠ Beder i JEsu Navn, Joh. 16.

S 11	5 S. eft. Paaske	✶♃♀ ✶☉
M 12	Pancratius	✶♃ ☌♀ Sorlskin
Ti 13	Ingenuus	△♂ ☌☿ ved-
O 14	Christian	☉ 0. 3. 56. n. 8. 5.
T 15	Chr. Himmelf.	Sophia ● kl. 1. 49.
F 16	Sara	min. form.
Lø 17	Bruno	✶☉♄ ✶♂ hol-

✠ Naar Trøsteren kommer, Joh. 15.

S 18	6 S. eft. Paaske	Ericus ☌♀☿
M 19	Potentiana	□♀ □☿ der
Ti 20	Angelica	nogen Tid, da
O 21	Helena	☉ 0. 3. 44. n. 8. 17. ☽ kl. 8. 38 m. ef.
T 22	Castus	
F 23	Desiderius	☌♄ endelig
Lø 24	Esther	derefter kommer

✠ Hvo mig elsker, Joh. 14.

S 25	Pintzedag	Urbanus △♃
M 26	2 Pintzedag	lidet Regn
Ti 27	3 Pintzedag	☌♀ ☌☿ med
O 28	Tamperdag	Wilhelm ☉ 0. 3. 33. n. 8. 28.
T 29	Maximinus	● kl 10. 11. min. ef.
F 30	Vigandus	□♄ ✶♃ Ve-
Lø 31	Petronella	□♂ sten Vind.

☉ i ♋ den 21, kl. 2. 49. min. form.

♋ Christus og Nicodemus, Joh 3.

S 1	Trinitatis	△♂ △☿ Endnu
M 2	Marcellinus	✶ ♄ △♀ for-
Ti 3	Erasmus	△☉ ☌♃ nem-
O 4	Optatus	☉ 0. 3. 25, n. 8. 36.
T 5	Christ. Legem	□♀ mes smukt
F 6	Norbertus	☾ kl. 6 13. min. eft.
Lø 7	Jeremias	✶♄☿ □♃☿ ☌♄

♋ Om den rige Mand, Luc. 16.

S 8	1 S. eft. Trin.	Medardus ✶♀
M 9	Primus	☌♀☿ ✶♃ og
Ti 10	Onuphrius	△♂ behageligt
O 11	Barnab. Apost.	☉ 0. 3. 19, n. 8. 41.
T 12	Basilius	□♂ □♃ Væir-
F 13	Cyrillus	● kl. 9 7. min. form
Lø 14	Ruffinus	✶ ♂ △♃ ligt

♋ Om den store Nadvere, Luc. 14.

S 15	2 S. eft. Trin.	Vitus △♄ med
M 16	Tycho	✶♀ ✶☿ Vinde
Ti 17	Botolphus	☌♃ fra Syndre
O 18	Leontius	☉ 0. 3. 15. n. 8. 45.
T 19	Gervasius	☌♄ og Østre
F 20	Sylverius	☽ kl. 9. 15. m. form.
Lø 21	Albanus	Soelho. længst Dag.

♋ Om det forlabte Faar, Luc 15.

S 22	3 S. eft. Trin.	△♃ △☿ Kanten,
M 23	Paulinus	□♄☿ □♂☿
Ti 24	St. Hans-Dag	□♃ hvilket afte-
O 25	Prosper	☉ 0. 3. 16. n. 8. 44.
T 26	Pelagius	☌☉☿ ☌♀ ses med
F 27	7 Sovere	□♄ stærk Regn
Lø 28	Eleonora	● kl. 1. 12. min. efter.

♋ Væier barmhiertige, Luc. 6.

S 29	4 S. eft. Trin.	Petr. Paulus ✶♄
M 30	Lucina	og Vesten Vind.

☉ i ♋ den 22. kl. 1. 45. min. Efterm.

Ti 1	Theobaldus	□ ♄ ♀ Stærk
O 2	Maria Besøg.	☉ d. 3. 19. n. 8. 40.
T 3	Soph. Magdal.	△ ♀ △ ☿ Varme
F 4	Ulricus	☌ ♄ ☌ ♂ med
Lø 5	Anshelmus	□ ♀ Soelskin,

✠ JEsus lærer af Skibet, Luc. 5.

S 6	5 S. eft. Trin.	☾ kl. 1. 4. min. for.
M 7	Willebaldus	△ ♄ ☿ ✶ ♀ Jilin-
Ti 8	Kjeld	□ ♃ ✶ ☿ ger
O 9	Sostrata	☉ d. 3. 25. n. 8. 34.
T 10	Wilh. Carolina	Knud Konge △ ♃
F 11	Josva	□ ♂ ☌ ♀ og un-
Lø 12	Elias	● kl. 4. 50. min. efter.

✠ Pharisæernes Retfærdighed, Matth. 5.

S 13	6 S. eft. Trin.	✶ ♂ ☌ ☿ deri-
M 14	Bonaventura	☌ ♃ den Tor-
Ti 15	Ap. Deeling	den, hvorpaa
O 16	Susanna	☉ d. 3. 33. n. 8. 26.
T 17	Alexius	☌ ♄ Luften
F 18	Arnolphus	☌ ♂ □ ♀ kioles
Lø 19	Justa	△ ♃ noget

✠ JEsus spiser 4000 Mænd, Marc 8.

S 20	7 S. eft. Trin.	Marga- ☽ kl. 0. 17.
M 21	Evenus	retha min. form.
Ti 22	Maria Magd.	Hundedagene begynd.
O 23	Apollinaris	☉ d. 3. 44. n. 8. 15.
T 24	Christina	✶ ♃ △ ☿ formes-
F 25	Jacobus	△ ♄ ♀ □ ♄ delst
Lø 26	Anna	□ ♂ indfaldende

✠ Om de falske Propheter, Matth. 7.

S 27	8 S. eft. Trin.	✶ ♄ ☌ ♀ Byger
M 28	Aurelius	● kl. 2. 31 min. for.
Ti 29	Olaf	☌ ♃ og Kaste-
O 30	Abdon	☉ d. 3. 57. n. 8. 2.
T 31	Germanus	☌ ♄ Vinde.

☉ i ny den 22. kl. 8. 0. min. Eftermd.

F 1	Ped. Fangsel	△☉ △♀ Endnu
Lø 2	Hannibal	✶♃ ☌♂ an-

☞ Om den Utroe Husfoged, Luc. 16.

S 3	9 S. eft. Trin.	□♀ □☿ holder
M 4	Dominicus	☾ kl. 6. 33. m. form.
Ti 5	Osvaldus	✶♀ □☿ det ube-
O 6	Chr. Forklaring	☉ 0. 4. 10. n. 7. 48.
T 7	Donatus	△♃ △♂ standt-
F 8	Ruth	△♃♂ ✶☿ ge
Lø 9	Romanus	△♄ □♂ Vær-

☞ Jesus græder over Jerusalem, Luc. 19.

S 10	10 S. e. Trin.	Laurentius ☌♃
M 11	Herman	● kl. 1. 42. m. form.
Ti 12	Clara	☌♀ ligt med
O 13	Hippolytus	☉ 0. 4. 24. n. 7. 35.
T 14	Eusebius	☌☉♃ ☌☉♀ ✶♃♀
F 15	Mar. Himmelf.	△♃ ☌♂ Voger
Lø 16	Rochus	✶♀ fra Vesten,

☞ Om Pharisæren og Tolderen, Luc. 18.

S 17	11 S. e. Trin.	□♃ ✶☿ indtil
M 18	Agapetus	☽ kl. 5. 27. m. efter.
Ti 19	Sebaldus	□♀ □☿ omsider
O 20	Bernhardus	☉ 0. 4. 39. n. 7. 26.
T 21	Salomon	✶♂ indfalder
F 22	Symphorian	Hundedagene endes
Lø 23	Zachæus	✶♄ □♂ smuk

☞ Om den Døve og Stumme, Marc 7.

S 24	12 S. e. Trin.	Bartholomæus
M 25	Ludvig	☌♃ bestandig
Ti 26	Irenæus	● kl. 2. 21. min. efter.
O 27	Gebhardus	☉ 0. 4. 54. n. 7. 5.
T 28	Lovisa	✶☉♂ Soelskin
F 29	Joh. halshug.	✶♃ og got
Lø 30	Benjamin	☌☿☿ ☌♂ Høst-

☞ Om Samaritanen og Leviten, Luc. 10.

S 31	13 S. e. Trin.	□♃ △♀ Vær.

☉ i ♎ den 22. kl. 4. 15. min. Efterm.

M 1	Ægidius	☌☉♀	Samme
Ti 2	Elisa	☾kl. 0. 4. m. efterm.	
O 3	Serapia	☉ 0. 5. 11. u. 6. 48.	
T 4	Juliana Maria	△♂	Smukke
F 5	Regina	△♄ ✶☉	Vær-
Lø 6	Magnus	☌♃ □♂	ligt

☞ Om de 10 Spedalske, Luc. 17.

S 7	14 S. ef. Trin.	bliver ved no-	
M 8	Maria Fødsel	☌♀	gen Tid,
Ti 9	Gorgonius	●kl. 0. 36. m. efter.	
O 10	Burchardus	☉ 0. 5. 27. u. 6. 52.	
T 11	Hillebertus	△♃	hvorpaa
F 12	Guido	✶☿	Luften
Lø 13	Cyprianus	□♃ ☌♂	for-

☞ Ingen kand tiene 2 Herrer, Matth. 6.

S 14	15 S. ef. Trin.	✝ Opphøielse	△♄
M 15	Estillus	✶♀ □☿	andrer
Ti 16	Euphemia	□♃♂	✶♃ sig
O 17	Tamperdag Lambertus	☉ 0. 5. 43. ☽ kl. 1. u. 6. 16. 10. efter.	
T 18	Titus	☌☉♄	△☿ for-
F 19	Constantius	✶♄ ✶♂	medelst
Lø 20	Tobias	△♀	indsaldende

☞ Enkens Søn af Nain, Luc 7.

S 21	16 S. e. Trin.	Matthæus	☌♃
M 22	Mauritius	Jeondøgn Høst beg.	
Ti 23	Linus	☌♄	☌☿ Drive-
O 24	Tecla	☉ 0. 5. 59. u. 6. 0.	
T 25	Cleophas	●kl. 0. 56. m. form.	
F 26	Adolphus	✶♀	Skyer,
Lø 27	Cosmas	□♃	hvilket en-

☞ Om den Vattersottige, Luc. 14.

S 28	17 S. ef. Trin.	☌♄☿	△♃♀ des
M 29	St. Michel	△♃ △♀	med
Ti 30	Hieronymus	□♄ □☿	Regn.

☉ i ♏ den 22. kl. 11. 43. min. Efterm.

O 1	Remigius	☉ 0. 6. 15. ☾ kl. 6.	
T 2	Dirlev	n. 5. 44. 32 eft.	
F 3	Mette	△♂ ✶♀	Klarere
Lø 4	Franciscus	♂♃ ✶♀	Luft

✠ Hvis Søn er Christus, Matth. 22.

S 5	18 S. eft. Trin.	□♂	med
M 6	Broderus	♂♄	Soelskin,
Ti 7	Amalia	✶♂	hvorved
O 8	Ingeborg	☉ 0. 6. 31. n. 5. 28.	
T 9	Dionysius	● kl. 2. 32. min for.	
F 10	Gereon	△☉♃	dog for-
Lø 11	Fr. 4. Fedsel	Pr. Friderich	□♃

✠ Om den Verkbrudne, Matth. 9.

S 12	19 S. e. Trin.	△♃♀	☌♂ nem-
M 13	Angelus	✶♃ ✶♀	mes
Ti 14	Calixtus	□♄ ✶☉	nogen
O 15	Hedevig	☉ 0. 6. 47. n. 5. 12.	
T 16	Gallus	✶♄ □☿	Natte-
F 17	Florentinus	☽ kl. 6. 47. min. for.	
Lø 18	Lucas Evang.	♂♃ □♀	Kuld,

✠ Om Bryllups Klæder, Matth. 22.

S 19	20 S. e. Trin.	✶♂ △☿	heref-
M 20	Henricus	△♀	ter bliver
Ti 21	11000 Jomfr.	□♂ ☌♄	Luften
O 22	Cordula	☉ 0. 7. 2. n. 4. 57.	
T 23	Søren	△♂ ✶♃	uroelig
F 24	Proclus	● kl. 11. 15. m for.	
Lø 25	Crispus	△♄♀	☌♀ med

✠ Den Kongelige Mand, Joh. 4.

S 26	21 S. e. Trin.	✶♄ □♃	stærke
M 27	Sem	✶♃♂	Storm-
Ti 28	Simon Jud.	□♄ △☿	Vinde
O 29	Narcissus	☉ 0. 7. 18. n. 4. 41.	
T 30	Absalon	△♄	fra Vesten.
F 31	Lutherus	☾ kl. 3. 8. min. form.	

✶ Den 23. er Taksigelses-Festi Kiøbenhavn.

☉ i ♎ den 22. Kl. 8. 55. min. Eftermd.

Lø 1	Alle Helgen	□♄♂ Storm-

☞ Om de 10000 Pund, Matth. 18.

S 2	22 S. eft. Trin.	△♄☿ ☌♄ Vin-
M 3	Hubertus	□♂ ✶♀ dene
Ti 4	Duo	✶☿ holde ikke
O 5	Malachias	☉ 0. 7. 33. N. 4. 26.
T 6	Leonhardus	✶♂ op end-
F 7	Engelbert	● Kl. 7. 57. min. efter.
Lø 8	Claudius	☌☿ □♃ nu,

☞ Om Skattens Myndt, Matth. 22.

S 9	23 S. e. Trin.	☌☿ men ved-
M 10	Adelheida	□☉♃ ☌♂
Ti 11	Morten Bisp	□♄ ✶♃ vare
O 12	Torchillus	☉ 0. 7. 47. N. 4. 22.
T 13	Arcadius	△☉♄ frem-
F 14	Friderich	✶♀ ✶☿ deles,
Lø 15	Leopoldus	☌♃ hvorved

☞ Om den blodsottige Qvinde, Matth. 9.

S 16	24 S. e. Trin.	☽ Kl. 0. 0. min. form.
M 17	Anianus	☌♄ □♀ Taage
Ti 18	Hesychius	□♄☿ □♂ for-
O 19	Elisabeth	☉ 0. 7. 59 4. 0.
T 20	Volkmarus	△♀ △♂ drives.
F 21	Maria Ofring	✶♃☿ Endelig
Lø 22	Cecilia	● Kl. 9. 36. min. efter.

☞ Ødeleggelsens Vederstyggel. Mat. 24.

S 23	25 S. e. Trin.	Clemens ☌☿ kom-
M 24	Chrysogonus	☌♂ mer klarere
Ti 25	Catharina	△♄ Luft, hvor-
O 26	Cunradus	☉ 0. 7. 11. N. 3. 48.
T 27	Facundus	☌♃ ved Kuld
F 28	Soph. Magd.	△♀ fornemmes.
Lø 29	Saturninus	☾ Kl. 2. 39. min. efter.

☞ JEsu Indridelse i Jerusal. Matt. 21.

S 30	1 S. i Advent	Christian 6 Fadsel	Andreas

☉ i ♑ den 21. kl. 0. 24. min. Eftermd.

M 1	Arnoldus	□♀ Tyk Luft
Ti 2	Bibiana	△♃ □♂ med
O 3	Svend	☉ 0. 8. 21. N. 3. 39.
T 4	Barbara	✱♂ ✱♀ Taa-
F 5	Sabina	△♄ □♃ ge og
Lø 6	Nicolaus	Vind fra Ve-

☞ Om Tegn i Soel og Maane, Luc. 21.

S 7	2 S. i Advent	● kl. 2. 53. min. efter.
M 8	Conc. Mariæ	☌♀ ✱♃ sten,
Ti 9	Rudolphus	☌♀ hvorpaa
O 10	Judith	☉ 0. 8. 28. N. 3. 32.
T 11	Damasus	☌♂ ✱♄ følger
F 12	Epimachus	✱♄♀ ☌♃ no-
Lø 13	Lucia	□☉♄ ✱♀ gen

☞ Johannes i Fængslet, Matth. 11.

S 14	3 S. i Advent	✱☉♃ ☌♄ Snee.
M 15	Nicasius	☽ kl. 2. 57. m. efter.
Ti 16	Lazarus	☌♂♀ ✱♂ Ende-
O 17	Kæmperdag	☉ 0. 8. 30. N. 3. 30.
T 18	Lovisa	Christopher ✱♃
F 19	Nemesius	✱♃♀ △♀ ligen
Lø 20	Abraham	✱♄ □♃ kommer

☞ Om Johannis Vidnesbyrd, Joh. 1.

S 21	4 S. i Advent	Thomas Soeldverv. kortest Dag.
M 22	Japetus	● kl. 8. 14. m. form.
Ti 23	Torlacus	△♄ ☌♂ klart
O 24	Adam	☉ 0. 8. 31. N. 3. 29.
T 25	Juledag	☌♃ △♀ Vairligt
F 26	St. Stephan.	△☉ med Frost,
Lø 27	Joh. Evang.	☌♄ □♀ som ved-

☞ Om Simeon og Anna, Luc. 2.

S 28	S. i J. og N. A.	△♂ holder til Aa-
M 29	Noah	☾ kl. 5. 50. min. for.
Ti 30	David	△♃ reis Ende.
O 31	Sylvester	☉ 0. 8. 29. N. 3. 31.

Om Formørkelser.

Udi nærværende Aar 1760. skeer 3de Formørkelser, een udi Soelen, og 2de udi Maanen. Soelens Formørkelse indfalder den 13 Junii, og begynder Kl. 7, 44 Min. Formiddag, er størst Kl. 8, 35 Min. da henimod halvparten af Soelen bliver formørket, og endes Kl. 9, 29 Min. Den første Maanens Formørkelse indfalder den 29 Maji, og begynder Kl. 10, 2 Min. Eftermiddag, er størst Kl. 10, 31 Min., da ikke meget over en Fierde og tyvende Deel af Maanen formørkes, og endelig endes Formørkelsen Kl. 10, 59 Min. Den anden Maanens Formørkelse indfalder den 22 Novembris Kl. 8, 38 Min. Eftermiddag, er størst Kl. 9, 52 Min., da lidet over halvparten af Maanen gaaer ind i Jordens Skygge, og omsider endes Formørkelsen Kl. 11, 7 Min.

Naar

Naar Maanen kommer i Sønder.

Dag.	Jan.	Febr.	Mart	April	Maj.	Jun.
	E.	F.	F.	F.	F.	F.
1	F1.16	F.	F.	0. 25	0. 36	1. 43
2	F.	0. 41	0. 11	1. 7	1. 21	2. 34
3	0. 16	1. 30	0. 56	1. 49	2. 8	3. 25
4	1. 14	2. 16	1. 39	2. 31	2. 57	4. 16
5	2. 10	2. 59	2. 21	3. 18	3. 47	5. 6
6	3. 1	3. 41	3. 2	4. 6	4. 39	5. 54
7	3. 47	4. 22	3. 44	4. 55	5. 31	6. 42
8	4. 31	5. 4	4. 29	5. 47	6. 22	7. 30
9	5. 13	5. 46	5. 15	6. 40	7. 12	8. 19
10	5. 54	6. 31	6. 4	7. 33	8. 2	9. 10
11	6. 34	7. 19	6. 55	8. 25	8. 51	10. 6
12	7. 16	8. 9	7. 48	9. 17	9. 42	11. 5
13	7. 58	9. 2	8. 4	10. 9	10.33	E.
14	8. 43	9. 56	9. 37	11. 1	11.29	1. 12
15	9. 33	10.50	10.30	11.53	E.	2. 14
16	10.25	11.44	11.23	E.	1. 29	3. 13
17	11.18	E.	E.	1. 44	2. 32	4. 7
18	E.	1. 30	1. 7	2. 43	3. 35	4. 56
19	1. 6	2. 20	1. 59	3. 44	4. 34	5. 42
20	1. 59	3. 10	2. 53	4. 45	5. 29	6. 24
21	2. 48	4. 2	3. 49	5. 44	6. 23	7. 4
22	3. 49	4. 55	4. 47	6. 40	7. 6	7. 46
23	4. 28	5. 49	5. 46	7. 33	7. 50	8. 28
24	5. 17	6. 46	6. 45	8. 21	8. 31	9. 11
25	6. 7	7. 45	7. 42	9. 6	9. 12	9. 56
26	7 0.	8. 43	8. 37	9. 49	9. 53	10.43
27	7. 55	9. 40	9. 28	10.31	10.35	11.33
28	8. 53	10.33	10.15	11.12	11.19	F.
29	9. 53	11 24	11. 0	11.54	F.	0. 24
30	10.51		11.43	F.	0. 51	1. 16
31	11.47		F.		0. 53	

Naar Maanen kommer i Sonder.

Dag.	Juli.	Aug.	Sept	Oct.	Nov.	Dec.
	F.	F.	F.	F.	F.	F.
1	2. 7	3. 17	4. 37	5. 35	7. 25	7. 36
2	2. 57	4. 4	5. 33	6. 36	8. 14	8. 18
3	3. 45	4. 52	6. 31	7. 35	8. 59	8. 59
4	4. 33	5. 42	7. 32	8. 31	9. 43	9. 40
5	5. 20	6. 35	8. 32	9. 23	10.25	10.23
6	6. 8	7. 32	9. 31	10.11	11. 7	11. 7
7	6. 57	8. 32	10.27	10.57	11.49	11.54
8	7. 48	9. 34	11.19	11.41	E.	E.
9	8. 44	10.35	E.	E.	1. 19	1. 32
10	9. 43	11.34	0. 53	1. 7	2. 6	2. 22
11	10.46	E.	1. 36	1. 50	2. 55	3. 12
12	11.49	1. 20	2. 19	2. 35	3. 46	4. 0
13	E.	2. 7	3. 2	3. 21	4. 36	4. 47
14	1. 49	2. 52	3. 46	4. 10	5. 26	5. 33
15	2. 41	3. 35	4. 32	5. 0	6. 15	6. 18
16	3. 29	4. 17	5. 19	5. 51	7. 2	7. 4
17	4. 14	5. 0	6. 9	6. 42	7. 49	7. 51
18	4. 57	5. 44	7. 0	7. 33	8. 36	8. 41
19	5. 39	6. 30	7. 52	8. 23	9. 25	9. 36
20	6. 20	7. 18	8. 44	9. 12	10.15	10.35
21	7. 3	8. 9	9. 36	10. 1	11. 9	11.38
22	7. 47	9. 1	10.27	10.50	F.	F.
23	8. 34	9. 53	11.16	11.40	0. 7	0. 43
24	9. 23	10.46	F.	F.	1. 9	1. 46
25	10.14	11.37	0. 6	0. 34	2. 14	2. 48
26	11. 6	F.	0. 56	1. 30	3. 17	3. 43
27	11.59	0. 28	1. 47	2. 28	4. 18	4. 32
28	F.	1. 17	2. 40	3. 31	5. 14	5. 19
29	0. 50	2. 6	3. 36	4. 34	6. 5	6. 2
30	1. 40	2. 54	4. 35	5. 34	6. 52	6. 44
31	2. 28	3. 45		7. 32		7. 26

Dag.	Jan.	Febr.	Mart	April	Maj.	Jun.
	N. F.	O. E.	O. E.	O. E.	O. E.	O. E.
1	7. 5	O. E.	O. E.	7. 34	9. 10	11.18
2	O. E.	5. 38	5. 59	8. 48	10.22	11.58
3	4. 16	6. 57	7. 14	10. 1	11.31	O. F.
4	5. 32	8. 13	8. 28	11.15	O. F.	0. 29
5	6. 52	9. 28	9. 40	O. F.	0. 31	0. 51
6	8. 13	10.40	10.53	0. 25	1. 28	1. 8
7	9. 28	11.55	O. F.	1. 31	2. 7	1. 22
8	10.43	O. F.	0. 7	2. 29	2. 26	1. 29
9	O. F.	1. 5	1. 19	3. 16	2. 46	1. 38
10	0. 3	2. 18	2. 26	3. 50	3. 8	1. 59
11	1. 6	3. 30	3. 28	4. 17	3. 17	2. 17
12	2. 17	4. 39	4. 21	4. 37	3. 30	2. 40
13	3. 28	5. 40	5. 8	4. 53	3. 42	N. E.
14	4. 42	6. 36	5. 41	5. 8	3. 58	10.44
15	5. 52	7. 15	6. 9	N. E.	N. E.	11.13
16	6. 59	7. 34	6. 2	8. 21	10.29	11.45
17	7. 55	N. E.	N. E.	9. 57	11.45	N. F.
18	N. E.	7. 0	7. 39	11.29	N. F.	0. 7
19	5. 1	8. 29	9. 11	N. F.	0. 31	0. 22
20	6. 33	9. 57	10.42	0. 51	1. 21	0. 35
21	7. 56	11.26	N. F.	1. 59	1. 47	0. 44
22	9. 23	N. F.	0. 15	2. 53	2. 6	0. 53
23	10.49	0. 56	1. 40	3. 17	2. 20	1. 5
24	N. F.	2. 23	2. 53	3. 40	2. 31	1. 18
25	0. 14	3. 43	3. 51	3. 55	2. 40	1. 32
26	1. 41	4. 52	4. 33	4. 8	2. 51	1. 51
27	3. 9	5. 45	5. 3	4. 18	3. 1	2. 16
28	4. 41	6. 22	5. 24	4. 30	3. 15	O. E.
29	5. 54	6. 57	5. 39	4. 41	O. E.	9. 54
30	7. 2		5. 52	O. E.	9. 22	10.26
31	7. 55		O. E.		10.25	

Maanens Op- og Nedgang.

	Juli.	Aug.	Sep.	Oct.	Nov.	Dec.
Dag.	O. E.	O. E.	O. E.	O. E.	O. F.	O. F.
1	10.50	9. 54	9. 9	9. 17	O. F.	0. 49
2	11.20	10. 8	9. 39	10.27	0. 25	2. 6
3	11.26	10.22	10.20	11.40	1. 46	3. 20
4	11.36	10.36	11.17	O. F.	3. 7	4. 34
5	11.48	11. 1	O. F.	1. 13	4. 23	5. 49
6	O. F.	11.33	0. 32	2. 36	5. 39	7. 4
7	0. 1	O. F.	1. 55	3. 58	N. E.	N. E.
8	0. 16	0. 20	3. 22	5. 17	4. 46	3. 55
9	0. 35	1. 25	N. E.	N. E.	5. 3	4. 39
10	1. 1	2. 45	7. 15	6. 10	5. 29	5. 39
11	1. 40	N. E.	7. 31	0. 23	6. 5	6. 45
12	N. E.	8. 43	7. 42	6. 39	6. 54	8. 0
13	9. 37	8. 54	7. 54	7. 0	7 55	9. 19
14	10. 5	9. 0	8. 8	7. 29	9. 7	10.39
15	10.23	9. 17	8. 27	8. 10	10.25	N. F.
16	10.35	9. 29	8. 51	9. 3	11.45	0. 0
17	10.47	9. 41	9. 25	10.11	N. F.	1. 23
18	10.58	9. 56	10.12	11.26	1. 14	2. 49
19	11. 6	10.17	11.12	N. F.	2. 25	4. 9
20	11.16	10.45	N. F.	0. 48	4. 4	5. 55
21	11.33	11.2	0. 25	2. 14	5. 35	7. 30
22	11.52	N. F.	1. 45	3. 41	O. E.	O. E.
23	N. F.	0. 17	3. 11	5. 10	4. 17	4. 19
24	0. 13	1. 2	O. E.	O. E.	4. 58	5. 56
25	0. 45	2. 35	6. 43	5. 36	5. 54	7. 23
26	1. 29	O. E.	6. 55	5. 56	7. 11	8. 53
27	2. 27	7. 56	7. 5	6. 27	8. 40	10.17
28	O. E.	8. 9	7. 24	7. 14	10. 4	11.37
29	9. 14	8. 21	7. 48	8. 19	11.38	O. F.
30	9. 29	8. 36	8. 23	9. 37	O. F.	0. 54
31	9. 44	8. 49		11. 1		2. 9

Fortegnelse

Paa

De Markeder, som holdes i Danmark, Norge og omliggende Provintzier.

Efter Hans Kongel. Majestæts Allernaadigste Befaling af Dato 14 April 1747, udtræk til Rector og Professores ved Kiøbenhavns Universitet, bliver hermed bekiendt giort, at alle Markeder i Danmark og Norge skal herefter holdes paa de Dage og Tider, som Aarligen udi hvert Aars Almanakker anført og skrevet staaer, og skal derimod alle selvgiorte Markeder med aabne Boder og andet Kiøb og Sal paa Landet i Sielland, saasom ved Kirkerup, Moustrup, Gieshøy og Mørke-Kilder, samt slige Steder være aldeeles ophævede: Saa at ingen Markeder skal eller bør holdes paa nogen anden Tiid eller Sted udi indeværende Aar 1760, uden de som her findes specificeret, hvorved ogsaa i sær skal i agttages, at intet Marked maa holdes paa nogen Løverdag, Søndag eller Mandag, men skal have sit Forblivende ved den Dag som Aarligen herefter i Almanakkerne findes at være fastsat.

Aalborg, (1) anden Onsdag efter Pintzedag 8 Dage. (2) Syd-Vest for Aalborg den 19 Sept. med Honning og Vedre. (3) den 9 Oct. Qvægmarket i 3 Dage.

Aarhuus, (1) den 13 Febr. Fæmarket, (2) den 29 Julii varer i 14 Dage, (3) den 17 Octobr. Fæmarket.

Aasimel Mos og Christiania d. 12 Sept.

Assens, (1) Hestemarket hver Onsdag i Fasten, (2) d. 26 Junii, (3) d. 10 Oct. og 28 dito Heste og Qvægmarket.

Aabenrade, (1) Magdalene Dag Hestem. (2) Gallis-Dag først med Heste og Qvæg, siden med Kiøbmands-Vahre.

Baadsted, (1) d. 25 Febr. (2) d. 25 Junii (3) den 17 Aug. (4) den 9 Sept.

Biørnsholm, den 3 Octobr.

Biørn Ledingsberg, den 4 Julii.

Bogense, (1) Hver Torsdag Aaret igiennem Torve-Dag. (2) Hver Torsdag i Fasten med Heste og Kiøbmandsvahre. (3) den 16 Julii. (4) den 5 Sept. (5) den 22 Oct. uden for Byen ved Stampe-Møllen holdes Qvægmarket.

Borg paa Fæmmeren, den 26 Sept.

Bragnes og Strømsøe den 18 Martii varer i 3 Dage.

Christiania, den 8 Februarii.

Christianopel, den 27 Julii og 1 Oct.

Christiansand, holdes Bukkemarket den 28 Aug. og Qvægmarket den 7 Octobr.

Christianstad, den 23 Jan. og d. 22 Julii.

Cimbershavn, den 25 Junii og d. 1 Oct.

Dronninglund, Hestem. d. 6 Junii og d. 26 Junii Kram og andre Vahre.

Devold, neste Tirsdag efter Mikkelsdag.

Ebeltoft, (1) den 15 Januarii med Handverks-Folks Arbeyde, (2) den 4 Julii. (3) den 10 Octobr.

Egeskov, den 23 Septembr.

Elverom eller Grandset udi Østerdalen, den første Tirsdag i Martii til Ugens Udgang.

Engelholm, den 26 Augusti.

Erlien imellem Tonset og Dalbøyden, den 4 Martii.

Faa-

Ilgen igiennem, og siden hver Torsdag i Fasten med Heste og Qvæg. (2) den

Faaborg, (1) hver Torsdag i Fasten Hestemarket (2) den 13 Junii. (3) den 9 Sept. (4) den 7 Nov. Fæmarket.

Falkenberg, den 8 Octobr.

Flensborg, paa Lætare eller Midfaste og den 8 Octobr.

Friderichsborg eller Hillerød, Hestemarket hver Onsdag i Fasten og neste Torsdag efter Paaske-Heste og Qvæg. (1) den 27 Junii, (2) den 22 Octobr.

Friderichsstad, den 24 Januarii.

Fridericia, (1) Torvedag hver Torsdag, (2) den 25 Jan. med Kram og Hestemarket, (3) den 19 Martii (4) den 26 Junii Hestemarket, (5) den 5 Sept. Kram-Heste og Fæmarket, (6) den 24 Octobr. Qvæg, Kram og Hestemarket.

Friderichsund i Siælland, (1) den 5 Aug. med Kramvahre, (2) den 28 Nov. med Heste og Kramvahre.

Grenaae, (1) den 10 Jan. (2) den 22 Julii med Handverks-Folks Vahre, (3) den 19 Sept. med Heste, Qvæg og Kramvahre.

Haderslef, den 23 April og d. 30 Sept.

Hals Bye, (1) 10 Dage for Fastelavns Søndag Hestemarket, (2) 10 Dage for Midfaste Søndag, Hestemarket. (3) den 7 Aug. med Kram i 3 Dage.

Hedinge, den 29 Junii og den 13 Aug.

Helsingør, d. 10 Oct. og 24 Oct. Qvægm.

Helsingborg, den 26 Septembr.

Hillerød, see Friderichsborg.

Hiøring, (1) den 4 Julii, (2) den 5 Sept. (3) den 28 Oct.

Hobre,

Hobroe, (1) den 6 Maji, (2) den 12 Sept. (3) den 7 Octobr.

Holbek, (1) d. 19 Sept. (2) d. 17 Octobr. Qvægmarket, (3) d. 21 Nov. (4) hver Onsdag i Fasten Hestemarket.

Holstebroe, (1) Torvedag hver Tirsdag, (2) Hestemarket den 10 Jan. (3) den 19 Febr. (4) den 30 Maji med Sviin, (5) 3die Onsdag efter Pintzedag med dito, (6) Market med Kramvahre den 26 Junii, (7) den 22 Julii hver i 2 Dage, (8) 3die Onsdag i Julii Hestemarket, (9) den 10 Sept. Qvægmarket i 3 Dage, (10) neste Onsdag for Mikkelsdag med Faar, Bukke og Giæs, (11) den 15 Octobr. Qvægmarket i 3 Dage, (12) den 14 Nov. i 2 Dage.

Horsens, den 26 Junii og d. 10 Octobr.

Husum, (1) otte Dage for Paaske, (2) otte Dage for Mikkelsdag.

Jemteland, 14 Dage for St. Hans-Dag, Midsommer.

Kallundborg, d. 27 Junii og d. 26 Oct. og Hestemerket hver Tirsdag i Fasten.

Kierteminde, den 26 Junii og d. 23 Oct.

Kiøbenhavn, Hestemarket hver 14 Dag om Onsdagen.

Kiøge, den 1 Augusti og den 31 Octobr.

Kliplø, den 1 April og den 5 Sept Heste- og Qvægmarket.

Kolding, (1) Torvedag hver Tirsdag, (2) Tirsdagen for Fastelavns-Søndag med Kramvahre, Haandverks-Folks Arbeyde, samt Heste og Qvæg, og alle Slags Creature, som holdes Ugen igiennem, og siden hver Torsdag i Fasten med Heste og Qvæg, (3) den 18 Martii Heste og Qvægmarket i 4 Dage, (4) neste Torsdag efter Paaske Kramvahre, (5) den 6 Maji Krammarket, (6) neste Torsdag efter Pintzedag Kram og Qvæg i 3 Dage, (7) den 22 Maji Qvæg i 2 Dage, (8) Dagen for Olufs-Dag Qvæg og Kram i 2de Dage, (9) den 1 Oct. Qvæg og Kram i 4 Dage, (10) neste Onsdag efter Martini Qvægmarket i 3 Dage.

Kongelf, den 3 Octobr.

Kongsback, (1) den 4 Febr. (2) den 18 April, (3) den 29 Julii.

Kongsberget, (1) den 4 Martii, (2) den 8 Julii, (3) den 14 Octobr.

NB. Disse Markeder holdes en Tirsdag hver ingen Helligedage er i samme Uge.

Korsøer, den 1 Octobr.

Laholm, den 14 Januarii.

Langeland, Hestemarket hver Onsdag i Fasten.

Landskrone, den 18 Junii.

Lek, 10 Dage for Fastelavn, og 14 Dage for Mikkelsdag begge gange Heste og Fæmarket.

Leerup, den 5 Septembr.

Lemvig, (1) Torvedag hver Tirsdag (2) den 4 Martii, (3) den 13 Martii, (4) den 22 Maji, (5) den 22 Julii, (6) neste Tirsdag for Bartholomæi-Dag, (7) den 7 Oct. alle med Heste og Qvæg og hver at holdes i 2 Dage.

Leerdal, d. 12 Sept. varer til den 21 Sept.

Levanger, den 7 Martii.
Lund i Skaane, (1) Christi Himelfarts-dag, (2) St. Lauritzdag.
Lym Kloster, den 13 Martii, og paa Bartholomæi-Dag Fæmarket.
Malmøe, 14 Dage for Mikkelsdag, staaer i 8 Dage.
Mariager, (1) den 8 Febr. Heste og Fæ, (2) den 16de Dag efter Pintzedag, (3) den 1 Aug. St. Olufs-Market, (4) den 16 Aug. (5) den 17 Octobr. (6) Torvedag hver Torsdag (7) Tirsdag udi næste Uge for Mikkelsdag.
Mariboe, (1) d. 4 Martii Heste, Qvæg og Krammarket, (2) d. 8 Oct. Kram- og Hestemarket, (3) d. 31 Oct. Heste, Qvæg og Krammarket.
Middelfart, (1) den 15 Febr. (2) den 4 Julii, (3) den 12 Sept. (4) d. 31 Oct. Qvægmarket, saaog hver Tirsdag i Fasten Qvæg og Heste Torv.
Moe i Edsberg ved Christiania, den sidste Tirsdag i Septembr. i 3 Dage med Heste og Qvægmarket.
Mackskov, hver Torsdag i Fasten Heste og Qvægmarket.
Nærøen, den 25 Julii.
Neeby, den 15 Febr. ved Tønsets Præstegields Hoved-Kirke i 9 Dage.
Nestved, den 30 Sept. og den 11 Nov.
Nibe, den 26 Sept. varer i 3 Dage.
Nyborg, (1) Onsdagen for Fastelavn og siden Hestemarket hver Onsdag til den 1 Maji, (2) d. 4 Julii, (3) d. 15 Oct.
Nykiøbing i Aadsherret, den 20 Junii, og den 7 Oct.

Nykiø-

den 8 Julii, (4) den 21 Octobr. Qvæg og Hestemarket.

Nykiøbing i Falster, den første Tirsdag for St. Laurentii Dag.
Nykiøbing i Mors, den 25 Septembr.
Nysted i Lolland, den 28 Octobr.
Odense, (1) den 7 Martii, (2) den 11 Julii, (3) den 7 Octobr. (4) den 5 Novembr. Fæmarket.
Oddevald, den 13 Febr. og den 18 Sept.
Overhald, den 1 Octobr.
Præstoe, (1) den 21 Aug. (2) d. 15 Oct. og hver Fredag i Fasten Hestemarket.
Randers, (1) Tirsdagen for Fastelavns Søndag Heste og Fæmarket, (2) den 22 Febr. med Kramvahre, holdes i 8 Dage, (3) Tirsdagen for Midfaste Heste og Fæmarket, (4) den 10 Octobr. Dionysii-Market, holdes i 8 Dage med alle Slags.
Ribe, (1) Torvedag hver Tirsdag. (2) den 13 Maji, (3) den 26 Junii, (4) den 5 Sept. alle 3 med Kram og Trævahre. Tre Hestemarkeder, hver udi 3 Dage, (1) den 19 Martii, (2) den 16 Julii, (3) den 17 Octobr.
Ringkiøbing, (1) Torvedag hver Onsdag, (2) den 7 Martii med Kramvahre, Heste og Stude, (3) den 13 Junii med Kramvahre, (4) Heste og Qvægmarket den 1 Aug. udi 4 Dage, (5) d. 10 Octobr. med Kramvahre, Heste og Qvægmarket ligeledes at holdes udi 4 Dage, (6) d. 22 Oct. Heste og Qvægmarket udi 3 Dage, (7) den 5 Novbr. ogsaa udi 3 Dage med Heste, Qvæg og Kramvahre.

Levanger, den 7 Martii.
Lund i Skaane, (1) Christi Himelfarts-dag. (2) St. Kaurisdag.

Ringsted, (1) den 26 Junii, (2) den 26 Sept. (3) den 14 Nov. (4) hver Tirsdag i Fasten Hestemarket.
Riseberg, den 16 Julii.
Rødby, (1) den 4 Julii. (2) den 17 Octobr. med Qvæg og Kramvahre.
Roeskilde, (1) Tirsdagen efter almindelig Bededag, (2) d. 19 Sept. (3) d. 3 Oct. (4) hver Fredag i Fasten og neste Fredag efter Paaske Heste og Qvægmarket.
Roldal i Bergens-Stift, 3de Tirsdag efter St. Hansdag Heste og Qvægmarket.
Rønne, den 5 Junii i 12 Dage.
Rønnebye, den 26 Junii og d. 29 Julii.
Rye, d. 6 Maji og 7 Nov. Heste og Qvæg.
Rudkiøbing, (1) den 26 Junii, (2) d. 7 Oct. (3) Hestemarket hver Onsdag i Fasten, (4) Torvedag hver Løverdag.
Sæbye, den 22 Oct. varer i 3 Dage.
Saxkiøbing, (1) den 4 Julii, (2) den 5 Sept. (3) den 7 Octobr.
Skanderborg, (1) Torvedag hver Tirsdag (2) den 4 Jan. (3) den 9 April i 2 Dage, (4) den 5 Sept. (5) d. 22 Oct.
Skeen i Vigen, fra den 19 Sept. til Mikkelsdag.
Skielskiør, den 21 Martii, og d. 9 Sept.
Skive, (1) den 3 Jan. (2) d. 6 Maji, (3) Tirsdagen efter Trinitatis, (4) den 21 Aug. hvert Market holdes i 3 Dage.
Skrøbelsø Heede paa Langeland, den 1 Octobr. Fæmarket.
Slagelse, (1) den 29 Julii, (2) d. 6 Nov.
Slangerup, (1) Tirsdagen for Christi-Himmelfart, (2) den 17 Junii, (3) den 8 Julii, (4) den 21 Octobr. Qvæg og Hestemarket.
Slepnæs Ledingsberg, den 4 Julii.
Sønderborg, den 29 Septembr.
Sorøe, den 11 Julii og den 7 Novembr.
Stavanger, den 31 Octobr.
Stege, den 10 Octobr.
Stubbekiøbing, den 26 Junii.
Svendborg, (1) den 16 Julii, (2) den 25 Sept. (3) den 17 Oct. Qvægmarket, (4) Hestemarket hver Fredag i Fasten.
Sylisborg, den 20 Junii.
Tistæd, (1) den 13 Junii ved Cappel-Steene, Heste og Qvæg, (2) den 18 Junii, (3) den 16 Julii, (4) d. 1 Oct.
Tilrum i Trundhiems-Stift, d. 11 Julii.
Tinnet-Bye i Nye-Kirke-Sogn udi Coldinghuus-Amt, den 9 Maji og 14 Oct. begge med Heste, Qvæg og alle levende Creature, samt Haandverks-Folks Arbeyde, Trævahre og andre Landmanden og Bonden tienlige Ting.
Thiise i Aalborg Stift, næste Torsdag efter Paaske i 2 Dage.
Tyrsting, den 17 Oct. Heste- og Qvæg.
Tommerup, den 30 Junii.
Tondern, (1) 14 Dage for Pintzedag Hestemarket, (2) Bartholomæi-Dag Heste og Fæmarket, (3) Mikkelsdag.
Tønsberg, den 19 Septembr.
Trolleborg, den 4 Julii.
Trundhiem, (1) næste Tirsdag efter St. Hansdag, (2) den 1 Octobr.
Varde, (1) Torvedag hver Torsdag, (2) d. 8 Febr. (3) d. 4 Martii Kram og Træ-

Trævahre, (4) d. 12 Martii Heste og Qvægmarket, (5) d. 17 April Kram og Trævahre, (6) den 20 Junii, (7) 12 Dage for Mikkelsdag Heste og Qvæg (8) den 25 Sept. Kram og Trævahre, (9) d. 10 Oct. dito, (10) 8 Dage for Juul Kram og Trævahre. Alle disse Markeder holdes hver i 2de Dage, undtagen det den næste Dag efter Michaelis, som alleene holdes een Dag.

Vahranger i Findmarken, den 8 Febr.

Vestervig, den 20 Junii og d. 11 Julii, saa og den 10 Sept. Heste og Qvæg.

Veyle, (1) Torvedag hver Onsdag, (2) den 1 Maji, (3) den 12 Junii, (4) den 3 Octobr. alle 3 med Kramvahre i 2 Dage, (5) den 22 April, (6) den 26 Sept. (7) den 31 Oct. alle 3 med Heste og Qvæg hver at holdes i 2 Dage.

Vejerslov Hede, den 22 Maji Heste og Qvægmarket.

Viborg, (1) den 1ste Tirsdag i Martii Hestemarket i 3 Dage. (2) den 26 April Snapstinget varer i 14 Dage, (3) Mauritii-Market den 19 Sept. varer i 14 Dage, (4) den 23 Oct. Fæ og alle slags Creature i 3 Dage.

Vorbasse, Lovise-Dag med Qvæg og andre Vahre.

Vordingborg, (1) hver Tirsdag og Onsdag i Fasten Hestemarket, (2) den 22 Julii, (3) den 1 Octobr.

Vislebye, den 6 Maji, og den 5 Sept. begge Heste og Qvægmarkeder.

Vey=

Ellers er den kortesie Vey fra Hadersleb til Aalborg denne, hvilken Kiøbmændene or=

Vey=Viser for Reysende igiennem Dannemark, Norge og Sverrig.

I. Fra Kiøbenhavn til Hamborg.

De Agende Poster reyser ordinaire denne Vey, nemlig:

Fra Kiøbenhavn til Roeskilde fire Mile
Ringsted , , fire
Soroe, om man der haver at bestille, er To Mile, hvis ikke, lige ad
Slagelse , , , fire Mile
Corsøer , , , to

Her gaaer man over det store Belt, hvorfor betales om Sommeren 5 Rdlr., og om Vinteren 6 Rdlr. af den store Smakke, og af en mindre om Sommeren 4 Rdlr. og om Vinteren 5 Rdlr. Bort-Dagene ere Mandag og Fredag Formiddag om Sommeren Kl. 8. og om Vinteren Kl. 9. Men fra Nyborg til Corsøer betales af Smakken om Sommeren 6 Rdlr. og om Vinteren 7 Rdlr. Bort-Dagene ere Tirsdag og Løverdag, ad

Nyborg i Fyen, regnes for fire Mile
Odense , , fire
Assens - , fem

Her gaaer man over det lidet Belt, hvorfor betales om Sommeren af en Smakke 2 Rdlr. 24 sk. om Vinteren 2 Rdlr. 4 mk. af en Færge eller Baad om Sommeren 2 Rdlr. om Vinteren 2 Rdlr. 3 mk. af den mellemste Baad om Sommeren 1 Rdlr. 2 mk. og om Vinteren 1 Rdlr. 4 mk. af den mindste Baad om Sommeren 4 mk. om Vinteren 1 Rdlr. af disse Fartøyer bor en daglig afgaae enten der er Fragt eller ey, undtagen de Dage naar Posten gaaer, ad

Trævahre, (4) d. 12 Martii Heste og Qvæamarket, (5) d. 17 Avril Kram og

Aaresunds-Færge, regnes for		to Mile
Hadersleb	,	to
Toldsted	,	tre og en halv
Flensborg	,	tre og en halv
Dannewerk	, ,	fire
Rensborg	, ,	tre
Remmels	, ,	tre
Itzehoe	, ,	tre
Pinneberg	, ,	fem
Hamborg	, ,	to
		Summa 58 Mile.

II. Fra Hamborg til Aalborg i Jylland.

Man kand reyse den samme Vey tilbage som oven er specificeret, indtil Hadersleb, eller ogsaa denne:

Fra Hamborg til Olzeborg,		fire Mile
Bramstädte	, ,	to
Nymonster	,	to
Nordorp	, ,	tre
Rensborg	, ,	tre
Gottorp eller Slesvig		tre
Flensborg	, ,	fire
Hadersleb	, ,	syv

Herfra gaaer den Ridende Post, og tager Breve med ad

Colding	, , ,	fire Mile
Veyle	, ,	fire
Horsens	, ,	fire
Aarhuus	,	fem og en halv
Randers	,	fire og en halv
Viborg	, ,	fem
Aalborg	,	ti
		Summa 65 Mile.

Ellers

Ellers er den kortesse Vey fra Hadersleb til Aalborg denne, hvilken Kiøbmændene ordinaire reyser naar de i de andre Kiøbstæder intet har at bestille.

Fra Hadersleb til Colding		fire Mile
Snee		otte
Engsvang	,	fire
Viborg	,	fire
Aalborg	, ,	ti

III. Fra Kiøbenhavn til Christiania i Norge.

Fra Kiøbenhavn til Helsingør		fem Mile
Her gaaer man over Sundet ad		
Helsingborg regnes for	,	en Mil
Til Engelholm	,	tre
Laholm	,	tre
Halmsted	,	tre
Giedinge	, ,	to
Falckenberg	,	to
Warbierg	, ,	tre
Ragelund		halvtredie
Kongsbak		halvanden
Gottenborg		halvtredie
Wigen-Bahus		halvanden
Fra Bahuus til Ingelstrup		een
Sandbacken		halvanden
Aasen	,	een og en fiering
Oddevald		een og to fiering
Herrestad	,	en halv
Qvistrum Bro		halvanden
Svarteborg	,	halvanden
Rabasøe	,	een
Hee	, ,	to og en fiering
Skellerie	, ,	een
Wiek	,	halvanden

Til Hagested	een og en fiering Miil
Helle	halvanden
Friderichshald	en halv
Ingeldal	halvanden
Lilliedal	en halv
Borekirke	tre fiering
Friderichsstad	een fiering
Kloppen	een
Dæling	halvanden
Mos	en tredie
Husbye	een
Grosta	een
Vold	een
Nissa	een
Christiania	to
Summa	59 Mile.

IV. Fra Christiania til Bergen ved Strandsiden.

Til Asker	to Mile
Bragnes	to
Gunnestrøe	tre fiering
Simonstad	en og en fiering
Sundby	en og en fiering
Nordby	en og en fiering
Hiemb	en fiering
Aaken	en fiering
Steenholt	een
Hoeset	en fiering
Skiern	een
Breevig	halvanden
Eeg	en fiering
Wallekirk	tre fiering
Kragerøen	tre
Øster-Risoer	to
Grønnesund	en fiering

Til Ma-

Til Tellia	halvanden Miil
Fittia	to

Til Maen	en fiering Miil
Ongestad	en og en fiering
Berge	en fiering
Waage	en og en fiering
Assen	en og en tredie
Sandsted	een
Nedernes, Kongsg.	en fiering
Grimsted	een
Hagested	een
Magested	halvanden
Birkeland	halvanden
Obel	een
Wee	een
Christiansand	toe
Mandal	fire
Spangiereid	halvanden
Korshavn	halvanden
Farsun	en og en fiering
Listereid	een
Hitteroe	to
Sognedal	halvanden
Eggersund	to og en fiering
Sirevog	halvanden
Qvalheen	eeu
Hobbestad	halvanden
Bryne	en og en fiering
Opevad	tre fiering
Sann	en halv
Stavange	halvtredie
Karsund	fem
Bergen	ti
Summa	71 og en halv Miil.

V. Fra Christiania til Bergen over Land.

Til Birckuæs	tre Mile

Til Hagested . . een og en fiering Miil
Helle . . halvanden

Til Haagenstad giennem Harskoven . tre og en fiering Miil
Overdal i Brandbue
en og en tredie
Til Land . fem
I Land . fire
Vang i Vallers . fem
Ourdal . to
Slire . to
Vang . tre
Under Fille-Field halvanden
Over Fille-Field . sex
Galderen . to
Over Galderen . tre
Lærdals-Oern . tre
Læganger til Soes . tre
Næs . tre
Siden til Bergen fire Skifter til Baads over to store Fiorder ti er over to Eider sex Skifter lige lanat . ti store

Summa 60 og en halv Miil.

VI. Fra Christiania til Trundhiem over Gielder-Aasen.

Til Bron-Aas i Skismoe Sogn 3 Mile
Stange i Uldensagers-Sog. tre
Edsvoldsbacken . tre
Mordstuen . halvanden
Rodicke . halvtredie
Gild i Vang-Sogn . een
Stor-Ile . een
Steen i Ringsager-Sogn to
Melum paa Rind . to
Lille-Hammer . een
(Ellers kand man fra Edsvolds-Bakken, reyse til Vands til Mordstuen . halvtredie Miil
derfra til Frangstoen halvtredie
fra Frangstoen til Skielve paa Næs . . een
fra Skielv til Steen i Ringsagers-Sogn . to
fra Steen til lille Hammer, hvor Miosen endes. . tre
Fra lille Hammer til Ovam i Øyer . halvanden
Loßnæs . halvanden
Berg i Ringeboe . een
Hundrop paa Fron . een
Sødrop . een
Forbigt i Ovamb . een
Breen Frigaard . een
Sell . . een
Tofte Frigaard paa Dofre to
Fockestuen een Miil. Biercken to Mile. Hullie . halvanden Miil.
Drifstuen halvanden Miil. Riisim halvanden Miil. Opdal een Miil.
Sundet . tre
Brickagger i Renneboe . to
Svanedals Annex . to
Sognes i store Gield halvanden
Foß . . een
Gorten . . een
Meelhuus . . een
Trundhiem . to

Summa 53 og en halv Miil.

VII. Fra Helsingborg til Stockholm.

Til Hagested , een og en fiering Miil
Helle , , halvanden

Den som agter at reyse til Stockholm haver derhen Tre Slags Veye.

Den forste Vey til Stockholm,

Fra Helsingborg til Engelholm
, , , to og en fiering Miil
Til Laholm , tre
Halmsted , to
Draera , to
Ramnas en og tre fiering
Nissere en og fem ottendeel
Bohlere en og tre ottendeel
Gißlane , to og en fiering
Ohra , halvtredie
Unnere , en og en fiering
Jerra - , to
Jenkioping en og tre fiering
Rahbye , , to
Grenna , en og tre fiering
Holkeberg en og en fiering
Odesio en og tre ottendeel
Osia en og fem ottendeel
Skenninga en og en fiering
Bankeberg en og tre fiering
Biorsholm - een
Kumla - syv ottendeel
Brink , en og en ottendeel
Norkioping en og en fiering
Aaby - - tre fiering
Krokek , halvanden
Vreta - halvanden
Jehra - en og en ottendeel
Nykioping en og tre fiering
Svelbro , - to
Aby - - to
Pielkroh - - to

Til Tellia

Til Tellia - halvanden Miil
Fittia - - to
Stockholm - halvanden
Summa 56 og fem ottendeel Mile.

Den anden Reyse fra Helsingborg, er over Markerod.

Fra Helsingborg til Aastrup
- - - en og tre fiering Miil
Ecket - - to og en fiering
Aarslund - halvanden
Faurhuld - - een
Marckeroed - halvanden
Trara - - to
Hamna - halvanden
Jungby , halvanden
Dorap , , to
Tonna , halvanden
Warnamoe , , een
Kloßskylt , to
Byrum , to og en fiering
Onskioe , , to
Jenkioping , tre fiering
Rahby , , to
Grenna - en og tre ottendeel
Holckeberg - en og en fiering
Oße , halvanden
ßa , en og fem ottendeel
Mohlbye en og en fiering
Banckeberg en og tre fiering
Biorsholm en og syv ottendeel
Kumbla , syv ottendeel
Brink en og en ottendeel
Norkioping en og en fiering
Kundsund en og en ottendeel
Faristad , en og tre fiering

Til Knoy,

Til Kroppertorpet , to Mile
Nykioping en og en fiering

Til Kongsbacka , , to Mile
Gottenborg , to og en fiering

Summa 21 Mile.

Paa det og den Reysende kand vide, hvad han haver at betale til Fragt, og Færgelon, saa meddeeles derom dette efter Kongelige Allernaadigste Befaling af 14 April 1743.

I Siælland, Lolland og Falster.

Fra Paaske til Michaelis, (eller om Sommeren) betales for en god viid Kurve Vogn, hvorpaa der kand føres to Personer med en Kuffert; Eller for hver Person et Skrin; Eller tre Personer, og for hver en Badsæk, i Siælland til de Kiøbenhavns, Callundborgs, Corsoers, Friderichsborgs, Helsingøers, Kiøges, Nestveds, Roeskildes, Ringsteds, Slagelses, Wordingborgs, i Lolland til de Mariebøes, Rødbyes og Nachschous Vognmænd af Milen 2 mk. 12 sk. og fra Michaelis til Paaske, (eller om Vinteren) 3 mk. 4 sk., af de andre Byer i Siælland, Lolland og Falster, gives (om Sommeren) af Milen 2 mk. og om Vinteren, 2 mk. 8 sk.

Udi Fyen og Jylland.

Naar Vognene ere saaledes beskafne, som de bør at være, gives af Milen om Sommeren 1 mk. 12 sk. og om Vinteren 2 mk. 4 sk. men Aarhuus og Hørsens Vognmænd gives om Sommeren 2 mk. 4 sk. og om Vinteren 2 mk. 12 sk. Viborg Vognmænd, om Sommeren 2 mk. og om Vinteren 2 mk. 8 sk. De Vognmænd i Riber-Stift naar de kiøre til de udi Fyrstendømet Slesvig liggende Kiøbsteder, nyde de Betaling efter den Holsteenske Taxt, som er om Sommeren 2 mk. 8 sk. og om Vinteren 3 mk. Danske.

Oldermanden, som skal være forpligtet den Reysende, i hvem han og er, uden Ophold, Vogn til den neste Kiøbsted at forskaffe, nyder derfor af den Reysende 4 sk. som hannem strax paa Stæden af hver Vogn skal betales, under 1 Rdlr. Straf, for hver gang han meere tager.

En Retour Vogn, som kiører tilbage til det Stæd han hiemme hører, skal have en Fierde Deel mindre i Fragt, end han ellers, efter Taxten, er berettiget, at tage paa det Sted, han frakiører.

Hvis og nogen er begierendes løse Heste for Carosser eller Calescher at forspende, da skal Oldermanden være forpligtet dennem at forskaffe, og da nyder Vognmanden en Fierde Deel meere i Fragt, end Taxten om formelder.

Imellem Helsingøer og Kiøbenhavn skal for en Cariol forskaffes en Hest imod halvt Betaling for tvende Heste.

Udi Holsteen.

Betales for en Vogn med 2 Heste, af Milen om Sommeren 2 mk. 8 sk. Danske, om Vinteren 3 mk. Danske, men for Forspands-Heste betales om Sommeren af Parret for hver Miil 28 Lß. om Vinteren 32 Lß. for Retouren 24 Lß. og om Sommeren 21 Lß. Husumer Vognmænd

mænd betales for en Vogn til Stæderne i Marschen af hver Miil, om Sommeren 28 Lß. og om Vinteren 40 Lß. for et par Forspands Heste om Sommeren 36 Lß. og om Vinteren 48 Lß. men naar Veyen i Mark-Stæderne er meget ond om Vinteren, betales af hver Miil 1 Rdlr. for en Vogn.

NB. Om Veyen maatte være en Fierding eller en halv Miil længere end her udi findes benævnt, maa derfor ey tages nogen Betaling for den ovrige Fierding eller halve Miil.

Taxten for Færgelobene.

Fra Callundborg til Aarhuus.

For den største Smakke skal betales om Sommeren 11 Rdlr. og om Vinteren 12 Rdlr. For den anden Smakke, om Sommeren 10 Rdlr. og om Vinteren 11 Rdlr. For den tredie Smakke, om Sommeren 10 Rdlr. og om Vinteren 11 Rdlr. For Færge Baaden, om Sommeren 6 Rdlr. og om Vinteren 8 Rdlr. Bortdagene skal være Tirsdag og Fredag Kl. 7 om Moraenen. Naar Transporten med Smakkerne betales Stykke-viis, nyde de Betaling efter Forordningen af 29 April 1684, og Privilegium af 1ste Maji 1697; Men skulle der ikke findes saa megen Fraat, som til Betalingens Udredelse behoves, da skal leages sammen, til den halve Fraat haves. Ligeledes betales fra Aarhuus til Callundborg og er Bortdagene Tirsdag og Fredag ligesom ved Callundborg.

Fra

Fra Wordingborg til Falster.

For den store Færge, om Sommeren 8 Mk. 8 Skill., og om Vinteren 11 Mk. 4 Skill. For Jagten om Sommeren 7 Mk. 4 Skill., og om Vinteren 8 Mk. 12 Skill. Seylings Baaden om Sommeren 4 Mk. 12 Skill. og om Vinteren 6 Mk. 8 Skill. Transporten imellem Sundbye Færgested i Lolland og Nyekiøbing i Falster, skal betales efter een den 22 Novembr. 1737 approveret Reglement og Taxt, som paa en Tavle til hvers Efterretning skal være opslagen.

Ved Gaabens Færgested i Falster betales Transporten til Wordingborg efter den Kongel. Allernaadigst approberede Taxt, dateret 14 Maji 1734.

Medelfart og Snoghoy.

Af Smakken, betales om Sommeren 1 Rdlr. og om Vinteren 1 Rdlr. 1 Mk. 8 Skill. Af en Færge, om Sommeren 4 Mk 8 Skill. og om Vinteren 1 Rdlr. Af en Baad, om Sommeren 3 Mk. og om Vinteren 3 Mk. og 8 Skill.

Imellem Friderieia og Stræb.

Efter den af Magistraten i Friderieia den 24 Junii 1745 satte Taxt, betales af en Færge om Sommeren 3 Mk. og om Vinteren 4 Mk. Af en Baad med Fire Roers-Karle om Sommeren 2 Mk. 4 Skill. og med Tvende Roers-Karle 1 Mk. 8 Skill., om Vinteren betales

mænd betales for en Vogn til Stæderne i Marschen af hver Miil, om Som-

les af en Baad med Fire Roers Karle 3 Mk. og med Tvende Roes-Karle 2 Mk.

Sverrig.

Gandske Sverrig igiennem betaler man af hver Miil for en Hest, enten sadelet eller for en Slede og Karre forrespendt paa Landet hos Gastgiverne 8 Øre Sølv Mynt, eller 24 Øre Kaaber-Penge. Men i Stæderne giver man af hver Miil 16 Øre Sølv-Mynt eller 48 Øre Kaaber-Penge, og det Vinter og Sommer igiennem. Men for 2 Heste vorder dobbelt saa meget betalt. Ellers er et hvid Rundstocke 3 Øre Kaaber Penge. Et Kaaber-Rundstokke er 2 Fyrcker.

I Findland betaler man ikkun af hver Miil, for en sadlet Hest, eller Slede og Karre forrespendt, 6 Øre Sølv-Mynt. Et Øre er saa meget som En Skilling Danske.

Kort

Kort Udkast

Hvor mange Læster Gods et Skib kand fore, hvilket man af et hvert Skibs Længde, Breede og Dybe, har at erfare.

Et Skib, hvis

Længe er	Breede er	Dybet er	Kand fore	
100.	23.	14.	100	Rug. Øll. Salt. Smør. ꝛc.
90.	22.	13.	90	
84.	22¼.	11¼.	80	
74.	21½.	12.	70	
70.	21.	10½.	60	
64.	20.	10.1.q.	50	
60.	17.	9½.	40	
Foder.	Foder.	Foder.	Læster.	

Dog haver man herved at agte, at udi foregaaende Udkast, hver Læst Rug, Malt, Biug, eller deslige tørre Vahre, maa regnes for 22 Tønder, mens en Læst Sild, Smør, Øll, og deslige, som ere Tønde-Gods, skal regnes for 13 Tønder.

Alt det som maales med Korn-Tønden eller Skieppen, Item Kalk, skal maales med strøgen Maal, og ey med Top, eller skuddes i Tønden. Og maa intet maales med Skiepper, uden det som er mindre end Tønde-Maal; Ey heller med Fierdinger, uden hvis som er mindre end Skiepper.

En Korn-Tønde skal holde 144 Potter. En Salt-Tønde 176 Potter. Steen-Kullene Topmaales udi Tønder, som skulle være indrettede efter Salt-Tønden. Humle maa ikke maales med Skiepper, men alleene sælges efter Vegten. En Øll-Tønde, skal holde

holde 136 Potter. En Ahme 135 Potter. En Tonde reent Smor skal veye 14 Lispund, og Tonden i sig selv 2 Lispund, hvoreister Fierdinger, Ottinger, og halve Ottinger skal proportioneres.

Somme beregner Skibs-Ladninger paa denne Maade:

Et Skib med et halst Fordek, hvilket har

I Længden.	I Breeden.	I Dyben.	Kand fore omtrendt	
125.	25.	14.	155	
123.	24½.	14.	146	
122.	24½.	13½.	138	
120.	24.	13½.	130	
118.	24.	13.	123	
116.	24.	13.	118	
114.	23½.	13.	112	Kaffer.
112.	23.	13.	107	
110.	23.	12½.	101	
108.	22½.	12½.	96	
106.	22.	12½.	90	
103.	22.	12½.	86	
100.	22.	12.	80	
Foder.	Foder.	Foder.		

(o)

Januarii.

Dj: 1. I min Nød raaber jeg til dig; du vord min Engiarving; saa vidt jeg kand tilbunde [illegible] den [illegible] o- [illegible] mund du Villier; bönhör mig derfor, o Herre! og lad mig ikke miskröste.

~~Dj: 6. Det er ene at Menniske Dyrdighed at finde sig i~~

Dj: 6. Mand har ere nödig at bede Gud om at han vil styrke vores Tro, eftersi den er saa brösjnderlig nödvendig. Dette er det Gud er det [illegible] er det ren- [illegible] som kand ogsaa- [illegible] er vores tilflyde stiller et bedröved Menniske; [illegible] haabet [illegible] at Vore utaalmodig for- di mand ikke kand [illegible] faar [illegible] det som Engiarve ikke for- di det lader som Gud har

Dvs. det er at sige den ikke Tro,

forglemt [illegible] nu, [illegible] nadsliöndt han har tilsagt os sin Hielp naar vi bede derom, er en Mangel af Tro og Haab. Et Menniske som er [illegible] forvig- fiild og [illegible] Hielp Tröst, han maar ere tager sig varr [illegible] for at blier [illegible] for- dj bet i Dorgen; [illegible] tje det er Tegn til at han fattes Haab og Tro, [illegible] og den som fattes ikke kand det bringes til at fortviler eller fra- falde sin Religion. Og det fandes ikke nogen [illegible] fuarere, end [illegible] de [illegible] i dreie- ren nu Tudbildning [illegible] retfardige, og som tens- ker ret Gud er den for- undrst [illegible] Dyd noget fiendsk- ber skjeldigt.

Tro, Haab og Kiaerlighed stjer- ner vore Engiarligheder og Gjaerninger i Verden; det er derfor höjst [illegible] nag tgaaliggende

at disse tre Egenskaber ere
retskaffne grundede: At
det vi tro er Sandhed; at
det vi haabe ikke skal skaar
Ord; og at det som vi el-
ske er Kierlighed
verd: ~~[illegible]~~ Da Gud har gi-
vet os en fornuftig Vid
begavet med en fri Vil-
lier, saa er det fornuf-
tens Tag at indrette
Villien og at lede den be-
standig. Fornuften lo-
ver Mennesket at tro, at
det allerfuldkomneste Be-
sen, som er aller Ting
Begynder, maar nødven-
dig ophold og ikke sier egen
Gierninger; fremdeles
lærer den os, at Gud er god
imod ~~[illegible]~~ Men-
nesker fordi Godhed er
sam egen, og ikke fordi
vi fortiener det; videre
~~lærer vi os at Gud be-~~
~~ere den fid bilde sam be-~~
~~de dem saa det for-~~
~~nuftig at forstaar~~
~~[illegible] Ind og ikke os~~
~~er forgot Fadder vi maatte~~

~~[illegible]~~ lærer vi at tro
at Gud Kiender hvad sam
kiener til vores sande Vel-
lend bedre end vi selv; og
at naar han loover den
sin Hirelig sam bede derom,
saa er det fornuftig
at forstaar til Maaler
Ind og ny om et Hvert Tid-
fald som vi maatte faar;
iligemaade lærer Fornuf-
ten os at tro at alt det tii-
nenliger er forgiengelig,
at intet dvaf kand ny Ter os
efter Døden, og vi ere end
ikke visse paa at ogsaa den
Tid at vi ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
kunde komme til at brugte
os af det vi ønsker; med
mere, som alt ophøyer det
aandelige ~~[illegible]~~ og forringer
det legemelige: Naar da
Troen er vel grundet, saa
bøder Fornuften os ikke
at søge Haab til noget som
vi tro kand gliger og ikke at ske
noget høyere end det fortie-
nere. Fornuften maar ve-
re Grunden til vores Villier

og ösker, dersom det skal vel
lykkes; det er forgiæves at
vilde stiller et bedrøvet Sinds:
nitter tilhverv derund
at han skal ikkun giør Gud
og haabe at faar ~~det~~ had
han begiærer, eller at Om:
stændighederne vel skal
forandre sig for ham til
hans fordeel, dersom ~~det~~
~~han vorer sörger~~ det er u:
muurligt; det ~~er~~ nytter ik:
ke at forestiller ham at
han maar forlade Sorgen
efterdi han dog ikke kand
faae sit Øyne oppeelt, thi
det er just derfor at han
sörger; det bliver ansaaet
at bede ham skaar ~~det~~ det
som han sörger for af sine
Laudere, saa længe han
holder det ~~for~~ for en Tag
af ünuurlig Vigtighed; det
haver ingen Virkning at
formaaer ham til at over:
giver sig til ~~[illegible]~~ Forsjunt
og at lide taalig, hvis han
ikke haver Lilleid og Kiær:
lighed til Gud, og deraf

kommer det at de ~~[illegible]~~
daarligr og ügudeligr fa:
ver mangr slagnr som de
oftest giør sig ~~[illegible]~~ fre.
~~[illegible]~~

Dersom alle Ting i Ver:
den blever betragtede
med fornuftigr Øyne,
saa vaar der ~~og [illegible]~~
ütalligr mangr mindre
Engiædelig Fredr end der er:
er og følgelig og saa ud
~~[illegible]~~
ütalligr min:
dre Sortøydelser og Kla:
gemaal.

saa bliver de tiænes:
ligr Ting og Tingene
bedre tiente

En af de störste Anstød
Stenr imod Troen er
dette at det gaaer de ~~[illegible]~~
Ugudeligr ~~[illegible]~~ of:
te saa vel i Verden, og
at deres Skiæbne tykkes
lykkes oftere end. Det
~~[illegible]~~ er den Stenen
som liggner de aandeligr ~~[illegible]~~

Hovmodige og indbildte Klogr
saa mangt i Verden, og
det kommer af Mangel
paa fornuftig Randsag-
ning; af det at de holder sig
frels for at være bedre
end andre; at de ikke ind-
seer hvor gavnligt Aagrt
Land være, eller hvor ska-
deligt det kunde blive
dem om de naarde alt
hvad de attraar (at de ej betænker); og at ned-
skiønt den ügudelige ikke
altiider tager Gude fra
Jordens und Forskrelkel-
ser, saa forstaaer han
dog nu dom, hvilken Ting
de vilde skiøtte om at til-
bytte sig.

Det er nu farlig Tilstand
at komme udi at tro sig
skiøtte frels tic at være hvid-
kommen. Hovmod kom-
mer for at fald. ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ Dem indbildte klo-
ge og dydige han ræfter-
tænker ikke, hvi han troer
sig at være klog nok; han
randsager ikke sit hjerte,

saasom han holder det for at
være gandske fritig og
mennesk ~~[illegible]~~ intet ont at
kunde finde derei; han
tænker ham selv
ræfter Partiemiste og fin-
der sig hver Øyeblik for-
uemmet; han seer frie
i de viisste Anordnin-
ger og fatter Lyst om
Gude Forsyn; og hver Trin
og hver Tanke, saalenge
han saaledes fremtiener i
Hovmod, förer han alt
uemmer til Fordærvelse.
O du Daarr! kiøb Øyne-
salve og bliv viis; ydmyg
dig i Støvet; betragt fuld
af fritig forundring
det unudsigelige, det høyr,
det dybe, det langt
borte, og giør nu Ind-
ning fra Skabningen til
Skaberen, om du kand;
løft Øyne und og bestür
din egen Usselhed, og sig
af et oprigtigt Hjerte:
Gud vær mig arme
Syndere naadig! og du skal
ile gaar langt ~~[illegible]~~

[illegible] ret fer-
digerr bort med ellers.
Men da, som sagt er, at alle
Ting skal regiores af Por-
nuftens, saa bör og Por-
nuftens sies verr fornuftig;
det er: Fornuftens bör kien-
de sig selv og [illegible] at den
Tand-frygt: [illegible] den bör [illegible] vide
at den er indskrænkt; at
den ikke [illegible] maar bestat-
te sig med Ting som ere
forhöjer eller som overgaaer
Menneskelig Tanke: at den
ikke [illegible] Ord grun-
der Tilstuinger paa falske
Por-Tekninger, thi i saa
Fald kand af en rigtig Tilst-
ning dog bliver en falsk
Tilst-Tekning; og [illegible]
den bör skiönne at naar
Por-sakningerne [illegible] og il-
kun [illegible] [illegible] er, saa
er den [illegible] der af drag-
ne rigtigste Tilstning dog
ikke andet end en rimer-
lig Formodning.
At det sligt ikke iagtta-
ges giör mangen en for-

nuftig til en Daarr; og det
er, uden Tvivl, i den Hen-
seende at Christus siger:
Ver eder I vise.
[illegible]

Sp:13. At et Menneske som [illegible]
[illegible] Tödes ad imod et Tid
giör sig skyldig [illegible] i-
mod aller, er en Ærgrel som
ikke saa almindelig bliver
tilstaaet og mange finder
sig höylig forurettet ved.
Jeg, siger en Dere, farer
oftet bedrevet Utugt, fril-
ten ingen som er raison-
nabel kand fortænke et
[illegible] Mands-Person og i
Far [illegible] en ugift Karl ude,
men [illegible] jeg farer
dog ræj stiaalet, og altsaa

ikke forsent mig imod det
sjønnde Bud nu vel imod
det sidste, og derfor er
anførte Årgrel falsk
og urimelig.
Jeg henn sætter de forude
satte Horeri og Kjønri
just fordi den første er
den som Folk mindst
undser sig ved og den
sidste den som holder for
den skammeligste.
Kjønri
hu Kjøn er nu
hver som saa eller andre
Mennesker foragter;
men nu Hoor = Karl tør
vel finde paa at ringe
agte den som ikke er
det. Vor forunuste Aar-
sag er dette er dette: Kjønri
viderer om nu slags Kræn
og vnyser sig
af Egt til fremmede
Ting og er ikke
ikke nu stoor Skjelm
for de
fattige

for de fattige; Kjønnet er
ruhere, ja ned og Kjøer frem-
bauger for at faar fos sig, af
skrøgt for at miste noget,
og derfoor er han et Afskeu
fra andre Folk, og skrøgt for
saadres at blive skjøt fol-
der mange fra at stiale
og formindsker Kjønnets
Antal: Horeri Viderer
om nu Ulebøjrlig-
hed som er nu Virkning
af Menneskets Natur
og er fellers for
højr og lavt, rige og fatte-
gr, og er nu stoor Skjelm-
ser for det gandske Men-
neskeligt Skjøn; Hoor=
Karlen eller Skjørlevner=
nen er oftest ogmuntrende
i Selskab med sine Ligr,
fuld af smigrene imod det
smukke Skjøn, og ingen
uden skindsygt Menneske er
bangr for ham, og da de
flerste Menneskr favor
ikke noget i saa Fold at la-
de finde den Fær, saa den
neur ikke frelser Aarsag at

foragtr den anden; og (saasom) ~~du~~
Umunisk er af en for=
modig Natur saa søger
han at brøstr sig saa ofte
han kand komme til, og
kand ikke lide nogen
at agter hader end han
selv, og der som han kian=
der nu kjødt, saa bring=
ger hans Misunde=r han
til at talr ilde om saa=
dan nu, og han forme=
der at finder mere Mend=
hold end den ukreltr
kjøtr.

For at komme til Kreg=
ten igien, saa maar
mand agtr at ~~[illegible]~~

den siger ikke at det Mnu=
nisk er som (Forner), bygaar
~~[illegible]~~ og saa
Tyverri, Mord ~~og~~ med flere
Misgiernings, uden at
han giør sig skjeldig i den.
Fremmedes maar agtes at
det 7de Bud forbyder ikke
allene det mand ligr
fremm kalder at stiale, men
baade Erdrag i Kiøbmands=
stab, Kold=Snug og alle slags
Maader at forurette sin
Nestr paa; ja ned og Gier=
rigred og Ostfegnd kand ~~[illegible]~~ 2
~~[illegible]~~ Snurrgens til
Tyverri; ~~[illegible]~~
Er øvrigr Gud kand for=
klares ligr saa vidtløf=
tigen, og naar saa skeer
brøgter jeg at faar eller
ingen kand sigr sig fri.

Bedder maar mand ud=
kr at Gud seer hiertets
Erstaffnesse og antager
Villien i Giernings
Stad, og det ~~[illegible]~~ er ikke
fornud i Christnesnes Lid
at ~~[illegible]~~ Villien gröns

Menn lad Gudnur vere indskrænkt til dreie
fuerrnstr Enmærkelse,
og lad her Exempel Skjed,
Ingalunde Siger noken at
[illegible]
Exempel Skjed, Siger
saa at Gud
[illegible]
saa at i det 7de bud
allerede for
bude
groot
Lyer-
ri;
[illegible]
og lad
nt Menniskr som farer bnder-
vnt honr vilde sig gand-
ske fri for at farr straa-
lrt, saa tabrr dog Ing-
enn intrt af sin Kraft
og han bliver dog skyldig;
og for at bevise det
behøver ikkun at mind-
dre tonnde Vandhnder,
hvoraf ellennur kunde
verr nok: Den förste
Vandhnd er denne, at ikke
nt af de 10 Bud er ud-
givert af Gud af anden
Aarsag end Kierlig-
hed, og [illegible] Hovud-

Indholden af denne aller 10
er at vi skal elsker Gud
over aller Ting og vores
Næstr som os selv, og
nt hver Bud for sig betræg-
tet indholder intet an-
det end at det gaa adskilligr
Maader og i adskilligr
Tilfalde betaler Kierlig-
hed Ønsker og forbyder
det som hand stridr der i-
mod; og der af følger at den
som overtraedr det
Bud forsnder sig imod
Kierlighed; og den som for-
snder sig imod Kierlighed
stridr imod Aarsagen
til aller Bud, og
giør sig skyldig imod
den aller som fordrer
af Kierlighed.
Den anden Vandhed be-
staar deri, at dersom nt
Menniskr forsnder sig ik-
kun imod nt Bud,
saa nøyder Aarsagen

forfører han ikke ogsaa
bryder imod flere
Gud sig ikke af hans
frie Villie, men af
Tafrü- og vak- tre Par- tioner af { Tilfeldige Ting, Hen-
drefser, Hindringer, For-
ordninger eller af noget
som er grundet i Natu-
ren og noget som
han nye er Skyld i;
~~Vi [illegible] [illegible]~~
~~[illegible] [illegible] [illegible]~~
et Mennesker Land
forundrest sin Ergnue-
ligr Erstaffenhed ve-
re tilbøyelig til Utugt,
og er derfor vig og
faver ny behov at stie-
le for at faar hvad
hand har Lyst til; nu
hand være blevet
~~[illegible]~~ indgrendet
den Mening at det
er nødvendigt at Herr
men Lastverdigt at
stiele; han hand være blevnu
anført af nogle
tienstfendige og saa kal-

de god Venner eller
tro Tienere til at gaar
paa Herre-Huse eller til at
forskaffe ~~[illegible]~~ sig sam-
mer Slags Lyst paa andre
Steder, men ikke været
fortrolig med Lyver; med
flere saadanne Carak-
ter som ~~[illegible]~~ han nye selv
har frembragt og som
hand forfører ham til at
være Herre-Karl men ny
Lyv; Naar ~~[illegible]~~ nu Vanen,
som er den falske Natur,
kommer dertil, er det let
lig at et saadant Men-
nesker naar faar ulige
~~[illegible]~~ mindre Drist til den ene
Tyv end den ~~[illegible]~~ an-
den, uden at hans frie
Villie derfore er bedre
end om han havde ligge
store Drist til begge
Slags Tyverier. Dersom
det samme Menneske
~~[illegible]~~ derfor have
de ligge saa store Lyst til
at nye en Ting, hvilken han
ikke uden end at stiele den

kunde faar, som han er til-
böyelig til at ~~[illegible]~~ bre-
driver Utugt; i Fald han
~~blev ogdragt i~~ var
blevet ogdragt i den
Mening som Hubner
fortellerer er at de gam-
le Holstrurer har havt,
umulig at stiele og un-
derkiöbe Foldtes For den
for nu Aer, og den som
ikke kaude röbe ~~foldtefor~~
~~[illegible]~~ Foldtes For nu
Taabe, og ikke værd at bre-
vömmes; hvis han var
blevne oghödt udnu Skam
ibeandt Øyer; ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ dersom han var
kommet liger saa stærk
i Baur end at stiele
som end at forr; og kort
sagt dersom hand havde
liger saa stor ~~[illegible]~~ Pristelse til
det naur som til det an-
det; saa er det flöbte-
ligt ~~at~~ at han og saa liger-
saa vel ~~skulde~~ forbrödt
sig imod ~~det naur~~ det naur bud som ~~[illegible]~~ det

andet, efterdi han dog
ikke sönder af anden Aarsag
end fordi han fristes, og
Aarsagen hvorfore en
Pristelse bör imodstaaes
er den samme som ~~[illegible]~~ den
en anden bör staaes imod
for.

Vilde nogen siige: jeg er
ogsaa blevne fristet til
at stiele liger saavel som
til at forr, dog haver
jeg ~~[illegible]~~ overvundet Pri-
stelsen til det ~~[illegible]~~ förste
uden nu den til det sidste;
saa svarer jeg at der ~~[illegible]~~
kand være stor Forskiel
paa Pristelsens Heftig-
hed, saa vel som paa den
~~[illegible]~~ Mod,
stand der giöres; ~~[illegible]~~
den Baur som Fall i al-
mindelighed er kommet
i end ~~at~~ at anfter, disse
tende Laster end ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ saa ülige Øyne,
og betragtning af den

Nam at komme i, som vores mere end at stiele med at komme, giør en ~~uforuerdt~~ overmaade Virkning paa Sindet; og da intet er Død uden hvad som skeer blot af en ren Kiærlighed til Gud, sig selv og Næsten, saa er det ogsaa klart at det at overvinde Fristelser er ikke altid Troens paa Død.

~~Her vaar ikkekun-~~
~~nes at ligge Land fø-~~
~~ger at vaar Land Fø-~~

Fugnu Land siges at haver udtaant ligge Prøver i Fristelser til vende Synder derfom ikke Tilskyndelserne, Afholdelserne, Trylighederne og Anstregningerne i alle Tilfælde have været ligge.

Og den Ærgre at fro som støder ud imod et Bud giør sig skyldig imod alle, betyder

saaningt som at den som ~~skulle~~ har Villie til at komme eller overtræde et Bud, havde ogsaa Villie til at stiele eller overtræde alle andre Bud, for han havde ligge store Fristelser og Trylighed og ligger saa liuden Hindring til det ene som til det andet; og er derfor ligger saa skyldig i ~~alle~~ ~~Et Bud for ikke~~ ~~alle andre de bud de~~ alle Bud som i det ene Bud ~~Overtrædelser~~ ~~Det hvad de~~ Overtrædelser.

Det har ikke Sted her, ~~ellers~~ og kommer ikke ommeldte Ærgre ved, eller Land Medicin og Skyldige troer at naar en bedrøvet ~~Gaar~~ skier troent bergaaer han ind det samme og saa Mord. Det Land ogsaa handler sig at af Ulugt Land følger virkelig ~~Ejer de igen Lyst~~

Ligerer, naar ~~den~~ ved
sin Liderlighed ~~gj~~ har
giort sig Trengende
~~ogsaa ingen Mand~~
~~er det at forlegrelig~~
~~ufordrage~~ og ved
ingen ~~udrettede det~~
nærmere Middel
til at forlegre sig af
Trang saa; og saaledes
kand ikkeen Lastre
flyde den ene af den
anden.

Pag. 20. Naar vi jeg har kundet
begribe de flerestes Mer-
ning naar ~~de talte om~~
de tale eller skriver om
Naturen, saa forstaaer
de dermeden ikkun alle
slagtes Ting og saadan Gud
~~Ting~~ over Naturen; og
i Følge den Datning
faldes alt hvad som sker
eller kand ske af Natu-
renes (: det er at sige den
slagtes Natures:) Virkning
naturligt, og alt hvad
som fremkommer uden

Naturens Virkning, eller
ved Guds Magt, kaldes
overnaturligt. [efter samme Datning
Mirakler er altsaa] ~~ikkeen~~
~~de overnaturlige, og kand~~
~~efter dig ingen Gud~~
~~kand og ikkeen Mennesker~~
~~kand gjøre den mindste~~ den
Kraft ~~at giøre noget~~ for
Gud at giøre den bliver
taen af mange ~~fordende~~
fradømt.
Personen Mennesker kunde
lære at kiende Naturen
til den største Guddom-
menghed, da skulde vi blie-
ver ikkeelige forundrelige
~~[illegible]~~
Virkninger varer; Vi ser
alt mange, saasom den
Electriske og Magnetiske
med flerer som vi ved
kand erfarer noget af, men
Aarsagerne, skiønt vi ikke
kand giette paa nu Dere
skiønlige Fader, maar dog
saaledes hen ikkeandt de for
os i denne Dødelighed u-
begribeligen Ting.

Folk gjøre at kalde det for overnatürligt som de ikke kand begribe nogen naturlig Aarsag til; og ~~deraf er det det~~ ~~kommer det~~ deraf kommer det at nu om Naturen gandske ütjyndig Mand fjøres at see mange flere Mirakler end nu nogen nyfaren, og deraf er det ~~kommer~~ til Dels kommen at vor Forfader har fjøres at see saa mange Tøgelser, Giengangere, ~~Lygtemænd~~ Hexerier ~~osvarn~~ ~~osvarn~~ und uner sligt som vi ikke see, og jo mere Bre: den er blevne oplyst jo mere er saadanne Indbildninger forsvundne.

~~Ting som nu kand begribes og~~

Ting som nu kand begribes og som sielden sees

bundres nogent, men ~~de~~ ~~fleere~~ mand vant til at see den falder forundringen bort: Den tunggiørende ~~Materie~~ Kraft, som hvis den ikke er den samme som den Magnetiske har dog nöye over mustemmelse, en derund, see Tørv hörnud de kand begjende at skiönne og uden forundring undsee samme, da den dog ikke er af de mindst forundrelige Naturens Kræfter.

Vi indse nu saadanne mange Ting, og kand dog ikke nogte vore Vandser at ~~det forfalder sig fra~~ de er til og er naturligt. At Aander kand virke i Legemer, det kand ogsaa det see ~~[illegible]~~ naar vi agte: baade gaa ox ører og gaa andre bronde Dyr, hvorledes de kand i vanksalte adskilligt Ting og bevæge deres Lemmer efter Omstændigheder,

naar de faaer det i ~~saade~~ Ting; men hvorledes det gaaer til at Villien eller Tiden har saadan Magt det begriber vi ikke, ligger saa ligt som saa langt ude. Derfore er det dog ikke overnaturligt, men ~~paa~~ gandske overensstemmende med Naturen, nemlig med Aandens og Legemets Natur i Eiegning og sammenføyelse med hinanden; thi hvis ikke saa skulde alt hvad Menniske foretager sig kaldes Mirakler, eftersi det ikke er Materien eller Legemet alene men Tiden tilligemed som virker.

Et Menniske er et indskrænket Væsen og dets Magt kand derfore ikke heller være andet end indskrænket; Gud er en uindskrænket Aand

og mig tykker at gandske tydelig deraf kand seettes at hans Magt ligeledes ~~er~~ maar være uindskrænket.

Dersom jeg var saa dygtig en Skribent at jeg forstaaelig for andre kunde med Penne udføre alt hvad jeg i Tankerne kand forestille mig, saa troer jeg at jeg skulde baade Physisk og Matematisk kunde ~~bevise at Gud bedre giør Mirakler~~ bevise ~~at~~ baade at ~~at~~ Gud kand giøre Mirakler, og at Mirakler er naturligt, ja, i en vis Forstand, at ~~alt hvad som sker, er Mirakler~~ ~~er~~ sker ~~er~~ Mirakler. Men alligevel ~~Men~~ at jeg ikke kand giøre det fuldkommen, vil ~~dog~~ forsøge at udkaste min Tanker saa godt som det er mig muligt, allerhelst da ~~jeg~~ skriver for at lade det ~~blive~~ ~~bliver had~~ offentlig. ~~[illegible]~~

Gud er et ubegribeligt Væsen; dog vide vi det at han er allestedsnærværende, at han ligger som indslutter alle Ting, og at alle ere, lever og røres i ham, og at det er ikke underligt at han fører og leender alle Ting ned og til det allerindrerste, ned at et Mennisker kand leende en eller anden Ting som han fører eller som han selv havde giort. ~~Der~~ Naar nogen ikke vestet det höjeste Væsen at ~~det~~ være til, saa tykkes mig ikke fælleer at han kand negte ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ sammen at have ~~[illegible]~~ forommeldte det saa anstendige Egenskabe.

Gud Maade at ~~[illegible]~~ arbejde paa overgaaer vores Fornuft: han ~~[illegible]~~ signer blie, og strax blierne det; det er at giörre en Ting ved sit Kraftes Ord. For at giöre det noget fattelight for os, tilleggers Gud Öjne, hender og adskillige Lemmer, som vi dog vel vide at han ikke har, og vi maae beticne os af handsligt Forestillinger, forde det aandeligt er os ~~[illegible]~~ for höjt.

Da Gud nu, for at tale efter Mennisteslig vies, ~~[illegible]~~ ligger som har alle Ting i sine Hender, og har en uindskrænkt Kraft, saa maae det jo være ligesaa naturlig og let for ham at giöre ~~[illegible]~~ hvad han vil med de Ting som han har i sine Hender ~~[illegible]~~ og bruger dem imod dens ugnu tilböjelig hed, som for at Mennisker at ~~[illegible]~~ lofte en Ting ~~[illegible]~~ som eller overgaaer hans Kræfter, ~~[illegible]~~ eller at ~~[illegible]~~ en Stene i Vejret, skiönt dens ugnt Væsen ~~[illegible]~~ er at falde ned.

Det faar nu Frem Øer til at flyde paa Vandet nr det Miracel; dersom det Mun-
ster var der paa eller i Vand-
det ved Øenn, ~~det var~~ var det gandske unødvendigt at han lund finder sam-
men fra at sykke; og da ~~det var~~ Gud er overalt og følgelig ved enhvertes Øer
ned, ~~er~~ i hvorvel usyn-
lig, skulde hans Magt da ved-
er mindre end det Mun-
ster? og ~~er~~ er det ikke ~~det~~ fuldkommen vinur-
ligt at han lund giør saa-
dan et Miracel?

Naar det Ord Natuerne skal forstaaes i sin vidløftig-
ste Emuerelse, ~~det~~ saa bli-
ver alt hvad som er til og alt hvad som havner Natur,
følgelig og Gud selv derun-
der begrebet; og da ingen eller intet lund ~~kunne~~ giør noget ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~

Tivlöse, og det som er na-
turligt for ~~[illegible]~~
~~for [illegible]~~ os nu u-
indskrænkt Aand er ~~det il-~~
~~le for os~~ overnaturligt
for os indskrænkt. ~~[illegible]~~
~~Aand giörr Mirakler og os~~
For Gud er Mirakler
naturligt, og ingen uden
han kand giörr dem.
Moe har Skofer og andre ogsaa
giort Mirakler, men de
er dog altid ~~[illegible]~~ stort ~~[illegible]~~
i Gud, og man har let kun-
det merke at det at giörr
~~[illegible]~~ dem har ikke været
Skofer eller nogen i ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ hensyn til deres
egen Person naturligt,
men det har ikkun været
en Kraft, som dem er ble-
vet imedtilet ~~[illegible]~~
~~Gud [illegible] [illegible]~~
~~[illegible] [illegible] [illegible]~~
~~[illegible] [illegible] [illegible]~~
eller giort Eiestand med
os, og det har været
Gud ringer som har ladet
sig ~~[illegible]~~ forurunner.
~~[illegible]~~
~~naar vi nu sigter [illegible]~~

Som sagt er, naar man
har henseigt til ~~[illegible]~~
Naturens Ordinerligr Af-
delingr saa kand nu
~~[illegible]~~ overnaturlig Ting
være til, thi et Mirakel,
for Ex. som kand være til, er os
overnaturlig for et andet
Wesen end Gud; men
naar man sigter til ~~[illegible]~~
~~[illegible] Naturen i Almin-~~
~~delig hed, kand ingen ogsaa [illegible]~~
~~[illegible] at en Mag-~~
~~net kand trekke Jern til~~
~~sig, at et [illegible] Dyr~~
~~kand [illegible] bredge sig selv~~
~~og at Gud kand giörr Mi-~~
~~rakler, gandske naturligt,~~
Naturen i almindelighed
kand intet overnaturligt
være; thi det at en Magnet
kand trekke Jern, at et
levende Dyr kand bredge
sig selv og at Gud kand giö-
re Mirakler er altsam-
men gandske naturligt.
Jeg har udladt, ~~[illegible]~~ end dem
kaldr at i vis Forstand ~~[illegible]~~
intet ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ord Mirakler;
~~[illegible]~~ og det er i
Hensende til Ophøldelsen af
eller stabr Ting; thi for at

bliver ved det tilforn brugte
Exempel: / ~~Skjønt at na-~~
rudskiønt nu Magnet land
trækker Jern til sig ved sin egen Natur Kraft, saa har
den dog ikke allenuer faart
samme ~~Natur~~ Kraft af Gud, uden
det og saa ved sam at den be-
holder. Det er Gud alleneuer
som det er naturligt for
at være til formindelst sin
egen Natur, og alt andet
naar fuer Grunden til sin
Varelse og sine Egenskaber
uden for sig selv i Ham.
Gud alleneuer land skaber og
opholder, ~~ikke at ikke ikke at~~
ikke nogen Hielp, og ingen
anden end han land giør
det; derfore er Skabelsen
og Opholdelsen et Mirakel.
Ved det Ord Mirakel ~~for-~~
~~staaer~~ forstaaer jeg nu
Giærning som ikke staar
ved nogen skabt Lings Kraft,
~~og~~ er guddommelig;
min Meening er derfore
ikke at det er et Mirakel
at Magneten trækker Jern
til sig, men at Magneten

~~Ikke giør det ~~ land giør det, fordi Gud
~~har giort det Mirakel at~~
~~skabe, ved det Mirakel har~~
~~giort alle den Jordkloden~~
~~Ting~~ ~~Det er ikke~~ ~~Jordkloden~~ ~~ved Kraft~~
~~og og~~ ~~det~~ ~~den~~ ~~den~~ ~~ved~~ ~~er~~
har skabt den og opholder
samme saaden som den er.
Naar jeg taler om at skabe
eller opholde, ~~forstaaer~~
~~ikke~~ ~~er~~ ~~jeg~~ ~~ikke~~ ~~saa~~
~~skaber~~ ~~gjøres~~ ~~det~~ ~~er~~ ~~lagt~~
~~ud~~ ~~og~~ ~~det~~ ~~ikke~~ ~~jeg~~
~~og~~ ~~forden~~ ~~bygger~~ ~~skjøn~~
~~forandre~~ ~~sig~~ ~~efter~~ ~~de~~ ~~Phy-~~
~~sike~~ ~~Aarsager~~ ~~undtagen~~ ~~naar~~
~~Gud~~ ~~ved~~ ~~det~~ ~~Mirakel~~ ~~behø-~~
~~ver~~ ~~det~~ ~~giøre~~ ~~andre~~ ~~end~~
nemner jeg Elementerne
med deres Natur, og ikke
heller Egenuer, thi de ~~kan~~
~~adskiller~~ de forander sig
efter Elementerne ~~og~~ ~~Phy-~~
~~siske Aarsager~~ som de
er sammensatte af, og
Physiske Aarsager, undta-
gen naar Gud ved et Mira-
kel behager at giør andre leder.

Magter nu Dræl vil holde for
at naar nu Ting er skabt saa
kand den nok siden bestaar af sig
selv uden at Gud skal er høö-
rer at ogholder den, ~~eller lø-~~
~~ger saa at skabe saa~~
ligersaaret som et Ufor
kand bliver end længer efter
at det er skuggt fra Ufor-
Magerne, ja at det som ~~skal~~
Gud har giort maar haver
saa mygen mere Bestan-
dighed som han er mødtigr:
er end et Menniske; Men
her maar jagtes Forskiel-
len paa at skabe og at dæmr:
Ufor-Magerne har allerer
~~dendt Uforet af Jordhaand~~
~~for skabt, og andeendt da~~
dæmrt Uforet af Ting som
~~Gud har skabt~~ Han har
fundet skabte for sig, og
andeendt er Kræfter som
sammer Ting har saaledes
at deraf er blevet et Ufor.
~~Men~~ For det andet, ~~at er eller~~
~~umulig at eller~~ at eller
for Gud, umulig at eller
uden Ertingelser, er det
samme som at giörr;

hvad han vil skal sker det sker,
det han vil skal ogholder
det bliver ogholdt; Han
Villie er ~~naturlig~~ Na-
turens Lov. ~~Jeg vil lade~~
~~[illegible]~~ Saa det at nu
Ting som ikke har sit Væsen
af sig selv kand ikke ~~bestaar~~
~~uden at blive~~ bliver ved at
varr til uden at ogholder
af en höyere Magt, vil
jeg sætte en Ligelse: ~~Men~~
~~ved [illegible] at [illegible] og er [illegible]~~ Man
en Mand vil at en ~~[illegible]~~
Dræl tör Tand skal ~~[illegible]~~
~~[illegible] af Jordhaand;~~
~~eller at bryde [illegible]~~
~~[illegible]~~
~~eller [illegible] af~~
~~[illegible] Hinly, har [illegible]~~
~~ikke allerer~~ Tanderne
efter det huler af Han
Haand og varr to Alen
fra Jorden, uden at no-
gnt andet end Han egen
Magt skal giörr det; Han
maar ikke allerer legger
Tandet i sin Haand og lader
~~[illegible]~~

~~[illegible]~~ den 2 Alen
og, men han maar og holde
Haanden i saadan Stilling
saalenge han vil at den=
det skal faae den; thi den=
det kand ikke seer eller
beholde ~~[illegible]~~ Dannelser
som det ikke faaer af sig selv.
Lig vil den saltre vel, ~~[illegible]~~
efterdi det er usyndig og en
syndig Magt er forskiellig
og ~~[illegible]~~ et Ele=
ments Natur ~~[illegible]~~ an=
derledes end ~~[illegible]~~ sammen=
satte Legemers, men dog
teenker jeg at den skal no=
gendeles gaae sig.
Jeg vil besvaar en Ind=
vending som maaskee
kunde giøres imod det at
jeg sagde, at alt saad Gud vil
skal skee det skeer: Gud
vil at alle Mennisker
~~[illegible]~~ skal blive saalige, og
dog bliver de det ikke alle;
men det kommer af at
han vil det ikkun med
det Vilkaar eller den be=
tingelse at de skal vandre
paa den rette Salighed
Vei.

Hvis nogen vil tvivle om Gud
Almagt fordi han ikke kand
begribe den, han maae
paa samme Grund tvivle om
han fels har en bremde Viel,
om han har et Legeme, ja
om nogen Ting er til, og han
maae blive til en fuldkom=
men Sceptiker; thi vores
Forstand kand forresten falde
det eller eller det andet.
Men da ingen eller faae
nagter at Materie er til og
at vi have Legemer, ~~[illegible]~~
~~[illegible] vilde [illegible] [illegible] [illegible]~~
~~Elementerne Natur [illegible]~~
~~[illegible] vores Legeme [illegible]~~
~~[illegible] [illegible] Natur~~
~~[illegible] [illegible] [illegible]~~
~~[illegible] [illegible]~~ udviiendt
dette Natur overgaaer
vores Begreb; saa kand det
at en Aands Natur over=
stiger vores Begreb nij bevi=
ser at vi ingen Viel har;
og har vi for liden Fornuft
til at kunde begribe os selv,
da tillad mig at giøre den
Slutning at vi have ogsaa
for liden Fornuft til at
kunde begribe Gud.

2:26. En Mand som er saa fuld-
kommen ydelig, fornuftig
og gudfrygtig som det for
nogen dødelig er muligt
at være, han kand altid
glæde sig i Gud; bedrøver
hans Hjerte Forsrelser han,
saa finder han nu nøg trøst
i Christi Portrinister; fø-
der han Dygdom, Pattig-
dom, Forhaanelser og æ-
stillig Plages Mod til, saa
bærer han sit Kors uden
Kuur, troer at lagret er
gavnligt, og hans Øyr mer-
der til langt under ling
nud Verden kand giør.
~~Jatat vanskeligt kand rette~~
Jatat vanskeligt kand rette
dens Fornøyelser, for Vil-
lir er Gudø Villir.
Men der som sammer Mand
har en Øie, for Feilen
han har fundet saa øyeyer-
ligt Gyrustaber og saa er-
deligt, uskyldigt og kier-
ligt et Hierte, og for Øy-
vevet har lovet saa mergt
godt i Riidn, og der forr
indvirlig ønsker og glæder
sig ~~forr kaunder tøn~~ den som han, si-
ger jg, siden befinder at

al den Dyd som Tømen har
vist, har ikke været andet
end et fyldkrøst Beskrn og en
mægtig Kunst i at forstil-
le sig, hvormed han har søgt
at bedrage sin Fader og ~~alle~~
andre saa længe han har staaet
under deris Pligts, og at han
andre under sinn gode Natu-
rer Egenskaber til Ugude-
lighed, og at han lader for at
det er ikke allerede et ont Sempe-
rament, men Hiertets Falskhed
og en ond Villie, som giver mer-
get liden Haab om nogen Lied
at blive ~~Kaldet~~ omvendt; da
~~Fal~~ det ~~vel~~ blier mergt tungt at
~~Pø~~ fuseale Faderen og betagr
den Dorg som han ~~[illegible]~~
vier derover vil ~~falter~~ falter.
En Ulykke er storr fordi mand
ikke giemer vil haver den, men
~~den~~ er dobbelt storr naar den
kommer imod all Formodning
Manden har troet at hans Søn
skulde skinar i Verden, under til
et Exempel at efterfølger; men
naar torst imod formuemer
han at være ~~[illegible]~~ iblandt
den som det var bedre for at
~~[illegible]~~ han er nu Møller
Pinn om Halsen og ligger ned-
sænkt i ~~[illegible]~~ Havets Dybhed.

riimelig

Han vind at Gud (naadelig tilgiver) ~~[illegible]~~ den som uagtet al deres Trebnu eller Lydne dog ofte forserer sig; men her ~~[illegible]~~ ~~er det ikke Alvorlig~~ er det et got Forset, og ikke komme som mangler. Han ønsker sin Søn alt got; men ser han paa Erindrn af Helvede. Hans Willie er Gude Willie; men det er ej Gude Willie at ~~[illegible]~~ nogen skal leve ugudelig og blive fordømt. Han gleder sig ellers i Gude Retfærdighed, som ~~[illegible]~~ i ikke tilfalde er han ~~[illegible]~~ nu Aarsag til ~~fordømmelse~~ bedrøvelse. Alt det vredeligr forgaaer, ~~og~~ hans Haab er til Gud; men her staaer en veig Ulykke for er som han ikke kand haabe ~~kan kiede blive bort at~~ at Gude skulde lade blive bortr. Mig sijnes det er naturligt at en gudfrygtig Mand, som det anførte maatte handle, vilde gremme sig ~~[illegible]~~ nogen derover, og ~~[illegible]~~ kand ikke tror at en saa fald var liigrgyldig ~~[illegible]~~ forticent nogen ~~[illegible]~~ Erremnelse; dog er nok Vid-

del = Venjen den rettaste, og den alt for storr bedrøvelse er et Lege til en Vennis skelighed eller Skrøbelighed. Det er Kiærligheds Natur at den er øm og har en stærk Følelse af om det gaaer ilde eller vel, og en gudfrygtig Mand som ser en ~~[illegible]~~ den vende paa ~~[illegible]~~ den Veed Venj ad Helvede kand derfore ikke andet end lade det sig være ubiert at noget storr som Gud ikke giøre vilde faar skulde ske, og bere Medlidenhed med sin Nabo over den Ulykke som han forestaaer. Men den Dorg som Faderen i anførte Fortelning havde nøjder sig af andet end den almindelige Menniske = Kiærlighed alene.

Jeg vil ~~[illegible]~~ udkaste mine Tanker om hvad der kand være Aarsag, hvor vidt de er ~~skadelige~~ skadelige eller sijnelige, og hvad Raad der kand findes imod.

Jeg sætter for ud at be-
mældte Fader har giort sin
Søn saa god en Opfødselse
som det har været han
muligt, og at den Frygt
som Gud engster en anden
Mand, for sin egen Skyld,
forårsager han, at han vil
komme til at staar til
Ansvar for sin Søns Mis-
gierninger, fører hen ikke
Sted.

Hvis Bro-
drene-
sin

En af de betydeligste Aar-
sager Gud er denne:
at saa mange Menni-
ster som kiender hans
Søn, og kunde maaskee
have Nytte af hans
ophyggelige Levnet og
dydige Exempel seer han
havde været dydig, kand end,
da han nyder det, bliver
forarget og forført end
han; saadanlig en
gudfrygtig Erlysning!
men det tiener til
tiener til Hvisalnelse at
Gud, hvis Vrede er skiult
for os, men beder Gud=

flydelsen af de beskiendelige
Handelser i det almindelige
end vi, og at det kand giøre
os er at et out Exempel
kand forraarsager liggesaa store
Ære til Udydens som et
godt kand vaekker Lyst til
Dydens.

En anden Aarsag: at han
maar savne den Kiærlig-
hed som han kunde have ven-
tet af en ydydig Søn; i det
Tilfælde kand han trøste sig
ind at det er ikke gaaet
Christus, da han
var paa Jorden, beder end
urgent være, han blev
forfulgt af sine egne og
hadet af den som han troede
godt, og det sømmer ikke
en Christi Lemmer at
forlanger at have det bedre end
sin Herre.

Ikke lidt forøger det Vor-
gen at han har maaltet
sin Glæde forsvunde og
sit Haab saar Pril;
men det er uagt

hvilket nu som saadan
paa Almuestes Land ikke
vanter sig andenledes.
~~Den hörte op disse Aar-~~
~~sager er and Dødsdag af~~
~~Følge af Dødsfald~~
Hvad nu Aarsag Land
giör urgent til, uvelig
naar Faderen tænker paa
at denne formuente
ærværdige, og virkelig
Ærefuld og straffeldige
Person nu Døn af
Jem; men jeg troiser om
at samme er ganske frie
for lidt for urgent Gem-
liderlighed, thi det af at
foldt af sin Døn fordi det er
Jens, er ikke nu sin
Mand at skiske sig saa.
Hvilket som er stoer jeg
dog at den af 2 som ikke
Land Jold den nattr. Grad,
skrøgler mindst som för-
ger for urgent; thi det
er en Følge af et blödt,
men det andet af et haardt

Hjerte.
Hvo som ikke kiender sin
Krøl, han strabes at faar
Kundskab om dem; og
~~Hvo~~ Hvo som (sin Krøl) er
~~den kiendt,~~
~~bedr~~ bekiendt, bedr Gud
om Hielp at andre dem.

D. 27. Jeg erindrer ~~er Gang at~~
mig at faar nu Gang i
et Selskab hörte en Mand,
~~fortalte~~ formodentlig af
Dieuet, sigr; at han vil-
de nok önsker sig at vinde
sin Döds Dag
~~vinde han Dødsdag at~~
at
var Ugre forud, paa det
~~at~~ han kunde forsuende sig
at og blier salig.
Men jeg frygter at, naar
nu og saadant Ønsker blev
ogsiøgt, det da ~~vilde~~
~~at~~ ikke vilde blier ~~han~~
~~at ønsker Mand~~ til Hjæl-
ter for uagnu Mand
som ikke forhen havde bevar-
det sig til Döden.
Gud forlangrer af Almu-
estes at han ganske
hugiernu (kiærligt) Hjerte, og ikke

det er ingen Salighed
at vende: lad os re-
flectere om det er ~~[illegible]~~
umuligt at en Mand som
har ~~[illegible]~~ faaet saadant et
Døds Budskab ~~[illegible]~~ kand
i de to eller tre sidste ~~[illegible]~~
Uger af hans Liv ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ kommer
til at ræcke Gud og overgi-
ver ham sit Himmel, naar
han ingen Lyst har havt
dertil * tilforen: Kand
han det, saa troer jeg at
han ikke videre, har Smerterne
vunden, men jeg er bang
at vanskeligheden er
for stor.
Lad os gaar ind i hans
Forestillinger, og ~~[illegible]~~
dømme om hvad de
~~[illegible]~~ kand føde af sig:
At han har ønsket sig Døds
Bud saa lenge ~~[illegible]~~ Bud
for ud * er klart fordi
han vilde forvøiger sig
i Ulykkelighed det længste
han nogensinder har sigu-

tes at kunde voere det;
hans Forfat Vidner om
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
at han har havt Sjunden
lier, og Forlyndelsen
om at skulle forlade saa
lier en lang kand ikke var
angenem, ~~[illegible]~~ men
~~[illegible]~~ maar tykes at
kommer for tilig.
~~[illegible]~~
Dronagtet vil han lade det
blive saaledes, ~~[illegible]~~
* efterdi han ikke kand
andre det.
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
Han mærker at det er han
umuligt ~~[illegible]~~
at undgaae snart at dør,
derfor vil han brende sig
dertil, afholde sig fra Sjud

og forrettr godt Gjerningr; dog ikkr for at giörr Gud [illegible] nogrt til Erstatning, tj saa havde han ny tagnt tilbage saa kraft, men fordi han derved formerrer at blivr salig.

Han vil afbrydr sinr Fjendes Straf, men han skal farr nu Grund at bedr gaa, [illegible] og den kand han ikkr finde i Christi Partiemistr [illegible] gavnr ikkr [illegible] som [illegible] ny skaffrr den ryttr de=ris Vandi [illegible] som komer [illegible] tilbage til Gud; saa har han ingen Partiemistr og fuldkomdig fri kand ny indflyde han.

Han begribr det, for han ikkr er formuftig ffstrtander; Han indsrr hvor mygt godt

han kunde have giordt i den forbigangne tid; han vil skjönne at alle de Velgjerninger som han har saa beskjemmr nyjt nor [illegible] forsvundn og at det havde verrt ham tienligrr aldrig at have smagt dem.

Han snrr sig at verr uden Valighed, og uden Haab; nu grursom Troighed trörr han og [illegible] Skjelden finder han i sin rigen Tanke.

Forbittrelser vonr sig selv og Angrst for sin Ulykke vil bemyrstr han all Dande, og [illegible] ikkr lader han dem til at [illegible] og finde nogen Middel til Frelse.

Han vil skjönne at se den

alvidende Gud er allerede
staar færdig til at af-
sige sin Vrede Dom,
og han [illegible] derfor ikke
glæder sig [illegible] Ham.
En Forr af Guds Hynde sta-
ber, [illegible] Kiærlighed, [illegible],
ja Christi Død selv skrækker
Ham. Han vilde [illegible]
at der var Skiul [illegible]
at finde, men der er [illegible]
ingen. Han vilde [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [

saa ildr, uun saauur Tan=
kr vil blior fordrevet
af nu andre. ~~[illegible]~~
Han vil ~~[illegible]~~ tror at intet er
~~[illegible] af [illegible] [illegible] og fas~~
~~[illegible] [illegible] du~~ i Stand at
hielper ham, ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ han kand ikke
blior ulij Valigner med
han er. Han vil ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ søger nu
Lindring i at giør sit
Vlasnrir Lörlen, og det
sidste vil blior verrer
end det förste.

Det er ikke den Kortsiid
som giör Endringen saa
Ersoerlig; uun det sidste
Forsøk at vilde ~~[illegible]~~
giörr Gud saa Langr, ~~som de~~
~~[illegible]~~ og tiener ham saa
stakkr ~~[illegible]~~ som de ~~[illegible]~~
ofter dreis Indbildning
tör; Og den Afbrek, som
saadant et Liid ocn at dör
og Foldr og at sjendr, vil
~~[illegible]~~ forvoldr i dreis

Forriörelser, kand ved for
nu Dre findre de sjendige
Gierninger, uun ~~[illegible]~~
~~[illegible] [illegible] [illegible]~~
ogsaaleer nij Ende til
~~[illegible]~~ den; og Hiertet
blior ikke vört af ~~[illegible]~~
Kierlighed til Gud uun
af Frygt for ham.

~~[illegible]~~ Den Omvendelse som
begyndes af at ræfter
Gud har sin rette Ogrinds
dele; uun den som kom=
mer af Frygt er ikke
uvorgt at eiide paa.

~~[illegible] er [illegible] at [illegible]~~
~~[illegible] er saa at ja Gudd~~
~~[illegible] er Tönner [illegible]~~
~~gaa [illegible] Grund, [illegible]~~
~~[illegible] den som [illegible]~~
~~har forragtet den.~~

Det er sandt at Guds Aand
virker Omvendelsen;
uun har man ikke giort
den skum ~~[illegible]~~ i dnad
~~[illegible] [illegible] Dage og [illegible]~~
~~det sig [illegible] [illegible]~~
~~fri til Gud [illegible] [illegible]~~

: er godt Dagr, og ikke lader
sig bryde af hiertelighed
til Gud inuendig at [illegible]
[illegible]hed mand for-
er Frøynd paa hans
Mildhed og Langmo-
dighed, saa vil det alt-
sammen blive besværli-
gere naar hans [illegible]
[illegible] lader sig [illegible]
Strenghed lader sig kiende.
Gud forbyder at jeg skulde
vilde dømme nogen; men
[illegible] jeg vilde
dog giærne at Pall skul-
de ikke. [illegible] Error saa
sikker hen, og tænker det er
Lidet nok at giøre Bod naar
er skal dør.
Der mand ikke daglig at
Pall end et lidet Vand-
fald Land bliver saa [illegible]
[illegible] forsiunde at
de ikke [illegible] giøre [illegible] gaa
det som Lunde og rette det
[illegible] dreie Skade? og
er det ond at formode at

[illegible] Frygt for at tabe nu
Viel skulde foraarsage
mindre Forvirring?
Jeg ond nu, gudfrygtig Kone som [illegible]
[illegible] nogt for sin Død
har sagt, at hvilende har
mistet sin Frøyd og Døden
sin Brod, hun var ikke
bange for Satan, thi
hun var forlignet med
sin Gud; men hun frygt-
ede at [illegible] Ergrelse
hun [illegible] skulde i Døden
Hun findes hende at
tænke paa sin Præster
og Coor Ham. Jeg troer
hun havde ret.
Ref. Min ven! vogt dig
for at din Viel skal bli-
ver plagt af Vanvittig-
hed, og saa Lud [illegible]
[illegible] at du skal stride
med Døden og Ergrelse gi-
nes med Djævelen; [illegible] lad
din Skabur i Freyhed
varr dig magtgaaliggen-
de at sørge for, og tænk paa
den inuendig du kand tænke hvad du vil.

Februarii.

d. 2. Naar Menniskenn forfer sig saa vil de giernn skjult Skylden fra sig gaa noget andet, og derfor bekjeder de sig saa meget over deres Passioner og giver Gud
9 Skyld i det ondt de begaar,
drend liger som: ikke at han har dannet dem med saadanne Passioner; men de bør klager over deres egne Uvillighed i at adlyde det store og almindeligt Fiærlighedens Bud, hvilken Ulydighed forvolder at de misbruger Passionerne som ere saa nødvendige for os i den Stand vi ere, og uden hvilke vi vare aldeles ufikelige, og som i sig selv ere gode, men blive ikkun ondt naar de ej holdes i den rette Grad. Man maa tage hvilken Passion man vil, saa skal man see at den er fornøden og god: Vrede naar den ikkun er imod Fiærnen og det ondt som begaaes i Vreden er meget

nødtig; Arbeidshed holder os Menniske til at være agtsom og at tage vare paa sit Liv; Venlighed og Vaarsomhed holder fra Armod og Trang; Ærbødighed og Begierlighed af det ene Riøn til det andet er selvdeles nødvendig for at holde Slægten ved liger og at forøde de mangfoldige Elendigheder; men bliver nogen hadefuld paa sin Næste, stolt, gierrig eller ukyst, saa er Passionen gaaen over sin rette Grad og Skylden er hos Mennesket selv; og ligeledes forholder det sig med alle andre Passioner.

Menniskenn forvolder selv deres Ulykke naar de misbruger til ont de Egenskaber som er given dem til det gode; og det er særdeles øyensyneligt viis og retfærdigt for Gud at Straffen ligger i eller flyder af Misbrugen selv; thi

den Drift for at forut Creatur
at rette sig selv og sörger for
sin egen Lykke er just det
som foraarsager mangens
Ulykke, i det at de ikke holder
den rette Maade, men tragter
efter mere end den
Land til kommer og naturligvis
tilsyde, eller begiærer
forbuden Ting; og Aarsagen
hvorfor de tager saa mangt
Ret, er fordi de favner Fornuft, hvilken de misbruger
til Bedragerie, Listighed,
og til at besmykke sine
Lyder og giør den ud for
Dyder, og bliver selv saaledes
bedragen, i Stedet for at
Fornuften og alle de Egenskaber som et Menneske
er begavet med kunde giør
det lykkeligt.

§. 7. Dersom der ingen Belönning eller Straf var efter Döden
at vente, saa maatte man
söge sin Lykkelighed allenue
i dette Liv, og frie Gude
forsyn og Havde Dyre-Regierningen i Verden saa bunde

mand blot ved sin Fornuft
stræbe at naae Lykken, saa
mangt som Tilstand og Omstændigheder kunde tillade:
I fald dette saaledes var,
da fandt den Naturligr Religion og den Regel at man
skal ej giöre andre ende
andre end man selv vil have
der igjen nok alligevel stik,
men den aabenbarede Religion vilde falde bort, og det
End at man skal efter sine
Pinder og giöre sine Hander
got var uden Grund; thi saa
vidt jeg kan indse, naar jeg
undtager det som følger af
Christi Exempel og af det at
man skal forlade sin Nytte sin
Ære, liggesaarne som man
selv vil nyde Forladelse for
hvad man kan have ildgjort,
og Gud skulde ikke nu blot til
stede i Verden og intet bekjymre sig om hvad vi giorde, saa
var der ingen Aarsag hvorfor
nu ej maatte giöre ont
imod nu andre som først havde

giort saa Portred, og
for burde tilgior
nogen sin Forbrydelse naar
han var vis paa nij i lige
Tilfælde at blior tilgiort i-
gienn.

Naar man nu Tiender Almu-
nisterne saaledes som de ere,
og at Tjenere Vrij er ikke
den lettaste eller nærmeste til
at naar Vrevlig Lytte paa,
saa mærker jeg at mand land
lat slutte, at for Britan-
neri og Gud forsjøn For-
negtelse skulde tage saale-
des vore haand at nu for-
holdt det for rigtigt, forden da
vilde blior til en Morder-
Grube, og det maatte være en
Ulykkelighed at bor iblandt saa-
danne Creature som Almuni-
sterne da vilde blior; og I Bri-
tanerne! for vilde I ikke
selv tabe derved om alle trodr
ndere sjitrfindige Landom,
og var lige saa fastig til at
bedrage rere igienn naar i
havde bedraget dem, og ingen
vilde forsømme Ærligheed at

giøre nder Skade saa ofte at de
kunde faar Penninge deraf.
Min Gud! flyt aldrig din Lyse-
Stage fra os; bryd din ud-
lastede Kiele, og styrk din lidn
trende Hob og lad dem nij
blior de graadige Ulve-Ar-
tede til Roe.

d. 15. Det er for lang Tiid siden ble-
ven markt at mange Degaar
adskilligt Udyder uden Lyst og
ofte imod Tilbøjelighed, al-
leene for at være under lis
ger og ikke at blior anseede
som Daarer og Pedanter, og
siiden naar de de ere kommen
i den onde Vaner saa finde
de Smag deri og kan nij lat-
telig lade af igienn.
Søren undersøiser ene i Chri-
stendommens Regler, men de
blior dem oftest lærte saa-
ledes at de nok merke at de
ere Informatorer og Peda-
der ikke mere end mangel
deraf, og naar de far været
til Confirmation og forlader
Skole-Laugen saa

tiistaar den vrnet ud at
mand behöver nöj at lære
saa Exemplarisk, og at det
ikkun er Pedanteri at iagt=
tage Religionens Forskrif=
ter saa nöje. Det er sig
selv imodsigende at folk
som foragte Dyd dog alli=
gevel lader deres Börn
lære ~~[illegible]~~ Gude Ord
og saad dertil förer, og at Mand
saa nöj holder Ulugt for last=
vendig eller lund fordrager
at deres Döttre bliver be=
svangrede; men Aarsagen
er denne at Börnene maa
lære noget for at kunde
svare i Kirken paa Con=
firmations Söndagen, og
Döttrene maae være lug=
tige ~~[illegible]~~ thi ellers bliver
de nöj saa lat giftede; ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ Det som Ungdommen ved
Lnjlig finder faaer at förre
fangere bedre fast i Hu=
kommelsen end det som de
bliver tvungne til at lære,

og en uaragtig Indbildning
om Aere ~~[illegible]~~ eller skrygt
for Skam driver den til
fellere at rette sig efter ~~[illegible]~~
de Exempler som de far for
sig end at følge nogle för=
re ~~[illegible]~~ Karakter, feil=
te mere dadlre uden for
Kirken og Skolen end de
andre falde ind i den; og
saaledes fordærver de gamle
de Unge, de forunge de
unge, og herrer Kvinder.
Det forstaaes, ~~[illegible]~~ af sig selv at
nöj alle og nogen, men ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ Mangden er saadan.

Sp. 20. Priviligerede Herre=Huse fol=
der af nogle for at være
nyttige, först for at kunde
trække stor Skat af den, og
andet for at hinder at skrij=
nede og ugifte Mand=Per=
soner ikke saa mange skal
fristes til at forføre skik=
keligt Kvinder og Piger som
ellers; men at den Skat som
paa saadan Maade kand bekom=
mes er uloslig troer jeg at

og en ~~[illegible]~~ gode Maade naar Dyd var der saa langere
der er en Politisk Aarsag og Snarere; men nej langere

nuværr retfindig tilstaaer, og at Øvrigheden kand forsvaer at tillade og beskytte nu Tyud for at hindre nu andre maar jeg beliender at mig tykkes [illegible] nu. Dersom privilegerede Herre-Huse nu skyldige da forsvaer Øvrigheden sig jo stærklig i at tillade dem, og hvis [illegible] nudog naar der ingen varr blev begaaet uuret. Tyud saa varr [illegible] de jo dog i den Hensende nu Skyld deri.

Det er gandske vist at ingen ont er [illegible], og kand undertiden ikke allenue finder et Støver ond uen nudog trækker gat efter sig. Der er mange Ministere, ja hele Familier og Landskabe blev er lykkeligere end det at den først er tilføyet noget [illegible] ont: Tyeud og uenighed kand være Gude Kirke skade til ødeleggelse; det er derfore andstendigt for Gud at tillade at nu Deel ont skeer, saasom han er alvis og er

herre og Verdens; men det Menniske som giør eller [illegible] tillader ont skyldes i stad nudog derafskand flyde; Lyden er altid lastværdig [illegible] nudskiendt det kunde være den som blev bestiaelt til Pondrel at være uiuder skrig.

§.26. Menskab skyldes at være mange Slags, men er dog ikkun et Slags: En Ven, det er at sige en retskaffen og ingen Mund-Ven, er nu det saa var at nuværr kand ikke vente at faar den: En Ven er saa skyrbar [illegible] at ikkun faar forstaaer at skiønne nok derpaa: En Ven er langt eldrer end at [illegible] Adams Tarn [illegible] kand fortieur at faar den.

§.27. Tielen er ond den eldste Sant af Menniskat; men efter den Omsorg som mange Faner derfor skulde mand tænke at den var ikke uegnet verd: Mand seer folk i Mangde som vend at tager

~~[illegible]~~ Ergrunt i agt og
sörgner Legner til Maad,
som sörgner for aller Slags
forfengeligr Pornöjel-
ser og Forninder, og takker
~~[illegible]~~ Herr som vil hinlegr
dem reenr advarr dem om
hvad som de bör under for
ikke at kommer til Kort;
men Vielne bekjemmer de sig
ikke om, og vil ingen gaa-
mindr dem om at sörgr for
dens reigr Velfard, tör de
vel andser den sammer som
nu der vil forfilde de-
res Lykseighed. ~~[illegible]~~
Hvis der giörres den Maar
i deres Timelige Lykke
saa bliver de vrende, men
~~[illegible]~~ {ingen giörr dem igen-
delige Maad, hvor ved de kand
bekommer noget vrrelige
Gavn, fornöjer de sig; da
dog det ondt som giörres imod
Vielne er unudelig störr
end det som kan imod Ergr-
unt, og ~~derfor bör det ve-~~
~~[illegible] at befrygtre~~
bürde derfor være dreiner-
er at befrygte.

J:29. Hvo er vel den viser Mand?
og hvem er det som altiid
indretter ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ sin Vandel efter
Fornuft og Dyd? Er det
Philosophen? Nej; han
Barr ligr saa vel paa et
skröbeligt og forfösiet
Kröd og Blod som aller
andre.

Vi jordiske Herlighedr
er forfengeligr, men
Gud og dem vider frieis.
Gud Giemuingr og Gaver
er aller ypperligr og ikke
at foragte. Gud har tillade
Menneskeer at giörr sig for-
den undersdanig, og for saa
vidt som den forskaffer os
Ogfold ~~[illegible]~~, Underqvegelser
og Pornöjelser er den ogsaa
verd at holde af. Mand
kand ogholde Liert ved Mand
og Kröd, bedekke Ergrunt
med Badmel og Huer for-
nöden Skiul i Sand Hjelter,
og kand vere gandske fornöjet u-

den at faar nu Erfalings Mands
Embede, og nu undrig og fat-
tig Stand er foruden mange
Ulegligheder som nu ophøyet
Stand er fart ad uadskillelig
; men derfor er nu Erfa-
gligere Ener=Maad jo og-
saa god at tager imod; mand
maar allerunder ikke slaar
al sin Lied til noget jordisk,
lader Vindt fange derond og
ophøyer det ovver Gud som har
skabt og giort det.
En viis Mands Forsæt er vist
at følger Tyden /: hi ellers
var han ikke viis :/; men
det uagtet saa er han dog ry-
fri for Passioner; de verds-
ligere Ting er saa tydeligt
for Vandsinn, og Tand saa
let ophælder overordnetligt
Ergierligheder og indtager
hiertet saaledes at Fornuf-
ten ~~[illegible]~~ derefter faaer
Lun lidt at sige; og de
Forestillinger og Tyster
som nu Mand i sin Tarn-
dom eller Ophæft, ~~[illegible]~~

fornud han selv havde fuld-
kommen Skiønsomhed, er
blevne indgrendtet ere,
uagtet al oplysning, ofte
besværligere ~~[illegible]~~ at udrydde
nud mange skulde tender, saa-
ledes at de ved forefaldende
kristfulde Omstendig-
heder ikke skulde blive opvig-
ede igien. Hvad Pondere
han besidder, ja dygtet, som
er saa serdeles magtpaa-
liggende, kand han ved et
dydigt Ernent kommer i fa-
re for at miste Tab paa; og
derfore bøiere for at være
dydig ry allerner Fornuft
og nu god Villie uden ~~[illegible]~~
nud og saa et Mod som gaaer
indtil at kunde foragte for-
de Verdens ubilligt dommer.
Jeg har hørt siige at ~~[illegible]~~ nu
Mand kunde ~~[illegible]~~ ikke holder
for at være Ærlig fornud
~~[illegible]~~ han havde udstaaet eller
var i Stand til at udstaae
saadan ~~[illegible]~~ nu prøver som
~~[illegible]~~ denne; unnelig: Om
han befandt sig i ~~[illegible]~~ det Tilfæl-

er at ~~[illegible]~~ skiller udvelger,
nutru
saa begaar nu Vildgiærning, u-
den at nogen skild faar det
at vide, hvorved han paa nye
Gang kiøber sin frelse
kiøbte ligr Lykke og ogsaa
i Riøbet kommer i Ord for
at ~~[illegible]~~ være nu urigtig ær-
lig Mand, eller og at be-
gaar nu Dyd hemmelig, som
han vidste vilde paa nye
Gang forvolde han at blive
ulykkelig saa frelse Livets
Tid og dertil at blive udraabt
for at være en af største
Skielmer og bedragere, og
han da udvalder det ~~[illegible]~~
sidste.
Af os selv formaar vi intet,
men ved Guds Kraft bliver
vi mægtig.

~~[illegible]~~ Martii.

D:1. Der er mange Ting saa ind-
villede i Himlen og saa ~~[illegible]~~-
mørke at man nye Land vide
hvad ~~[illegible]~~ det er Der
er Ret eller Urat, og ~~[illegible]~~
de flest Tildragelsers Udfald

er saa uvisse at man ikke kand
~~[illegible]~~ indsee hvad som der
er bedst at forretager sig; Tilgi
derfore mine Gierninger,
o Herre! og lær mig hvad du
vil at jeg skal giøre.

D:3. fik jeg Ordre fra Admiralet:
Collegiet at faare med Fregat-
ten Vildmanden førende af
Capitain Krieger.
Liste paa de Skibe som skal ud
i Sommer, tilligemed deres
Canoners Antal og Chefferes Navne:

Kron-Prinzen, 70 Canoner
Commandeur Torbiørnsen.
Sejeren - - - - 60 Can:
Com: Capitain Kaas.
Stormarn - - - 60 Can:
Com: Capit: Skjerfen.
Grønland - - - 50 Can:
Com: Capit: Fontenay.
Fyen - - - - - 50 Can:
Com: Capit: Kuhmohr.
Ebenetzer - - - 50 Can:
Com: Capit: Schindel.
Christiansborg - 24 Can:
Capitain Frisch.
Wildmanden - - - 18 Can:
Capitain Krieger.

d: 5, kom Fregatten Skøen hjem.

Da samme for afvigte Aar den 6te Junii var blevet skilt fra Orlog-Skibene Grønland og Fyen i Øgaarde-Sund, satte den sin Cours ad Vest-Indien og kom til St: Thomas den 13de Julii, gik derfra igjen den 10de Septembris, og har lagt Vinter-ruen over fra den 18de Novembr: til den 2den Aprilis i dette Aar Eggers-Sund i Norge.

Den havde forrendelt trende Haarde Stød af Øjgdom-mer udstaaet mangt ondt og mistet omtrent 180 Mand, saa at Lieutnant Knudsen med et Hundrede Mand fra Kiøbenhavn til Eggers-Sund for at føre der ad Søeridt. Copie

Nidt i Skarlu Mlaand Eragte

Capitain Skjer som førte Skibet blev døder paa Hjemreisen den 23de Sept: og Capitain Lieutnant Lous antog igjen Commandoen.

Den 8de Novembris forlod de Skibene som var under Convoj fra St: Thomas, saasom de forrendelt Øjgdom ikke havde mere end 30 tienstdøgtige Matroser Mand og kunde derfor ej forsvare deres Fort.

d: 7, udlagde Orlog-Skibet Ebenetzer, og det første af de Skib som equiperes.

d: 20, gik samme Skib under Seile Nord paa.

d: 21, udlagde Fregatten Wildmanden, som er blevet kiølhalet og forgjendt, for: som Ordet gaaer: at være der nærmere klar Seis den til Vinter skulde til Vest-Indien.

d: 22, var hele Esquadren inden for Tommen.

d: 25, kom Orlog-Skibet Delmenhorst hjem. Samme gik i forrige Aar fra Kiøbenhavn den 26de Septembris ad Lisabon,

for det laar fra den 1 de til 25 de Novembris; siden gik det ind i Middelandske Söm og og holdt sig ved Marseille fra den 13 de Dec: til den 5 te Febr: i indeværende Aar; fra Marseille gik det hjem ad, men var ~~fra~~ paa Reisen ind ved Lissabon igjen fra den 12 te til den 20 de Martii.

Maji.

Den 9, gik Orlog-Skibet Fyen under Seil Nordpaa.

Dj: 12, lagde vi inden for Ler-Krouer.

Dj: 13, antog Commandeur Torbjörn-sen Commando over Esquadren paa Reeden.

Dj: 25 de, gik Fregatten Christiansborg under Seil ad Vest-Indien.

Junii.

Dj: 7, gik Orlog-Skibet Sejeren fra Reeden ad Marocco, og havde ~~nu~~ nu Marroccansk Ambassadeur, ~~som had~~ som Orlog-Skibet Fyen i forrige Aar förte hid fra Marseille, med sig.

Dj: 16, for at komme frem og giöre Lykke i Breeden, ~~ved forsiddet~~

~~ikke ablandede~~ uden at det skal blive ulovlig, eller ved brugelig Hensigt i sædvanligt Handelsøre, er forunödent ikke alleeneu at have Fornuft og Dygtighed, men og saa mangt i det mindste til Underholdning at Vindet ikke skal blive for mangt ~~mer~~ undsagt og af ~~Kong bø~~ Nödtörft betagne den forunödne Muntrehed til at kunde tænke frit og ~~ved~~ vel.

En saadan, hvorved person land, i hver ærlig Handelsmand, lat komme i Ord for at være ene som intet bör ~~kand~~ betrove.

Julii.

Dj: 11, kom Fregatten hvid Ørn hjem fra Vest-Indien. Den gik den 4 de December i afsigte Aar fra Helsingøers Reed og kom den 6 te Februarii i dette Aar ind i St: Thomas Havn; fra den 1 ste til den 3 dje Aprilis var den ude at krydse paa nogle Capere som havde giort Portred, men fik dem ej fat. ~~Capt~~ En af Kongens Carlere var gaaet til Farhardo paa Ost-Enden af Porto-Rico for at hente Vand til den saasom ~~det paa~~ St: Thomas ~~var det~~ havde Mangel derpaa.

Sammen Dark havde den Vand=
lykke at blive ~~[illegible]~~
overløbet af en ~~[illegible]~~ Dansk
Kjøb=Troarer som imidlertid
den for at føre Contraban=
de Varer ind, og ved den Ung lighed
blev 2 af Fregattens Mandskab
som var der ombord dræbte.
Darken blev igjen frigjort.
Den 17de Mai gik Fregatten
~~[illegible]~~ fra St: Thomas Hjem
ad.

Jf: 13. At Verden er til, og at Men=
nesker med mange andre Cre=
ature og Ting er i den, er
saa tydelig at vel ingen som
har fuld Fornuft og 5 ube=
skadigede Sandser skulde faae
i Sinde at tvivle derpaa.
At disse Ting skulde have ve=
ret saaledes fra Evighed bli=
ver utænkelig, efterdi vi have
ikke den ringeste Kundskab
~~om~~ eller Efterretning om
hvem som har ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ for Adam og
hvad der har tildragt sig; og
at Mennesker fra saa lang
en Tid, som ikke en Gang la=
der sig tænke, af skulde have
levet, ~~og~~ indtil saa hvermod

en 6000 Aars Tid var vores
Alder, i dybeste Vankundighed
og Vildskab, uden nu nogen
af de ældste Folk som er
ellere har været bekjendt paa
Jorden, lader sig ~~[illegible]~~ ungere
forre Tiller; og ville mand end=
og holde Chineserner Chronologie
for vigtig saa er det dog langt
fra Evighed.
At Verden da ikke er blevet til
af sig selv, men maae have fæt
en Skaber hvis Magt og Visd=
om er over maade stor, den=
ker jeg bliver tvert af en
Forer som har giort sig nogen
Entragtning; thi det negter
ikke ~~[illegible]~~ en Skaberes eller
Guds Varesser at vi ikke kand
see ham, saasom vi da og saae
skulde negte alt andet som vi ikke kand
see at være til; og vil nogen
nu tro at Gud er til og nu fel=
ver nogen Aand eller vore Vil=
le for han kand ikke begribe
det, saa maae han nød ligge
saa god Grund udøve at vore
Ergnuer med hele Jorden er
til, efterdi vi, naar vi vil ud=
grandske Materien i sin æne=

dligt Dreb, bliver nöd til at
lade det rnur saavidt som det
andet, verr übrgrebet, og han maar
da bliver nu fuldkommen
Skepticus. Og naar det er af-
giort at Breden, eller Jorden, nu Gang
har begyndt at verr til, hvor-
for skulde vi ikke ogsaa
tror at den er blevnu skabt
paa den Maade som Moses
beskriver, hellerr med nogen
anden af vores egne Faafund.
Vi ser at Mennesker er be-
gavede med Egneskaber som
i en höy Grad overgaaer al-
le andre Creaturer og at de
behersker Jorden; foiligt efter
Himmelighed kand ikke
verr skret uden Guds Villie.
Det er ligerleder vimnelig at
Gud har ikke sat os her med
saadanne Egneskaber og sligt
et Herredömme for at vander
han eller for at misbruger vo-
ver Fordnøie, men hellerr til
hans Ære og vores ~~alldeles~~ al-
mindelige Tadstr.
Dersom nogen vil sige: at Gud
er fuldkommen lykkalig, hvad
ruten vi forretager os det mer

eller det andet; at hans Vesen
er af saa ömdelig en Storhed,
at den fiere Ford-Klode med al-
le dens Indbyggere er ikke
hans Ophöihed ~~Ophöihed~~ verd; og hvis det
var ~~fandt fandt~~ hans Erhaf
at alle Mennesker skulde leve
ydiger og derved erlanger Valig-
hed, saa vilde der ster han en
hinder i hans Glede ved at ser
saadant ikke gaar for sig, og
altsaa var han ny fuldkommen
lykkalig. Da vil jeg svare:
först, Gud er höyst lykkalig,
det er sandt, og er lykkalig i
sig selv uden at nogen fremm-
mit Ting har behov at giöre
det; men hos Gud at verr
lykkalig og fornöyet i sig selv,
det er at fornöyer sig i sin e-
gen Fuldkommenhed, i sin e-
gen Magt, i sin egen Vis-
dom, i sin egen Retfærdig-
hed, i sin egen Godhed, med mer-
er, og at fornöyer sig i sine
Henders Gierninger, men nu
jeg er det samme; thi i den
fremskinner hans Egneskaber;
i den kand han betraegter sine

fuldkommenhedr, sin Visdom, Magt, Retfærdighed og alt sit gandske Væsen. Der er ingen fremmed Ting som kand befordre hans Lykhalighed, eftersi intet fremmed for ham er til.

andet, men fra de forfærdeligr store Himmel-Kugler, som svæver i det umaalelige Rum Firmamentet indtager, indtil det mindste, ja usyniligr Ting, som ved bedste forstørrelses Glas ikke kand følgr, ~~paa Jorden~~, skulde der noget til i hjertet ikke findes Riende Ting af en uendelig Mester: og i sin betragtning Gud ikke kand kiende sig selv, eller forvøyr sig, og som en skulde der ~~[illegible]~~ verd. Der er ingen Ting saa ringr, ingen Mide, intet Halmstraa eller Ting, at ~~[illegible]~~ ~~ja det ved dets betragtning kand erindre~~ ja Tands og Vidmaar uden Forundring studser ved dets betragtning.

troder, skiøndt Gud, da han skabte os, ikke har befagnet at vi skulde synde, saa har han dog forresat sig at det skulde være umuligt at vi kunde synde: og da det nu skeer at vi synde, saa handler det ham ikke uformodentlig; og den Erbøttelse som han derover kand have er ikke større end han af fri Villie har befagnet at vilde ~~kaar og taar~~ taale. og naar intet andet tiledragner sig, end hvad en af fri Villie og fuldkommen Fornuft og Visdom har befagnet, da er det imodsigende at holde for den skeer nogen hinder i Lykhalighed. Saa er höyeste Væsen, som vi holde Gud for at være, gaaer ingen anden Erkiendelse end den almindeligr, umulig: Almagtig, retfærdig, Alvis, og saa videre; hvilket er virkende og ikke dødt Egenskaber. men ærbødige Gud, som ikke god bliver sig om Menneskene, er derfor ikke umuligt at være til.

Hvis der bliver indvendt, at Gud har vel Omsorg for det Hele, men ikke for ~~det~~ en Hver saar Ting; for Hele Land, men nej for Hver Person: da ~~de~~ bilder jeg mig ind at kunde svare det er urimeligt; thi; først har Tingene for mange Sammenhæng med hinanden; saa vel i Henseende til Aarsagen ~~til~~ som Følgen, til at ret skulde bröver ~~Ogsaa~~ Omsorg og det andet ikke; andet ~~kan han hvor~~ ~~Fole og der sig tale, saa~~ land en Nation ~~land~~ ikke saver lykkeleg naar Enemerne ~~der er ulykke~~ hvoraf den bestaaer er ulykkeligt, og som en Herre har sin Pölrest for sig, ~~saa er det ikke til Gavn for Verden at nogle faar Herdal~~ saa land det gaar nogle faar vel og derfor nok nuda den störste Del ilde; der foruden forsvinder de Ord store og lille, mange og faar, naar der giöres Ligning imod den urundelige Gud; og for

det fierde har man ikke Aarsag at tauler ~~det~~ det skulde Gander Gud saaledes som Mand der Gavn for vidtlöftige Forretninger, at de, for der bedre at gaver gaa det ~~Magtgaa liggnaster~~ mest Magtgaaligende, maar ~~lade blive at be=~~ ~~klyaer~~ over lade til andre at beklyner sig om det som er af mindre Entydighed; thi for den som det ikke har lostet mere end at Elev at skabe Verden, falder det vel ikke fallere for besverlig at regiere den.

Gud haver sat Menneskene gaa for den saaledes at de kunde vaer ~~lyk=~~ ~~kelige~~ lykkeligere; Naturen ~~lærer~~ viser at vi alle ere hinandens Lige, ~~af Ogsaa~~ i Henseende til Øemiddel som, og lærer os den Lov ~~at~~ ~~[illegible]~~ at ingen bör ikke giörre andenlunder imod ~~andre~~ en end han vil Gander igjen, og at Lige=saa vel som vi vil giøre hver hinlig af andre i vores Evang, saa bör vi og hinlige den ~~[illegible]~~ naar

naar de trænger: og Forholdes kun de vi ikke troe ved, naar ~~vi~~ ~~finde~~ saa mange Mennesker, som har frelse Jorden til deres Kiøniste, være nøiede i at sörge ~~[illegible]~~ for Fornandres Velfærd; ja nu ~~vi~~ have urgge, eller ~~[illegible]~~ gandske lidt, nu andres Hielp behøve, naar de kun ikke selv giør ~~[illegible]~~ for Fornandres Velfærd.

Men Mennesker have ikke bestagnet det saaledes; de ere ikke nöiede ~~at~~ med at være liggende i Tøilsalighed med andre; nuhøre vil have Fordele, og for at naar den, forrasker, bagtaler, underträkker og bestiæmmer den ene den anden; naar ~~den~~ kun ~~[illegible]~~ har overflødigt, saa er han giærne tilfreds med at have Mabo er nær ved at sikre ihiel; det er ligger nærgnt at de ere Skiælmere, naar de ~~[illegible]~~ allerærstre Land mage at ingen tör sige det. og liegledes giør ene Stand imod en anden og et Land imod et andet; alle stræbe at faae Overmagten.

Fiendelighed er kold paa Jorden, og Kærlighed sidder nesten i Tygtdtagen eller i Underfundighed; og de dydige ere verdst deraand, saasom de ere ~~de mange~~ oftest urgnet i Vrøiene.

Ve! følgere Herom i Hælvere paa mange, og Straffen flyder af de onde Gierninger selv for en Dene, men dog nøi for alle; og den øiene er den surreteligste Død, som en Tyran kunde faae, ikke Straf nok for alle de Ulykker han har forvoldt. ~~[illegible]~~ Mennesker i almindelighed føler ved til Dreles de bedrøvelige Følgere af deres Tyndere her i Verden: saaledes flyder Forvøiedhedere af Ergierrighed, ~~og~~ Mangler af Forvøiedhedere, og Uroe og Bekymring af Mangler, med mere sligt; men alle føler nøi ligger nærgnt, og nøi heller efter Proportion af deres Mis-handlinger. ~~[illegible]~~ de flereste indsee og saa ikke at de selv have ofte paadragnet sig eller forskyldt

det er lidt; og altsaa bliver
Guds Retfærdighed, som er nu
af hans yggerste Egenskaber,
ikke nu uden ~~[illegible]~~
fuldeligen derved hindbar; ja Folk
beklager sig saaledes over
Skiæbnens Ubillighed.
Ju Mange gaaer triumpherer:
De tie Euen i deres Lastes;
naar den uskyldigste Død bli-
ver jammerlig forhulgt:
kort sagt, iblandt Menniske-
ner har Retfærdighedens ikke
sit Hjem.
Men skulde man da ere tan-
ke at Gud havde ikke Godhed
for sine Skabninger, i saa de
forurettes af dem? skulde han
overlade Død og Uskyldighed til
Ære for Ubarmhiertighed og
Tyranier, uden Overnøyning?
eller skulde han ere saa
ergrem Erhag til alle, baade gode og
onde? nej! det er ikke rimer-
ligt; det er ~~[illegible]~~ nej mærligt
og det ~~[illegible]~~ er saa god som Gud er
ikkeligt. Ondskab og Udyd er Dre-
ler af Uretfærdighed, og Uret-
færdighed er unaturlig i sig
selv og ikkun af en Følger af
Ufuldkommenhed; og hand der-
for nej findes hos Gud som er
det fuldkommeste Væsen.

Og eftersom vi lærer at der ~~[illegible]~~
efter dette Liv ~~[illegible]~~ følgeret
andet, i hvilket ~~[illegible]~~ enhver skal
bliver betalt efter sine Gier-
inger, og lønnet for hvad de
forhen have lidt; og det er
rimeligt at Retfærdighed skal
underfaires os ent Sted, og vi ved
at samme Sted er ikke her paa
Jorden; saa har vi ogsaa Aarsag
at tro, ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~

vre Navn af Underviisninger og Advarsler som Erfaringer.

Den Tog, som hver i omtalte Religion indholder, kaldes Bibelen eller den hellige Skrift, og er den ældste Tog, eller i det mindste ren af de ældste, vi vred af. Det er af den samme vi have den mest troværdige Fortælling om Verdens Ergjendelse og Menneskets Skabning.

Det var rimeligt og en Følger af Retfærdighed, at det første Menneske blev skabt i Uskyldigheds Stand; dog saaledes at det, formedelst sit indskrænkede Væsen og sin fri Villie var i Stand til at lyde Gud. Den Indvending som nogler giør, naar de siger: det er ikke nok at Gud skabte Mennesket uskyldig, men for at viise sig fuldkommen god, burde han ogsaa have dannet det uden Evne til at synde!

[illegible]

[illegible] ere saa ufornuftige: Thi at have fri Villie og ikke at kunde synde, gaaer sig ikke ogsaa ut Højeste Væsen, hvis Villie er Lov; og da mudret Højeste Væsen kand ikke være til, saa kand ut Menneske nej hellerer have fri Villie og være uden Evne at synde; og at være fri Villie betagen og alleneer af Nødvendighed at virke, er at have Materiel-Kraft (saasom Magneten der trækker Jern og Ilden der brender, [illegible] nej fordi de saa vil, men fordi deres Natur fører med sig at de ikke kand lade det) og nej at være ut tænkende Væsen, som er i Stand til at skiønne paa om hvad det handles er godt eller ont. Hvis deres Mening er at Gud skulde have giort Menneskene ligesaadan en fri Villie som de have, og ikke kundet dem have gang de vilde giør ont; da falder den ene bort, naar man bevisser, at det at ville ont er fallerede en ond Gierning, udskiøndt

[illegible] ikke, og er altsaa

det ikke kommer til Udøvelsen. Og vil de ~~der~~ derpaa svare, at ~~Gud ikke kunde~~ naar Gud ikke kunde skabe andre Mennesker med saadanne som ~~[illegible]~~ kunde blive ulykkelige, ~~[illegible]~~ saa burde han ingen skabe; da betænker de nok ej at ~~[illegible]~~ saa mange som nu ere i Stand ~~[illegible]~~ at drive i Guds Naade og Velgiærninger saa de i saa Fald ikke kommer til, fordi er ~~[illegible]~~ hans Godhed imod.

Vi som ere ryster af at vilde undse forsynet, kand nu denne dette fald ind, at Gud kunde have forbiggaet Synden, og intet at forbyde eller ikke at sætte noget i Paradis hvorpaa Mennesket kunde forgribe sig; men den Vaden er ligge saa ugrunden det som de forviger; Ihi, skiønt Guds Godhed er overmaade stor, saa regierer den dog ved Viisdom og retfærdighed: ~~[illegible]~~ for at dydigt Gemyt fører det med

til Velgiørenhed, at blivor givet Frygtighed til at viise Taalmodighed imod sin Velgiørere, og ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ det var alt Frygtighed det til ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ at Menneskt, som ikke kunde ~~[illegible]~~ undgaae at giøre Synd uden ved at vere Frygtighed dertil betaget, vilde Andstøds Stenenes bortagelse ikke redde, ~~[illegible]~~ at ~~[illegible]~~ det var alt Lægen til nu ond Villie naar ~~[illegible]~~ dens frie Frygt var skadelig.

Der fortælles at Gud, da Menneskt var faldet, forkyndte den Straf som vi nuden daglig føle Virkningen af, og lovede tilligemed Frelse ved Gjenløsningen Tad.

Hvor god var ikke det at han forbarmede sig i det samme at han straffede? Menneskt fav-

er fjendt, og ikke vildt ~~gjøre~~ være
Gud til Erfaring og bar Løse
om Hans Vandskuhed, og Hav-
de dette at fremføre ~~til dømme~~ som
kunde være gyldigt til For-
svar; ~~dette er det vanskelige ind-
skrænkte~~ men som det er af
en indskrænket Natur, saa var
og dets Magt til at imødestaar
Fristel-
sen til
Fjenden, men nødlig; derfore vør-
ter Gud af Medlidenhed, og fo-
rsalter sig ikke at være vrred
reindeligen. ~~og~~ saa at om man
end og ~~kunde gjøre~~ med nogen
Skin af Vanhed, kunde bestyl-
de Gud for at være Aarsag til
Fjendt-Faldet, i det at ~~Adam~~
Adam og Eva havde ~~ikke~~
~~vanskelig af alting forandret~~
~~af en~~ saadanne Naturer som
kreftter var ikke uden ~~Gre~~
~~ndsefæstet~~ Grendser; saa havde
han dog, ved at sende Oprøy-
ning og ~~giøre kiøbe~~ tilbøyde
Naade, ~~paa~~ nu gandske ~~fra~~
fralagt sig ~~[illegible]~~ Erkiøldningen.
Moses er den som først har
vøyldet os til denne Kund-
skab, og som har sadt denØdi-
ske Guds Lemister paa en Or-
dentlig Fod. At han skulde

have været en Bedrager, og aller-
ur ~~[illegible]~~ ført Israels Børn ud
af Egypten og ogdigtet en nyr
Religion, for at giøre sig til en
Herre over disse Folk, ha-
ver ingen Vandsynlighed; thi
hans Lærdom var for djedig
til at ~~kunde~~ have havt en
Skiælm til Lærer, og Reli-
gionen for ren til at være
kommen af Menneskelig Digt,
allerhelst da Egypterne, saa vel
som Chaldæerne og de andre
omkring liggende Nationer va-
ver ~~Afgy~~ Afgude Dyrkere.
~~og Historien for hende~~
Ikke heller kand man sige at
Religionen var nyr, uden i
henseende til Ceremonierne;
men den havde forhen aller-
ur været mundtlig forplantet,
og siden da Forderelsen
og Overtrædelsen tog saa stærk O-
verhaand bestøndes Loven og
Forjettelserne at forfattes
skriftlig, Ceremonier for
at hinder Vandsyner ogfinde,
og en bestyndelig Skiærming
indføres, paa det den sande
Guds Kundskab kunde ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ blive vedligeholdt, i

det mindste ord om Nation, og
ikke gandske forgaar paa Jor-
den.
At det har været et ugt Faa-
fund af Jødernes, at de holdte
sig for at være et af Gud be-
synderlig udvalt Folk, som
han havde ogsaa ret sin Pagt
med, har ligrelydes ingen
Formodning; ~~thi deres Gude-~~
~~Dyrkelse bestod de Hedenske~~
~~og de bestod~~ thi deres Gude-
Dyrkelse bestod de, uagtet
deres Pauvre i et fremmed
Land, deres Naboers Af-
guderi og deres egen Tilbøy-
lighed til Affald, og de ond-
ligt holdt sig dog som et Folk
for sig selv indtil Vgaadom-
men var opfyldt, midtiøndt
de ~~[illegible]~~ mange Forau-
dringer og Trængsler; ja
siden ere de blevne sig saa
uligt, ~~at~~ i det de holde lig-
ge saa haardt ved deres Tro
nu, da de have intet egent
Land, ingen Regiering for
sig selv, ere adspredte, forag-
tede og trykte over alt, som
de ere villige til at forlade
den, da de havde et egent Land,

Trængsel og Ringeering. Da aller
andre Nationer, som saa aldrelæ-
nge blevne overvundne og for-
jagede, have sammenblandet
sig med andre og ere med Tiden
blevne uligendelige, eller i det
mindste ikke kundet vedligef-
holdt sig frelse Vnreden over som
disse; saa at der ingen Nation
bekiendt paa Jorden, hvis Skiæb-
ne er saa forunderlig, baade i
Hensende til Ogfold som til
Straf, som den Jødiske, og i
hvis Historie man finder saa
tydeligt Kiendes Erge paa
Herrens Haand.
Den Jødiske ~~[illegible]~~ saaledes som en
Deel andre Historier forsikrer,
at kort førend dette Folks Adspre-
delse brød en Mand som ~~[illegible]~~
kaldtes Jesus, som lærte og blev
fulgt af mange Folk, og blev
om sidst korsfæstet uden for Jeru-
salem, og efter hans Død fort-
ylantede hans Disipler den af
Ham begyndte Lærdom.
Hvad denne Tildragelse, saaledes
~~[illegible]~~ ligger den betragtet, angaaer,
da er der ingen Aarsag hvorfor
den skulde sættes i Tvivl mere
end nogen anden Fortælling som
intet unatürligt holder i sig.

Person denne Mand ikke havde verdt Guds Søn, som han gav sig ud for at være; hvad Afsigt skulde han da vel kunde have haft ved at søge at bilde nogen det ind? Havde det været for at blive agtet og anseet, da var saadan yderlig Faltig dom som han udvalgte sig, og saadan Præsigrelser fra alt hvad som var yndigt, ~~og nødvendigt ikke~~ ikke bryderne dette; og hvorfore skulde han saa ønske ud have sagt at hans klager var ikke af denne Verden, og ikke lovet sine Efterfølgere andet end Modgang og Endrøvelser? Havde det ikke været nøytigere, som Mahomed søgte giorde, at ogdigte en Religion fuld af ~~Vanskelig~~ vanskelige behagelighedder, og lover Jøderne et nøyt Verdeligt Kongerigers Opreltelser, saaledes som de dvæ= uden gierne vilde ~~have~~ tro at Messias skulde giøre, og brugte sig dref for at faae Tilhangere.

Men at Christus har ikke haft saadanne Afsigter, end skin= nes tydelig baade af hans Lærent og Lærdom og Lærdoms Fortelautelser. Hvad hans Lærent angaaer, da har han aldrig formaant til Ødsrør, aldrig viist sig ønsnøytig uden for sin Faders Ære, eller andbefalet andet end Dyd. Hans Lærdom lieder vi, det er den samme vi have iblandt os og kalde den Christelige Religion; i den beskriver os i den fuldkomneste Gestalt; den forestiller os den fuldkommeste Dyd; den viser Strenghed og Skrømhed paa den retfærdigste Maade sammenføyet, og maad ikke intet bedrøgeligt i den. At Lærdommen, hvis Entydelig= ste Øgrel er at forvogte sig selv, er blevet fortelautet imod Kiød og Blod saaledes som ~~Vanskelig~~ vanskeres Stridd, uden tu= nelig Tilloktelser, og imod forfølgelser, er noget som ikke kand tilskrives Menneskelig Lyst alleene, men en Øgrere Magt maa have haft end Verdet at bestiller.

Og havde Christus tilligemed sine Discipler været Endragere, hvi

skulde disse, da deres Anfører havde mistet Livet, og deres Legemdele var löbet saa slet af, have faaet i Sinde at ~~udbrænde~~ udbrænde nu for Kiöd og Blod saa modbydelig Lemdom, som de ikke kunde formode selv finde Eifald, men var tvunge lig vis paa nu slet Lön.

De Christne troe at Christus eller Messias er kommen, og Jödene vendte Ham nuden. Dagger disse Tankere giver tilkiende at baade Christne og Jödene troe nu Messias, og altsaa have den ene Mening, for saa vidt, intet i sig som modsiger den anden; men der er ingen ere nu heller Lidtaarsager om Murlighden af Guds Söns Mandoms Annammelse. Ja Eva troede det nuog lange tilforen, og mente at Cain havde været den som skulde söndertrykke Slangens Hoved. Det gamle Testamente, i hvilket Tyaadommerne om Christus findes, er antagnet af Jödernes, og har været til förend Christi-Födselen; den Indvending at nu Dele deraf skulde være skrevne siden af Christne, og Tyaadommene saledes ogvigtede at de kunde gaae sig, er derfore ugrundet.

Og heller kand det at Christus ikke kom ligger ned fra Himmelen for alles Öjne, eller at Tyaadommen var ikke saa ~~tydelig og~~ Omstendelig og Haandgribelig at ingen kunde tage Skröl deraf, bevise at han ikke var GudsÖn; thi en Tyaadoms Natur er at være mörk indtil Opfyldelsen er skeet, og derforuden var han jo sendt for at lide, og maatte altsaa være ulident og undtagen af nogle, eftersi han neppe ikke ~~var~~ blevet korsfæstet. Og hvis Christus nuog havde aabenbaret sig saa tydelig som forlangtes, saa kunde dog vi som troe i disse ~~efterladte~~ sremmede Lande, ligesaagne have haft i Sinde at tvivle derpaa da som nu. Naar man er overbevist om at der er et almagtigt og allestedsnærværende Væsen, som har dan-

ved Brenden, til, saa antager man det ere og som naturligt at sommer Land giörer Miracler; og derfore Land det som der=andgaaende anföres baade i det gamler og nyr Testamente eller Fellers ~~[illegible]~~ med ~~[illegible]~~ Grund andres for ümüreligr Eldragnesser eller ~~og~~ Fabelagtigr Historier.

Det er eller sandt, ~~at~~ som nogler forregior, at det er nu Hermed af Mennisker at tenke Gud skulde giörer saa mygt for dereis Skyld; thi al den Ere Feilen de tilegner sig som Skabningr der er skabt ~~[illegible]~~ efter Guds Eillende og indgivet nu fornüftig Viel, er nu Aer som henfalder til Skabere, og ikke ~~[illegible]~~ til den som af sig selv er intet. Og den Godhed som Gud beviser imod os rörer tilligr Ham selv, efterdi vi er Ham ved Kommende.

Vr Gudfrygtigr Folk som haver lerent fra Barnedo förste Tider beskriver os ikke som Skabningr ~~[illegible]~~ uden Kiöd og Blod, men som Mennisker der haver haft Prijl og Skröbelighed, og deres Forfarelser er ligr saa ere som deres Dyder blever andregnede.

~~Efter det Gud de Gudragnesser og~~ Alle de Eildragnesser og Omstendigheder, som Christenlerer tykkes med Grund at kunde holder sig ved for at omstöder den Christeligr Religions Vandhed; ~~[illegible]~~ hvoraf nu Dere baade er blevet sert og sagt om, at de vilde blier til Forargelse og Anstöds Stenen for mangr, ~~[illegible]~~ er ogsaa anförte; saa at der ej fellers deri er spilet under Velke, eller gaaet andrelenes ned oprigtig til Barke, og kand ej med Sikkerhed föde nogen Mistanke af sig.

Hvad Mysterierne og de übegribeligr Ting i Religionen angaaer, saasom Treenighed den, Christi Mandoms Annammelse, Hans Skab gaa Korset at Gud haver forladt Ham, nu Guddommelig Persons Död, den Maade Gud vilde for sonne gaa, de Dödes Opstandelse, med mere; da kand det at de over=

gaarr vorres furorr Forrnuft
liigr saalidt brüür dvris U=
sandfardighed, som det at vi
nij begribber Monaderne og
de nu delt Dreler af Elemen=
terne og dvris Kraft kand be=
viisr at Vreden er ikkr til.
Vil iogsu stöder sig vorr adskil=
ligr Fejler i den Christeligr
Lardom, saa som om Arver=
Dijuden, og siigr at efterdi vi ha=
ver arvet Dijuden saa bör der jo
ikkr kraves Andsvar af os for
hvad vi nij selv har forvoldt, saa
svares at ~~Fejr~~ under det Ord
Arver=Dijud mdog forstaaes an=
det end det naturlig nedfödte Kiö=
delige Passioner og Ergiarlighe=
der, saa giör det dog Guds Ret=
ferdighed ingen Skaar, liigr=
saa lidt som det ütalligr Christe=
ser der möder og de haarde Ud=
fagtuingerr rnu kand farer nor=
rr nud nu andre; thi naar man
ret betragter ~~det hvad Gud~~
~~Almindelig for er det lat~~
~~at [illegible] Tilligfrede og Naadre~~
~~deri:~~ hvad Gud forlangrr af
os, saa er det lat at indfrr
Tilligfrede og Naadre deri: Men=
nisket er skröbrligt og befinder
sig i mange fristfulde Omstan=

dighedr, til Drels ~~[illegible]~~ iden
fauds Skjold; derfor fordrer
Gud ikkr fullenr Fuldkommen=
hed af os, men tilgiver saa of=
te vi af Hjertet fortrydr og
giörrr Poenitence: Villem
allenur har han giort os frir
og til at brugr hvorledes vi vil,
og den allenur forlangrr han skal
varr god; han trurr aller ubed=
fardigr Dijudrr, men er barm=
hjertig imod de angrefuldr; han
vil ikkun at vi skal giörr saa
mergt som vi kand, og det er
jo ikkr merr end nu hver kand
formaar, og intet fullenr merr=
er end vi er vorres Skabre
skjeldig. Vil de gaastaar at
Gud kand intet ~~gat~~ fordrr af
os, efterdi han selv sijgrr at vi
intet ~~[illegible]~~ formaarr uden
ved ham; saa kand det svar
til svar at Guds Aand, som giör
~~os~~ magtig, bliver os ikkr vagtet,
naar vi alvorlig bede derom.
Bliver der indvendt at der er
ingen Proportion imellem nu 60,
70, 80 eller höjest 100 Aars Dijud
og Straffens Evighed; kand der sva=
res at det er nij Menniskets Skjold at
det nij lever og sijuder i Evighed;

Villiem er der; og dromder, mu-
skiönt han dör, varer dog
Følgerne ~~[illegible]~~ evindelig, hvis
Gud ej behager at bryde dem
af. Læren er at det at man
skal tilgive og vrøiger sine
Fiender er en Morale som er
unaturlig og derom for vidt,
ja at Forsmedere eller skal straf-
fes er ~~[illegible]~~ imod Ret-
færdighed, og gavner sig ikke
saamen med den strenge
Vrede hvilken Gud truer dem med
som synde imod ham; saa tager
de altre Ord: Hi, skiönt det
er os forbuden at hævne, saa
følger ~~[illegible]~~ dog ikke deraf at Straf-
fen bliver ude i ~~[illegible]~~ og at
Gud vil hævne sig selv hvem
forbrydelser, er fordi vi have
for liden Tydsigt og Dygtighed
til at kunde holde den rette
Maade; derfor er det Mun-
ligt selv gavnligt, saasom
hvis han ej tilgiver dem som
har giort ham Uret, saa ud-
fordrer Billighed at ~~[illegible]~~ hans Pryl
ej heller forlader ham; og som
Gud ikke kand giør ilde, og
har ingen Domme over sig,

saa trænger han ikke til at haver
Forladelser, og altsaa er Omsten-
dig heden ikke den samme for Gud
som for Menniskener.

~~[illegible]~~

[illegible]

[illegible]

Rifkilligt har, uden af Ufuldkomhed, utydig Tro eller sig ord og af saad Aarsag, søgt at oplinde nu True Troesser til at stadfæste den aabenbarede Religion med, skiønt og har vært saa aldeles gyldige; dersom har Christenheden tildæstet, og deraf skiønt at efterdi den Religionens Troesser og kunde holde Prøve, saa maatte det som blev brøst derved være uvigtigt; og naar allerede nu fast Land omstødes saa er alle Articlerne uvistenkeligt og følgelig ikke at forlade sig paa; men som disse saa kaldede Troesser aldrig har vært det de af nogle er blevne udgivne for, saa kand deres ~~Urigtighed~~ Uyldighed og fremdeles billigen føre Religionen i uvitenhed.

Religionens Modstandere brugere ogsaa denne Maade: paa nogle Steder i Bibelen ~~de~~ forderger de Vrøvningen ~~torne~~ imod deres naturligt Erindrelser, og paa andre Steder, ~~der~~ hvor der virkeligen er figurligt Tale-Maader og Lignelser, vil de faae Ordene forstaaet ligesom, alt efterdi de tykkes at efterson de tykkes at finde den største Urimelighed deri og naar der er nu Fortælling som man ikke kand gatgiøre, saa skal den Mangel af Troesser være nok til at bekræfte Usandheden, og tænke imod igien, naar de begyndere at fremføre noget ~~[illegible]~~ som kand faae ~~de~~ vingeste Skin af Sandhed, saa skal et maa Ske være nok til fuld Stadfæstelse for den Ting som saadan Aarsag

~~[illegible]~~ tilstrækkelig viser os
dens Modtagelighed og Tar-
færdighed, ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
saa er det ogsaa klart, at
man aldrig med Føjer kan
~~[illegible]~~ lade gaa
dem, med ikke ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ i lidegyldige Ting, el-
ler hvor der ~~[illegible]~~ lader at være
Mulighed i det de sigre, og
mand ej ~~[illegible]~~
har Kundskab nok til at fun-
de gjennemsee dem.
For at kunde ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ selv tilforladelig
om noget, er forudsat
eller allerede at Deutningen
giøres rigtig, og at det hvor-
paa dem bygges er vist, men
og at man forstaaer alt hvad
som derhos bør tages i Er-
vægtning; thi ~~[illegible]~~ ellers er
det kun ~~[illegible]~~ som

at giøre paa Dømme, og man
staaer Farr for ildelig at fø-
le. ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
det er at sige, man bør
~~[illegible]~~ vide Theorien fuldkom-
men ene.
Men ingen uden Gud for-
staaer Theorien i yderste
Fuldkommenhed, og Haar al-
lerede kand, egentlig talt,
sluttet og practicere theore-
tisk, uden at behøver ~~[illegible]~~
Erfarenhed: al den Theorie
vi ved har vi maattet lade
os til fra ~~[illegible]~~ Præsikkerne.
Gud alene kiender Natu-
rens Kræfter og Aarsager,
og ved forud hvad der vil
ske; men vi drømmer maar
baglens slutte fra det vi ser
til hvad Aarsagerne kand ha-
ve været, og ruda naar vi il-
le de første. Vi forunder
~~[illegible]~~
os at være til i

Verden; og vend dog ikke vo-
res første Ergjendelser.

Heraf er det tydeligt, at
intet Menneske har For-
nuft og Videnskab nok til
at kunde dømme om Guds
Forretninger; og at det vil-
de være liger saa daarligt,
at søge Logisk at bevise
Religionens Sandhed og Hem-
melighedens af Naturen, og
at Gud har baaret sig saa vel
ad, at endog den mindste For-
andring havde været til Nad-
del, som fornuftelig at
stadfæste det der er taget i-
mod.

Naar vi, i Ydmyghed og Men-
neskeligt Ting, lade os nøge
med en Kundskab som er
grundet paa Erfarenhed og
vissen Formodninger, og
tro Ting alligevel vi ret tand
begribe den; er det ikke
da Galenskab at tænke Guds
Vejr og Hemmelig-
heder skulde være latter at
udgrandske?

Vores Fornuft er for svag

til at kunde bygge paa
allenue, derfore bør du tagere fangen
under Troens Lydighed.

Det er og en Fornuft-Skuling,
at det Hvor Fornuften er for
svag der bør man ikke antage
den som ufeilbar og i ernste
Sommere; og derfore er den om-
talte Lydighed imod Troen ikke
stridig men gandske overens-
stemmende med Fornuften.

Dette tjener til Svar for
den som holder det for at være
Mod-Sætninger, at man bør skiøn-
ne fornuftig om vor Tro er
rigtig, og at man tager sin For-
nuft fangen under Troens Ly-
dighed.

Og da vi bliver indbuden til en
Religion som

~~[illegible]~~

ikke er uden Ærvis i andre
end de Ting vi ret tand
begribe, og for Kristne har
saa mangen Vanskelighed,
Skjønlighed og Overnaturlen-

mere som behøves, og høie
Modsigelser er saa ugrundede
og med saa mange Omstøb
sammenflikkede; hei skulde
vi da ikke antage den? ~~de~~
Ruhere som med Fornuft og
et dydigt Sind, uden Modvillighed og selv indbildt Klogskab og forudfattede Meninger, raadsagere den hellige Christ, hand finder Grund nok i den til at fæste sin Tro paa; og derfor er det ingen Under at, efter det beliendte Vers, hvo som ej vil Lyset liende, han skal sig paa Lyset brende.

~~[illegible]~~

Den Christelige Religion er allerfordrelagtigst for Menneskene, ikke allene i Henseende til det tilkommende Liv, men endog i dette: den betager, ved Sammenligning af de Jordiske og Himmelske Herlighedere, begierlighedene til de förste og forminderer Pölrelsen af deres Tab; den lærer os at grunde vores Lykke paa den fastest Grund; den giver os Mod i Ulykker, og opvækker i os et Haab som tilfulde kand forsöde alle timelige Lidelser; saa at om den end var en Digt, saa havde vi ~~[illegible]~~ allerede for den timelige Lykkelighed Skyld Aarsag at önske hellere at tage Parti som nu Christen end som en Religions Fornegter at gaae ved.

Jeg ~~kand~~ begriber at herfra kand svares, at saaledes at snige sig med et falsk Haab er en Enthusiasme og en Lykke som kun tarvere paa Indbildningen; men saa kand jeg igen spörge om det som paa den anden Side kaldes Lykkelighed, umulig:

[illegible]

Vellyst som skader Helbredet; Ødselhed som bortfordrer Armod; Fragt [illegible] Overdaadig fred, [illegible] Klang, [illegible] som forvolder Mis undelse, [illegible] Eftertrykelse [illegible] og anden Ulyckelighed; [illegible] for at faar Erfaringer i Historierne som man ikke förer tie, at sögt Uvor, Möyr, Sar og Död; at bliver Arret og vorst af Narr [illegible] og af Skalk som man vord lyver; at drukner sig i fremmede Taarer af Skrygt for at betaale sin egen Tilstand, og [illegible] saadant mere; om det, siger jeg, er ved Feler andet end Enthusiasme og indbildt Lykke, og det saa mergt mere som man finder sig ofte skuffet i sine Forhaabninger, og Lystrer ikke

tilbrender stillede)

[illegible] (ud og i sine Ønskers Oplyelser, da den Enthusiasme, som [illegible] paa förentalte Maade, [illegible] Kommer af Religionen [illegible] gjøre dog den Fordrel at Vildfarelsen aldrig bliver aabenbarret og skal forårsage Fortrydelser.

[illegible]

Fois man Eller saa er Enhaulig.

Jeg for min Tarv kand ikke
begribe at nogen saa nøi troer
at Gud giør Agt paa vore
Gierninger, og vil [illegible] nu Gang
[illegible] betale os saa vi have for:
skyldt, [illegible] det er
dyrlig, men snart imod Formuf:
ten tilsiger, at de ikke [illegible] er det:

[illegible] Ihi Skal saa for:
[illegible] Gud giøre os
saa Formedne og styr:
[illegible] i Ulykke,
[illegible] ikke [illegible] at falde
[illegible] Gode og [illegible]
Brelsand til saa, Ubarmhjer:
tige og ufuldkommelige Skal
[illegible] ikke Umagen
[illegible] at bruge gode, at vore
[illegible] fra
sig selv og [illegible] at det gode
thi Kiærlighed begynder fra
sig selv, og [illegible] Skal
saa [illegible] Medlidenhed med
andre, saa forunderlig dreis
Belgiørrer, og giøre paatagne
sig at vore Himandus Formedne
[illegible]

naar de Land Faar Gavn draf,
nor ~~[illegible]~~ ikke vand at ~~[illegible]~~ be=
vis=regat, eller at selve Liv
Gad og Velfard tie for; ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ tie Nytte
for den fois Overflödig=
hed og Glade trellers af andres
Kummer og Elendighed, er det
taabeligt at afhuagge sin
egen Fornöjelser; ¶
den for nu Christen saa meg=
tiger ~~[illegible]~~ Drior=Piader,
umulig at man skal ret sin
Sinder og giör den got, om
ikke for deres egen Skyld, saa
dog den Gud, som har ret ~~[illegible]~~
saa höjt, til Beag, ~~[illegible]~~ Förre
~~[illegible]~~ Fors saadanne, som omtalte
re, gandske og; og at man bör
vere dydig uden Aarsag, det er
ikkun Deadre.
Ja jeg for min Part ~~tilstaaer~~
~~[illegible]~~ vrnut ud, at fois jeg nytter
de den aabenbarede Religion,
da vilde jeg med ~~Generalen~~
~~[illegible]~~ den fromme General sü=
ger Jeg da nye ret er Dyd uden Laster
vilde tragter,
Og var der ingen Gud, nye ingen
Konge agter.

og min almindelige ~~[illegible]~~ eller ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~

Ach min Gud! straf os paa alle haande timelige Ting; sand Krig, Hunger og Pigbaw om din retfærdige Dom udkræver det; men lad dit Ord bestandigt iblandt os, og hinder vore Øyne fra at blive de= tilladte at vi skulde forneegte din Sandhed og ikke give dig allerede Aere.

Nogle holde for at man ~~er for~~ ~~man blev for~~ for nu Vikkere= ~~dyd~~ ~~skal~~ holde, med ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ den Christelige Religion, efterdi den intet ~~[illegible]~~ taltre ved at troe den ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ om den nu og var falsk, ~~[illegible]~~ og at den derimod ~~[illegible]~~ taltre ingent ~~[illegible]~~ ved nej at troe den naar den er rigtig: det kand nok saa siiges, men jeg troeler paa at det kand hinlige, og det bliver ~~[illegible]~~ uden Leive vanskeligt, ~~[illegible]~~ ikke umuligt, at bild sig en Ting ind, eller at vælte sig efter noget om hans Sandhed man troeler, og hvilket man ligesom ~~[illegible]~~ forestiller sig ~~[illegible]~~ med Vrangvilighed; thi Kronen skal viises

i Gjerningen, og Gjerningerne ~~[illegible]~~ drives med Lyst, og den maar derfor være krænkt og iverig, og nu død troe og ~~[illegible]~~ troeldom skjegt gaaer ind.

d. 29. kom Orlog=Skibet Ebenet, der hinn: Sammer ~~[illegible]~~ har været i Island, og ~~[illegible]~~ laae i Eolur=Skiorden fra den 28de Maji til den 15de Juni og ~~[illegible]~~ i Dyrr=Skiorden fra den 15de Juni til den 5te Juli, ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ begge Steder gaa Vest=Landet at tandt, og siden krydsede det ved Islands Øst=Land til den 19de Juli.

Augusti.

d. 1. Den ~~[illegible]~~ Guds=Dyrkelse bestaar forrummelig i Salsforagtelse, hvilket er besvarligt og ubehagelig for Kiød og Blod; derfor, efterdi Folk mere stundeles gierne troe hvad de ønsker, vil de hellere ofre Kalve og Vædder, overstrøe sig med Aske, giøre Almisse, ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~

Gjør og brugr Sacramenterne og de helligr Ting imellem, og ~~gjøre~~ for Kristne giörr hvad den lyster: de tænkr at Gud er huldkommen ~~formøgt~~ forsynt med Ceremonier, skiönt Hjertet er ucomvendt, og holder for at det at giörr= er vilde komme i Himmerig, er ligesaa lidstrækkelig en Guds=Dyrkelse, som ~~[illegible]~~ giærne at giör Guds Villie.

V. 10. Der er mange Religions Sekter til, ~~[illegible]~~ men ikkun en af den Landsdeer den som i alle Maader er ret; naar der nu siges at enhver bliver salig ved sin Tro, følgelig og=saa ved en som i ~~*~~ en eller anden Fals Land haver ureet, saa maa det forstaaes, naar man ikke ved andet end at den Tro man har er vigtig og at Ucuiden=heden er nij mens egne Skjeld, og Gud da af Naade tilgiver uvilkårligr Forseelser og ant=agr en oprigtig Villie i Ste=

den for Giærningen.
anden vinnerlig Forklaring end jeg ikke kand giörre, og holder det derfor for ~~daar=~~ ugudeligt, uten at giör sig en Religion efter Behag eller ~~at~~ søger at undgaae den sande Kunskab, og tænker at blive salig ved saadan Tro eller for=uredelst saadan Uvidenhed.
Blandt andre ugrundede Tankr, som jeg har hørt, er dette en, at Gud maaer nok ~~at~~ saa at alle Menniskr ~~[illegible]~~ uvende ~~[illegible]~~ om de dør, følgelig bliere, efter den Strøning, ingen fordømt, og man har ~~[illegible]~~ nij stort fornøden at ~~[illegible]~~ sørger for sin Salighed; men jeg frygter for det som er tænkt imod; mange Exempler stadfæ=ster min Frygt, og dvrunden ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ var en Omvendelse, som de blev drevnt til, eller som de ~~[illegible]~~ nij kunde andet end giörr, ikke en Virkning af den fri Villie.
En anden Strøning er ~~[illegible]~~ at Helvede er nij saa lred som Fre=sten gradiker; men hvis den

med ikkun Lærdt 100 Partnu af den Hrnd, saa var det jo ~~dog~~ dog alt vel til at frygte for.

At giør Ceremonierne af den Christnedt Religion, eller af den man er opdragen i, ~~er~~ med ligersom andre Skoll, og i Hjertet tror hvad man lyster, er nutnu en ~~Athei-~~ Atheistisk Tænke-Maade eller en lunlen Gude-Frygt.

~~Skal det det Religion saa~~

Aller slags Religions Tilhængere, ~~saa er~~ for hvilke findes vogne Fornuft og Retsindighed er ringe med hinanden i den Tanke at man bør elske Gud over alle Ting og sin Neste som sig selv; og i hvorvel de ikke aller udstrekke Kiærlighedens ligerlangt, saa dog, naar man sammenligner deres Vanskelige Meninger og Regler ~~[illegible]~~ om Dydens ~~[illegible]~~ og der af udtrekker ~~[illegible]~~ fornuftige Deutninger, falder det ud gaa ret.

Den 12. Hvor det mulige skal ~~skal~~ Faldes en Forfængelighed, giøre at vilde Herlger andre og ~~[illegible]~~ giør dem lykkeligr, saa maar det dog tilstaaes at det er nøj af de verste Slags Forfængelighedr. Det forstaaes af sig selv at det er umuligt i saadanne Tilfælde hver ingen bliver ~~forvan-~~ ~~[illegible]~~ forundrunt derved.

Den 16de. Mennisker maar betragte Ting Dygtig vide, og overvejer ret rettes det andet, og finde at ligne, og føjer det sammen. Gud alleruer Land indtil det frelse gaa ren gang; derfor er det ikke umuligt at der er saa mange uligr Meninger til: Hvor det ~~Land det ikke~~ findes det nøj at vi danner vores Deutninger, og har glemt eller veret Uvidende om ~~[illegible]~~ noget som først burde ~~[illegible]~~ overvejet, ~~[illegible]~~ og hvor lungt er det ikke i Sammenligningen af det som er ond og det som er imod ~~at~~ at gadser Regningen altid gaa det nøjeste? og det er ~~[illegible]~~ ingen fast Følger, at de som gaa staar Usandheder at være ~~[illegible]~~

vigtigr nr Skibenr og Bredagrr, ellr at dr talr af hynu sindig hd og imod Lidr Vinduer. Vi betragtr Ting ikkr alle paa nu Maadr ellr paa den samme Vidr, og alle have ikk ligr ~~Erfarenhed~~ Erfarenhed og Indsigt; nogle nr unrr dristigr, andr unrr krigsstommr; nu nr blrnt saa indtagrt af det behagrligr og godt i nu Tilstand ellr Omstendighed at han nÿ land fr nogt ~~fr~~ fortredligt dri, og nu anden saa forskrekkt for Ulÿkkr at han nÿ land bliver nogt som nr gat varr i saaledes slukte Posidippus og Metrodorus strudigt om Kommerskrts Tilstand i Vrden, og saaledes giörr udalligr ellrnr nu dr, baade i ~~Ve~~ den og andr Dagnr. Det nr nödvendigt at bern os nrd den som har vrangr Meninger om adskilligr Ting og som tenkr anderledes end vi, ~~fris vi ellr fris vi ellr~~ fris vi skiöttr om at lrnr ~~at~~ fredelig og forenÿrlig i Selskab nrd andr; ikkr nu gang at talr om at det nr billigt, og at det maaskr nr os ellr som

har Uret, ellr som land have Uret ~~ikk~~ undrnr saa nu anden Gang.

D:25d gik vi nrd Fregatten Wildmanden og nu ~~fuldrt~~ fuldrt paa 12 Canoner, kaldt Amagrr, förrnudes af Capitain-Lieutenant Stiboldt, under Vrÿl af Österön, for imellem Torsholm og ~~Det~~ Øland at bresrlr den sammen. ~~Capit~~ Lieutenant Schönning og jeg, som ~~det Land~~ Nest-Commanderende gaa disse ~~[illegible]~~ tonnr Skibe, skal i Følge Bresrlings Instruktionen, tilligr nrd begge Chefernr observere og undrsökrr alt hvad Bresrlingen undgaarr.

Septembris.

D:15, kom vi nrd begge Skibenr tilbagr igjen paa Kiöbnhavns Rrd, og forfandt dr 4 Skibe udi Esquadren liggende som vi havde forladt den.

D:21. Nogle vil vel holde for at af Bautro og Overtro nr den sid-

er den skadeligste, og mener at bevise det af erfarenhed; men jeg bilder mig ind at de tager Feil, thi Ovenvoor giör ikke ont af Vidfarnesse, og foer mergt det med maalte veer, saa kommer sammen dog nye ind det onde som Vantvoor kand forvage; og naar man ret vil see til, feer der er begaaet saa forskrekkeligt Wiegiemeninger, som tjener at faer fast en overvoist Feer til Driver-Pieder, saa skal man blier varr at det den mest Tid har ikke veret Ovenvoor, men Vantvoor skiöt under en fellig uidkiar Wasse, som har denne Verket.

[illegible]

d. 27, gik Capitain-Lieutenant Lour, med Hukkerten Leeder og et Ter-Mastet Coffardie Skib, under Seil ad Langer-Sund [illegible], for [illegible] at indtage en Battaillon Norske Infanterie og transportere den Lid til Dannemark.

d. 28, gik vi med Fregatten Wiedman-den under Seil fra Kiöbenhavn

Nord paa, [illegible] lilligt med 5 Coffardie-Skibe, feilder Capitain Krieger har faaet Ordre at convoyere til Lar-Sullen, og derfra med tende Battaillon Infanterie tilbage igien. Dennem Coffardie-Skibe var af fölgende Dregtighed: 134, 97, 88, 55 ½ og 52 Lastes.

d. 30, ankom vi udi Lar-Sullen.

Octobris.

d. 1te, tog Cadet Nimb og jeg over paa den Vestre-Side af Christiania-Fiorden, for at besee Salt-Verket saa vel som at besöge Erlandeer i Tönsberg; men [illegible] den Tiid [illegible] tilbage, saasom da vi varr tagne over Fiorden med Ynglighed til Horten,

maatte gaa derfra til Kaste-Strand, [illegible] maatte vi gaa derfra til Kaste-Strand, for at [illegible] eller dog noget nær [illegible] nu Wiuls Vrøj, i nu stærk Strøm, som [illegible] nødte os til at bære Kaggen, og giorde den ikke lidet tunger da d'var igiennem blødt. Dog forfrøedes jeg for min Fart ny den [illegible] Ulægelig Fud.

D:2det, sildig om Aftenen, kom vi tilbage igien til Fregatten.

D:8de, om Aftenmiddagen fyrede vi 3 Canon Skud fra Fregatten og imod Mørkningen blev nu Barr antændt øverst paa et Pield, til Signal for Saldaterquen at embarqueres.

D:10de gik vi under Vrøl fra Lar-Kullen.

D:12te. Vi havde faart en Dynsk Fregat, som var kommen ud fra Gottenborg, i Følge med os,

sammen tendte, da det i Aftes var blevet mørkt, en Mærse-Lantern and liigesaavel som vi, hvorfor vi frygtede at vores med havende Transport-Skibe skulde tage Skyl og følge den uvætter; men som vi begge var sammen hele Natten, saa blev det ny skad; alliigevel befandtes ved Dagningen at nogle af dem var ved Vendingerne komen fra os.

Kl: 7 om Aftenen gik vi til Ankers lidet uden for det yderste af Kulen, formedelst uføyelig Vind.

D:13de, Kl: imod 7 om Morgenen ragte Fregatten i Sviøk; vi havde Daglig-Skuleret ude med hele Løig, og stak til 5 Quart, men det vilde ikke holde. Vi tog Tram-Kenner ned, og lod Løy-Skuleret falde, stak ud til 1½ Løig af det daglige og til ½ Løig af Løyet, og skibet tørnede og; men det varede ny længe førend vi dero igien, tilligemed Fregat-Ski-

det Constantia, (hvilket var det re=
nister af Transport=Skibene
som vi havde efter os.
Fregat=Skibet Kiøbenhavn,
som var et andet af Transport=
Skibene, kom imod Kloklen 10
til Aftenen ½ Miles Vrij
Agten for os, men nogt ef=
ter saae vi den drive og
faae Vrøl til end Styrbords
Halse.
Vi strøg Under=Klovene og
Fram=Stengnene, og stal gaae
Over=Øiegnene til
Om Morgen det Skibet tilbage
var ikke gaae saa langt
hen imod Cangenne, saa at allere=
nest nogt lidet blev tilbage
at frifter gaae i Kjøbenhavn.
Kl: 5½ var Constantia kommen
under Vrøl.

Morgenen som begyndte af nu
S:O: og var siden løbet Østligere,
var haard, saa at af
alle de Skibe vi kunde see, laae
ingen fast, men drev ligesaa
vel som vi.
Kloklen 10 om Aftenen stoegede vi, efter at have drevet
nu 3 Miles Vrij N:O: og N:O:t:O:
frem.
D: 14de. Kl: 2 om Natten strøg vi
Stengnene, efterdi
vi havde Øiegning til
at vi, i den Omstendighed vi
var, skulde faae Vrøl at
brugge Viel paa dem.
Kl: 6½ om Morgenen gjorde
vores Daglig=Løeg, og Skibet be=
gyndte at drive igjen: Vi havde

nij urgne Drior=dum for Lij:
ser=Grunden som efter vores
Skiøn saufrd var ikkun
1 til $\frac{3}{4}$ Miil i Le for, og
vi kunde ikke lagge Udholdt
forbi og kommer ud af Kalte=
gattet, hvis vi havde lagget og
giort Veil, nij Fleere er far=
vandt ved Kreterne og Jylland
nogne af os saa overmaade vel
bekiendt at vi uden Nöd turde
löbe derhen, og uden at kommer
i nu Tilstand som vi var vis
paa at verre bedre end den vi
var i, havde vi ingen Aarsag
at giver et Anker og et Tau bort;
hvorfor vi lod Fligten
falde, uden det Fialg intet.
Capitainen lod, i Stedet for den
sedvanligen Morgen bön, læse
den Bön som er ogsaa for Skib
der er i hans Nöd; men jeg
kand nij roser mig af at have
verret tilstede ved samme, for=
di jeg maatte fer til ved
Fligt=Töu=
gets Tilluring, som var meget
vanskelig forundret
begge Taugne var om nu Er=
ding og kurb haardt sammen.

Derefter, da Fregatten nu en
stedse blev ved at drive, kaldte
Capitainen Skibs=Raad, bestaa=
ende af Officierene, Styrmand=
ene, Under=Officierene og Com=
mermandene: Vi var ingen an=
den Raadning end at enten Lag=
ger Ankerne fra os og, saasom
vi havde ingen Fleere Voer=
Ankere end de der var ude,
söger at selve Skibet i Land paa
Jylland og forlise Skibet,
Fleere end at baade Skib og
Gods skulde tabes paa Lis=
Grunden, eller og söger at faar
Ankerne i Hold ved at betager
Skibet noget af det som tog mest
Vind=Gang; og efterdi det för=
ste var ufrilbarlig at strande,
og at der forunden Haab om Frel=
se paa anden Maade var nij
gandske forsvunden, saa blev
besluttet for det förste at
lagger Ror=Maasten, som den
der i Nöds Fald bedst kand
undvarre; men som Ankerne
i det samme begyndte at holde saa
resolverede Capitainen at end=
ser Leiden og lade alting staar til
videre.

Det kunde nok sjøres at Roller-Mastene allerede tagere nestene ligger saa urgrene Vindfang, naar man liggere til Ankers, som aller her Masterne tilligere, og at der altsaa intet Farde varet ~~[illegible]~~ vunden ord ikke at meiste Stor-Mastene i Hellet ogsaa er sandt for at Skib som liggere Vindret, uden ny for ret dere, saalenge som vores i det Tilfælde, farde Vinden stadig skiøves ind paa den ene Side, og holdtes af Strømmen fra at svaier ret op, baade naar det drev og naar det laa fast.

Om Eftermiddagen, saa snart Vejret begyndte noget at bedare, satte vi Stangerne op igjen.

d. 15de, var det smukt Vejr; vi lettede og seilede til Vindt.

d. 16de, kom ~~[illegible]~~ vi, uden at faae noget af Transport-Skibene ind os, til Ankers paa ~~[illegible]~~ Kiøbenhavns Rhede, just paa den Tid at ~~[illegible]~~ der blev skudt paa Voldene rundt omkring Byen, for at celebrere Jubel-Festen for ~~[illegible]~~ Statsforfatningens

for Kongens Souverainitet.

De tende Battailloner som var Transport-Skibe ~~[illegible]~~ indtog i Lar-Kullen var: 1ste Battaillon af det andet Vendsyssel, og 2den Battaillon af det første Vendsyssel National Infanterie Regiment.

Paa Reden fandt vi ~~[illegible]~~ Fregatten Christiansborg som var kommen hjem igjen fra Vest-Indien, ~~[illegible]~~ Den kom til St: Thomas den 8de Juli og gik der fra igjen med nogle Coffardie Skibe under Convoy den 22de August.

Esquadren, som ~~[illegible]~~ har lagt paa Reden i Sommer, var ~~[illegible]~~ indhalet.

d. 17de, kom Orlog-Skibet Sejeren hjem. Efter at samme ~~[illegible]~~ paa sin Udreise var passeret Norden om Hitland, mødte det Fregatten Hvide-Ørn som seilede tilbage fra Vest-Indien. ~~[illegible]~~ Fra den 19de Juli til den 28de August laae de paa Salée Rhede, for imidlertid Command: Capit: Kaae var i Ambassade til ~~[illegible]~~ Kejseren, og havde Capitain-Lieutenant Gjynthelberg og Lieutenant Fontenaij med sig. Paa Hjem-Reisen

Fare Farvel den Sønder Kyst, ikke at faae nu Land i Syn. Fra Skjøn.

laar de tomme Dage, nemlig fra den 18de til den 20de Sept., til Ankers i Canalen ved Singels, og var inde i Langer-Sund i Norge fra den 28de September til den 15de i denne Maaned.

~~[illegible]~~

d: 19de. I Gaar havde vi en saaer Storm af en N. V., som forvoldte mig ikke liden Erlijnering, forenedes nu aaben Saa som var blevent sendt ud til os, med et Voer Anker og tomme Langer, i Haaben for det vi ~~[illegible]~~ ~~i Rattegattet~~, havde mistet i Rattegattet. Da Saaden kom til os blæste det stiot og der gik nu senn Vor, saa at vi nij uden Ulrij lig fod kunde faar tagnet den stroe gaa Vinden og lorfet den, hvorfor jeg vilde bie til Søn og Lidstrøm lagde sig uagnt; men ~~[illegible]~~ jeg vil ~~[illegible]~~ ikke vaade uagnu til at ogsaa nu Lung, ~~[illegible]~~ som der ligger uagnu Magt gaa, i saar til Ships, inttie bedre Lij lig fod, saa ~~[illegible]~~ fremmt der er minder Ergonnefod til at det Land skee stroe.

Kulingnu tog til og Søen rejste sig saaledes at ingen Partoij kunde komme til eller fra Lorder. Fregatten ragte i driot, men stoggede dog strae igjen da det andet Anker faldt. Saadnes Dreg vilde nij fler holde, uden den Jörnde og for en Trosse som var blevent sendt til den ~~[illegible]~~ for at falde til Lorder ned. ~~De~~ Saaden sjutte for os understuden at staar ~~[illegible]~~ fast ad gaa hjemen. Jeg var bange for at den skulde Eliver hjelt og sjuke, eller og ~~[illegible]~~ rykke Trossen i Stjykker og drive bort. Fregatten havde ont nok ud at holde sig fast; thi Langnu var kommer i Krøjde og af Kanfjelde alt hvad vi kunde klade og slagger den ned, saa at vi maatte skibe det ene Lang los og altsaa holdt ikkun ret Anker.

Det er dobbelt ~~[illegible]~~ ont at være i forbredeligr Omstending heder naar man kommer til at staar til Ansvar derfor, saaledes som jeg hver ~~[illegible]~~ at Kapitainen var tagnet i Land ~~[illegible]~~ et Ansvar, hvor lidt det end er, er altid af Betjdenhed naar det giør Herr sonnu, som har det, Skade. Jeg kunde nij vide at der vilde komme saa haardt et Vejr, og det var nij uden Aarsag at jeg lod Saaden blive ~~[illegible]~~ fra Lorder, ikke der minder er det dog vist at ~~[illegible]~~ hvis jeg havde ladet ~~[illegible]~~ stroe loere, havde vi havt et Anker og 2 Langer mere i Skibet

d: 20, logde vi indnu for Ter = Krouner.

d: 27, kom vi ind i gimmuna Kommune.
Om de flerste af forhnurnelte Transport Skibe har vi faaet Under=
retning: konnde, uuuliig Constantia,
blevne } som reiste at det i Mandags var
skiet ~~[illegible]~~ fra os, kom til at due og gaa
Fladstrands Aand, og nu Hukkert=Gal=
liar som i sammer Tid laar til
Ruberre under Vadlandske Vallen u=
den for Vindel, nye andkomne til
Kiøbenhavn, nu Ring ne strandt
paa Vaursör, Fregat=Skibet Kiø=
benhavn bergede sig vel og först
paa Fladstrands Aand, nuu strau=
dede igiden, da det vilde friis Tid, paa
den Skaanske Siide, og Hukkerne
Lersör ne ogsaa ~~strandede~~ sat til paa
Skaaue ved Lands=Krouer, uuu
Pollnur ne ~~[illegible]~~
kommer vel i Land, Det 5te af vorr
Transport=Skibe, Peter et Anna kal=
det, og ~~[illegible]~~ det Ter=Mastede Skib som
fulgte ~~[illegible]~~ med Hukkerne Lersör,
har vi ingen ~~[illegible]~~ tilforladelig
Kiendskab om.
Vi ne blevne overbeviist om at
det ne et usandfardigt Ordsprog,
at naar man ne indnu for Kiø=
ben saa har man Laas for Kattr=
gattet.

Novembris.

d: 6te, kom Transport Skibet Peter et Anna
til Kiøbenhavn. Dammer har si=
den det skiettes fra os varet in=
de i Norge, ~~[illegible]~~

~~[illegible]~~
og blev derefter, da det atter
vilde friis Tid var kommet ved
Landske Vallen i Vigter, af nu
~~[illegible]~~ af stiv Syd=lig Kui=
ling foraarsaget at søgr Ru=
ber=Skade ved Sjelland ved
Strows Hoved, indtil Vinden
~~[illegible]~~ blev bedre for den.

d: 11te, kom Orlog=Skibet Fijen
Finn, fra Middel=Landske
Önn. Det ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ gik Norden om Skotland
paa Udreisen, og igiennem
Canalen Finn ad; de laar
~~[illegible]~~ fra den 23de Ju=
ni til den 2den September ved
Marseille, og gik derfra med
nu Duar til Cartagena, hvor de
fra den 8de til den 27de Sep=
tembris maatte ligge i Qua=
rantain, formedst at der var
kommet et Skib, som havde frest
ombord, fra Levanten til Mar=
seille; fra Cartagena gik de i=
gien den 30te Septi.

Decembris.

D. 1te. Det er Philosophie for Ere=
ster, at det er nu blev Mand ü=
andstendigt at være underlidende
eller lade sig være af an=
dres Nöd.

Den 3de, fik jeg Ordre at farre med
Orlog=Skibet Grönland,
förende 50 Canoner, under
Commandeur=Capitain ~~Fiske~~
Fiskers Commando.

D. 13de. Det er ej lat, ja vel umuligt,
at finde Folk gaa frem og förste
intet kunde være at udsætte, og
som af alle maatte holdes för
~~et~~ skiknende og værdigt ~~Exempel~~
Exempler ~~paa~~ at efterfölger.
Er ügudelige aufer et dydigt
Menneske som drives Medstan=
der og som ren der giör den
Hinder i dets utilladelige
Forehavende, og andtager den Ære
som han giöres for at være en
Embedsmand for den; de ne=
kiende Dydens Kraft og mer=
ke at Udydens maar tabe ved at
gaae aabenbar til ~~Strid~~ Strid
imod den som Dyd, söger derfore
ved alle Evligheder at sværte

den og at forestille den som ma=
skerert og grydet med nu falsk
Titel, og vil bevæge Verden til
at troe at det er Dandsedens Dag
de ~~for~~ forsvare, naar de, efter
deres Maade at tale gaa, stre=
ber at aabne Folks Öjne til
at kunde see Hyklerens eller
Endragerens sande Skikelse, og glem=
mer til den hvor nöj at forklare
gaa det værste de aller ürskyldig=
ste Gierninger og Huesigter.
Ikke saa er det ikke nok for en
Person, som lever saa gu=
delig som et skröbeligt Menne=
ske kand, for at kunde undgaae
Sagtalerske, at han förer et ü=
straffeligt Levnet; men hans
Levnet Vesen ~~er~~ og Tale maae
være ordentlig afgaaet, og ~~den~~
deri maae nöj kiende det mind=
ste som kand udtydes ilde.
Hans Rudagt maae ikke smage
af Overmod eller Skinhellig=
hed: Hans Ærbarhed maae ikke
have Skin og Ærinnodighed,
eller hans Ikke=fardighed af
~~[illegible]~~ Skind eller
Tankeskhed: Hans Höflighed

~~Uvidenhed~~ maar være langt fra Ondskhed, ~~og~~ eller Hans Vandrüfhed fra Grofhed: Hans Alvorlighed maar være blandet med Munterhed og Skimt, og Hans Afskyr for Dyd maar ej sjörs at komme af ~~den~~ Kuarvorne, hed eller Melancholie: Hans Tarverlighed maar ikke kunde udtydes til Karrighed, eller Hans Gavmildhed til Laabrlighed eller til Ergiærlighed eller Mors: og naar han afsondrer sig fra Vildfarende Meeninger og urimelige Skikke, maar han vogte sig at det ej bliver antaget for Hovmod eller Verfindighed. Og hvis han endog har saa yderlig en Ogförse at han ~~[illegible]~~ iagttager dette og overgrunt mener som ikke er overgrunt, saa for at Hans Dyd skal kunde skinne og blive bekiendt i Verden, bröres det at han ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ gaa ene eller flerre Maader er i Anfrelser, og har baade Naturens og Lyttens Gaver. ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~

Men hvor kand man finde sligt et Exempel? Dydens finder svarer ~~[illegible]~~ for indgrogue Familier og gaa ene sammen Veeder med i den store Verden; dens Forretninger er mere endelige end Naturkundige; og den söger heller sin Lön i at Faar en god Dancibtighed end ~~[illegible]~~ end hiely af ~~[illegible]~~ Fraender at blive brönt.

Den 19de, kom Orlog-Skibet Grönland ud den for Sommen og blev fortöyet ved Castels-Fjuten.

Den 31te. Et Selskab af Lærde Personer, destinerede til at reise i Arabien, Palæstina og deromkring ved, skal ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ i ~~[illegible]~~ i nyttes Ordre lagt ombord og afsiette igiem i Levanten. Men de tager Prøve som tenker at Orlog-Skibet er udredet allerede for at overföre dem, og ~~[illegible]~~ maar nuten tro at denne Arabiske Expedition er af overmaade Vigtighed, eller og ikke være kyndig om hvad et Orlog-Skib koster at holde ude.